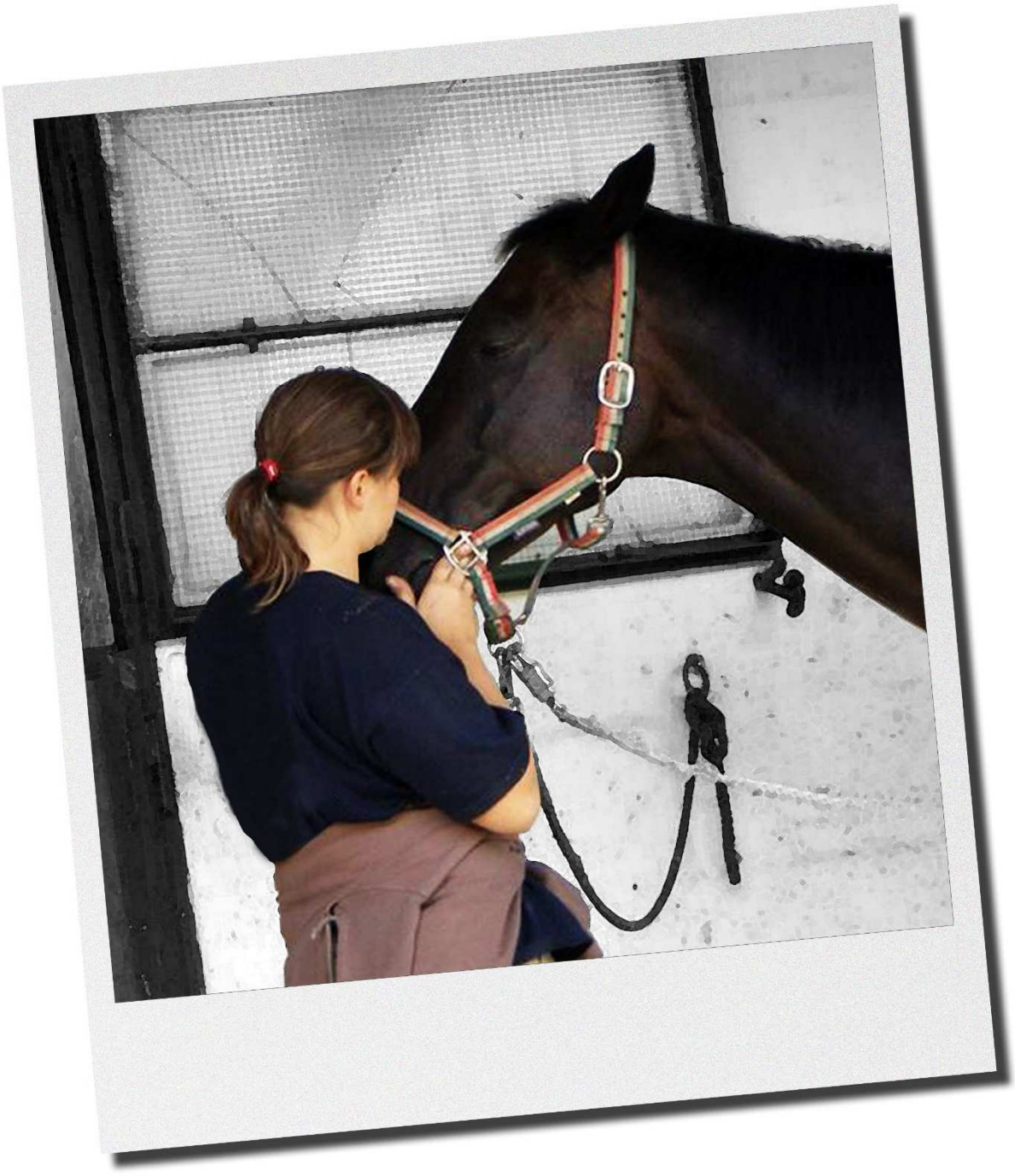

Engel Edit

Hallgatás

Copyright Engel Edit

Regény : „Hallgatás”

Szerző : Engel Edit

Minden jog fenntartva a következőkre

kiterjedően: film, rádió és televízió, fotomechanikus reprodukció, hangfelvételek, elektronikus média, fordítás és újranyomtatás.

Korrektúra, lektorálás : Juhászné Sebestyén Andrea, tanár.

Borító és elektronikus kiadás: Daniela Knüppel daniela.knueppel@gmx.net

ISBN:978-963-12-5630-7

©Engel Edit 2016

©EE-self-publishing 2016

Honlap: engeledit.com

Engel Edit

H a l l g a t á s

Copyright Engel Edit

Renátának és Matyinak szívem teljes szeretetével

1.

Mint ilyenkor nyáron minden este, jóval az etetés után, a nagyház kertje és az istálló közötti úton megcsikordult az apró kavics a gazda öreges léptei alatt. A kis barna kanca megelégedetten prüszkölt, elérkezett a nap legjobb időszaka, az éjszakai hűsölés a tágas karámban, együtt a többi istállóbeli társával, a végtelen, csillagokkal teli mennybolt alatt.
Figyelte, amint a gazda sorra kinyitja a bokszok ajtaját, és társai, egyik a másik után, kinyargal az ismert úton a karámok felé. Várt sorára, tudta, a gazda őt engedi ki legutoljára, és tartogat neki valami finom falatot. A mai este sem volt kivétel, megkapta a fél almáját, és nyargalt ő is a többiek után.

Ezt az időt, a nyár kezdetét szerette a legjobban, mikor az éjszakák langyosak és a fű zamatos, még nem szárította ki a forróság. Máskor sem volt oka panaszra, puha, fényes szőre, szép, szabályos vonalú feje, meleg barna tekintete és kedves, türelmes természete ösztönösen vonzotta a rendszeresen lovagolni járókat, gyakran kapott finomságokat, és nemigen volt része szidásban, ideges zablarángatásban, gorombáskodásban. Nem bánta az egyhangú lovaglóórákat, azt sem, ha messzire kilovagoltak, bármelyik esetlen, kezdő lovassal is jobb volt bajlódni, mint a bokszban bezárva, ólmos unalomban tölteni az egész napot. Újabban meg naponta meglátogatja egy kedves leányka, még több a finom falat meg a simogatás. Nem minden társa barátkozott olyan könnyen az istállót látogató emberekkel, legtöbbjüknek volt valami fájó emléke, és túl mélyen bennük volt a bántástól való félelem, de kivétel nélkül mindegyikük szerette ezeket a szabad ég alatt töltött éjszakákat. Az elején kortól és fáradtságtól függetlenül nyargaltak, meghemperegtek, kirúgtak többször egymás után, aztán lenyugodtak, legelgettek, ilyenkor nem járkáltak emberek a közelben, az állandó éberség is ellazult.

Ezen az éjszakán, kivételesen, valaki közeledett a sápadt holdfényben, a karámok és az azon túl elterülő mező közötti földúton. A kis barna kanca nem ijedt meg, napközben sok gyalogos és biciklis kiránduló járt errefelé, sokan megálltak lovat simogatni, ha éppen kint voltak a karámban, azoktól is kapott rendszerint valami finomat, egy ropogós kenyérhajat, vagy egy maroknyi hosszú szálú füvet az út másik oldaláról. Miközben a többi társa visszahőkölt, és csoportosan a karám másik végébe húzódott, a kis barna kanca maradt a karámot körülvevő kerítésnél, és kíváncsian várta a közeledő idegent. Nem csalódott, az ember megállt, és feléje nyújtott tenyerén ott illatozott néhány jutalomfalat. Miközben ajkaival utánuk nyúlt, az ember felemelt másik kezében megcsillant valami, de már nem volt mikor megijedni, mert a homlokán erős ütés csattant, és hirtelen mindent elborított a feneketlen sötétség.

Copyright EnglonEdit

Mikor jóval később felocsúdott, az oldalára dőlve feküdt a füvön, az ismeretlen ember nem volt sehol. Hasító fájdalmat érzett a tomporában, megpróbált lábra állni, elfutni a kínzó fájdalom elől. Megemelte a fejét, nekifeszült izmos nyakával, vállával a földnek, de nem sikerült felállni, és miközben úgy érezte, minden ereje elhagyja, az egyre mélyebbről nyilalló fájdalom kibírhatatlanná erősödött. Kínjában élesen felnyerített, többi társa szorosan egymás közelébe állva figyelte a karám legtávolabbi sarkából. Hirtelen erőt vett rajta a pánik, és minden erőtartalékot mozgósítva, egész testével nekifeszült a földnek, bízva benne, hogy ha mindent belead, sikerül felállni és elmenekülni ettől az egész érthetetlen gyötrelemtől. Többször nekirugaszkodott, de csak a fejét tudta egy kissé a föld színe fölé emelni, hiába volt minden próbálkozás.
Még egyszer körbenézett az otthonos karámban, még egyszer beszívta a nyári éjszaka jól ismert illatát, majd nagyot sóhajtva visszaejtette a fejét a fűre, miközben a körülötte terjedő vértócsákban megsokszorozódva, hűvös egykedvűséggel tovább ragyogott a hold.

Copyright Engel Edit

2.

A bécsi idegenrendészeti iroda eléggé koszos padozatán kellemetlenül kopognak az egyenruhás rendőr által bekísért nő cipőjének tűsarkai. A nő magyar állampolgár, az idegenrendészeti ügyintéző, akihez tolmácsként vagyok beosztva, elkezdi a kihallgatást. Megtudom, hogy a hölgy a Práter környékén, a kötelező egészségi kontrollkártya nélkül űzte az ipart, kapott már egypár büntetést, nem okult belőle, most majd kap egy öt évre szóló kitiltást. Ami azt jelenti, hogy ha ezentúl is visszajön dolgozni és rajtakapják, minden alkalommal az idegenrendészet börtönébe kerül, és onnan kitoloncolják.

Felvesszük a szükséges adatokat, az ügyintéző ügyetlenül gépeli a jegyzőkönyvet, a legutóbbi átszervezés óta csökkentették a gépírónői posztokat, a kezdeti megszokott zúgolódás után (még mit nem, gépeljek is nekik, majd felmondok és nézhetik magukat) hamarosan csend lett, és mindenki megtanulta kezelni a számítógépet. Az anyagi válság, ami ebben a gazdag országban is tulajdonképpen stabil anyagi csődnek bizonyul, megtépázta a híresen előnyös osztrák államhivatalnoki státuszt is, megszűnt többek között az egyéni iroda luxusa, újabban ketten-hárman ülnek egy hivatali helyiségben. Amikor beidézett ügyfeleket tolmácsolunk, többnyire suttogva zajlik a két-három párhuzamos kihallgatás, mert különben nem értjük egymás szavát. Csak idefent, a harmadik emeleti, irodaházat és kitoloncolási börtönt összekötő, és mindkét oldalról szigorúan kulcsra zárt folyosóról nyíló kihallgatási szobák maradtak érintetlenül. Itt a kitiltás meg a kitoloncolás ellen zúgolódó kliensek diktálják a hangerőt. Ezekben a szobákban csak a takarításon tudnak spórolni, a hónapok óta mosatlan ablakok előtt sötétszürkék a függönyök, a munkaasztal felületét is csak nagyritkán portalanítják.

Egyszerre bejön az ügyintéző egyik kollégája, kezében egy mobiltelefonnal.
- Lent felejtetted, a feleséged keres - mondja. Egy női hang a vonal másik oldalán zaklatottan magyaráz valamit, az ügyintéző feláll, szó nélkül kimegy, a kolléga utána siet.
A magyar nő kérdően rám néz, várnunk kell, amíg visszajön, mondom neki, és előveszem a keresztrejtvényemet. Eltelik jó tíz perc, a nő egyre nyugtalanabb. Vajon van-e pénze hazautazni, morfondírozom magamban, újabban ezen a vonalon is spórolnak, csak kézbesítik a kitiltást, és felszólítják az ügyfelet, utazzon haza a saját költségén, hátha ennek a fiatal nőnek szerencséje van, és nem kell egy cellában töltenie az éjszakát.

- Mi van, meddig tart még? - néz be egy egyenruhás is.
A hat kihallgatási szobára két rendőr van beosztva, be- és visszakísérik a börtönrészből előállított kihallgatottakat, aztán ott hagyják velünk. Az ügyintézők meg a tolmácsok biztonsága, ha egyik-másik bekísért illető

Copyright Kinyelt Edit

randalírozni kezd, nem téma, a minden egyes rabra kiterjedő felügyeletre már egyszerűen nem telik. Nem győzök csodálkozni azon, hogy eddig még senki sem próbált az irodarészről nyíló ajtón át egyszerűen meglépni. A civil ügyintéző nem akadályozhat senkit a szökésben, mert evvel meghaladná a hatáskörét. Engem pedig, aki a saját bőrömet viszem vásárra, a legkevésbé sem érdekel, hogyan intézik a börtönösök az agyonspórolt biztonsági feladataikat.
- Várunk - mondom az egyenruhásnak vállat vonva, és áldom a szerencsémet, hogy ma épp egy békés ügyfelet fogtam ki, akivel itt édes kettesben ülhetek.
- Mennyi pénze van? - kérdezem a magyar nőt.
- Semennyi, alighogy kiálltam, már jöttek a rendőrök - mondja. - Pedig muszáj lenne pénzt szerezni, mert betegek a gyerekek - teszi hozzá csüggedten.
Az adatok szerint huszonkét éves, és három gyermeke van.
- Mi a bajuk? - kérdezek rá, avval is könnyebben telik mindkettőnknek az idő, elég rendhagyó ez a hosszú várakozás.
- A nagyobbik hozza a bölcsődéből a gyermekbetegségeket, a két kisebb elkapja, most mindhárom bárányhimlős.
- Kivel vannak ilyenkor? - kérdezem.
- Anyuval, és míg ő munkában van, a szomszédasszonnyal. Annak fizetni kell - jön a válasz.
Copyright Engel Edit
- Az apjuk besegít?
- Két apától vannak, de egyik sem fizet gyerektartást.
- Nem kötelezhetőek államilag? - kérdezem. Itt, Ausztriában komoly satuba szorítva találja magát minden ilyen szempontból feledékeny apuka.
- Külföldre mentek, nem tudom, hol élnek. Azért kezdtem el kijárni ide, amint abbahagytam az ikrek szoptatását.
- Nem tud otthon elhelyezkedni? - kérdezem.
- Munkát találni, manapság, Dunaújvárosban? - kérdez vissza. - Ráadásul végzettség nélkül - teszi még hozzá.

Ügyintéző továbbra sem jön, a nő elmeséli az otthoni életkörülményeit. Nem ment a tanulás, abbahagyta, nem talált munkát, otthon volt az anyjával meg annak az élettársával, egy ötödik emeleti, másfél szobás panellakásban. Elkívánkozott. Szerelmes lett, a fiú patkolókovács, két évig járta vele az országot egy lakókocsiban, mikor terhes lett, visszamentek Dunaújvárosba, az anyjáékhoz. Az anyja élettársa nem akarta őket befogadni, leszázalékolt, beteg, házsártos ember, kisajátította magának a belső szobát, kulcsra zárja, az anyját is csak este engedi be, aludni. Végül ő maradhatott, a leendő apa nem, úgyhogy az elment, és csak egyszer jelentkezett, meglátogatni az újszülött kisfiút. Addigra már kihűlt a szerelem, a fiúnak lett új társa, kimentek valahova nyugatra, azóta megszakadt közöttük minden kapcsolat. Szerencsére az anyjának van stabil munkája, egy ábécében üzletvezető,

megszerette az unokát, elboldogultak. Aztán jött a második, az igazi, a nagy szerelem, megint teherbe esett, egy darabig jó volt minden, evvel a fiúval még az anyja élettársa is egyezett. De amikor megmondták, hogy ikerterhesség, a párja kijelentette, még ha mindenük meglenne, akkor sem vállalná a már meglévő meg a születendő gyermekek ellátását, nevelését, így meg, hogy se pénz, se lakás, pláne nem.
Az is kiment külföldre, egyszer telefonált, tudni akarta, megszülettek-e a gyerekek. Az ikrek, egy fiú, egy lány, a nagyobbik fiú, az anyja meg ő most a lakás nagyobbik szobájában laknak, az anyja élettársa a belső szobában, éjjel-nappal átjár rajtuk a vécére meg a konyhába menet. Nincs, aki segítsen a gyerekekkel, még a háztömb előtti játszótérre sem tud kimenni velük egyedül, nem bírja a kisfiút meg az ikerbabakocsit le-fel cipelni az ötödikről, a felvonó csak nagy ritkán működik. És akkor sem férnek be mind egyszerre az ikerbabakocsival. A gyesből, a családi pótlékból meg az anyja fizetéséből kitelik a legszükségesebb, egy szomszédasszony szívesen besegít, de csakis pénz ellenében, mert az is munkanélküli. Mióta ő kijár a Práterbe, egy hét alatt megkeres egy hónapi kiadást, a többi időt otthon töltheti a kicsikkel. El sem tudja képzelni, hogyan lesz a kitiltás után.
Hirtelen feltűnik az ügyintéző, aki a telefont hozta, azt mondja, a nőt azonnal szabadlábra helyezik, ma nem lesz kitiltás, a többi kihallgatás elmarad, aláírja az aznapi elszámolásomat és hazaküld.

Copyright Engel Edit

Útközben eltöprengek a magyar nő életén. Belátható időn belül semmi kilátása önálló keresetre és lakhatásra. Gyötrelmes alagút, amelynek végén nagyon távoli a fény. Egy hasonló helyzetű fiatal osztrák nő rendszerint kap állami lakást, szociális segélyt, bölcsődei ingyen helyet a gyerekeknek és a munkaközvetítő irodától valami kurzust, ha tanulni akar.
„Vajon hogyan alakult volna az én sorsom, ha annak idején Nagyváradról nem Bécsbe menekülök, hanem Magyarországon kellett volna felnevelnem a lányomat és a downos fiamat?” - töprengek. Igaz, itt Bécsben sem a segélyek, hanem a szakmai tudásom húzott ki a csávából. Hat nyelven tolmácsolok, Bécset elözönli a sok idegen, van munkám bőven, igaz, csak ameddig bírom egészséggel és lelkierővel. Amint elkezdtem keresni, a bank szívesen adott hitelt lakásra, jó nagy havi törlesztéssel, jó nagy kamattal. Sokáig zökkenőmentesen törlesztettem a bank felé, az utóbbi időben aztán egyre nyomasztóbbá vált ez a függőség. Az itteni társadalomban hivatalosan csak két csoport létezik: azok, akiknek van valamije, és azok, akiknek nincs. Ha magántulajdonú lakásban lakunk, vagyonosnak számítunk, pedig a bankhitel 15 vagy 20 évre szóló tartama alatt a lakás tulajdonképpen a bank tulajdona. A fiam ezáltal elesik sok őt megillető juttatástól, kedvezménytől. Hogy az anyja önálló vállalkozó, aki naponta 14-16 órákat tolmácsol, hogy jusson mindenre, nem mérvadó. Erre nincs kategória. Szorgalmas igyekezetemmel tulajdonképpen olyan lettem, mint a tehén, akinek papíron két tőgye van. Egyiket feji a bank a hiteltörlesztéssel, a másikat az adó meg a

biztosítás, ami ráadásul, a teljesítményem fokozásával egyenletes arányban, egyre többet követel. Ha pedig megbetegszem, és nem tudok törleszteni, a bank minden teketória nélkül elveszi a lakást.
Hosszas töprengés után levontam a konzekvenciát, és azon a címen, hogy egyedülálló anyaként nem bírom a sok törlesztést, a lányom iskoláztatását és a fiam ápolását, állami lakást igényeltem. Ha a bécsiek hatvanöt százalékának megfelel, jó lesz nekünk is, döntöttem, ráadásul az állami lakások bérleti joga automatikusan rászáll a gyerekekre és azok gyerekeire is, tehát bizonyos fokon biztonságosabb ez a fajta lakhatás, mint a bankhiteles magántulajdon. Amelyik a 2008 után kialakult rossz anyagi konjunktúra miatt bármikor bedőlhet. Ha itt ekkora adóval és betegbiztosítással büntetik azt, aki teljes erőből dolgozik, jobb lesz az állam szárnyai alá bújni, még mielőtt meggebedek, volt a tulajdonképpeni érvelés. Mostanra megszabadultam a hiteltől, tudatosan kevesebb időpontot vállalok, ezáltal kevesebb az adóm és a biztosítás, könnyebb az életem. Magyarországon viszont nehezebb a helyzet, ennek a fiatal nőnek pedig jelenleg nincs más lehetősége, mint a Práterben utcalányként keresni az eurót, és a Dunaújvárosi panelház ötödik emeleti lakásban osztani-szorozni a filléreket.

Felhívom Linát, a lányomat, csak annyit mond, autóban van, dolgozni megy. Húszéves kora óta tolmácsol ő is a bécsi rendőrségen, közben elvégzett egy kétéves magánnyomozói tanfolyamot, majd a bécsi Állatorvosi Egyetem kinológia szakán szerzett diplomát, jó nevű kutyakiképző, sikeres kutyás sportoló, most töprengek, vajon hova siet, egy őrszobára tolmácsolni valami kutyakiképzési ügyben, vagy éppen nyomoz egy detektívirodának, ahová rendszeresen besegít.

Copyright Enkel Edit

Fél négy körül kiállok a ház előtti járdára, s míg várom a fogyatékos-buszt, ami a fiamat, Matyit hozza a műhelyéből, belelapozok az aznapi újságba. Belföldi politikai maszlag, repülőgép-szerencsétlenség a világ valamelyik távoli pontján, bombarobbanás egy kairói piacon, lepedőkben hordják el a halottakat, a kötelező meztelen mellű nő a harmadik oldalon. Balesetek, leváltott volt miniszterek bírósági ügyei, nevetséges rendőrségi statisztika, miszerint Bécsben csökkent a lakásbetörések száma. Az egyik sokadik oldal jobb felső sarkában párszoros hír: egy burgenlandi lovarda karámjában ismeretlen tettes agyonszurkált az éjszaka folyamán egy lovat. A tulajdonosa, egy tizenkét éves lány talált rá a ló tetemére, most pszichológiai kezelésre szorul. Ez már a negyedik ilyen eset az utóbbi hetekben.
- Istenem, ki képes ilyesmire? - kérdezem elborzadva, miközben elönti a szememet a könny.

3.

Matyi, mikor hazaérkezik a busszal, gyakran levert és unkommunikatív. Ilyenkor bemegy a szobájába, ledől zenét hallgatni, van, hogy elalszik. Mire valamelyest erőre kap, oda a délután, már nem fér bele az időbe semmi érdemleges foglalkozás, legszívesebben valamelyik Harry Potter-filmjét nézi újra meg újra, és a tévé elé tálcán kéri az uzsonnát. Ha kérdezem, mit szeretne a hétvégén csinálni, a válasz: lustázni. Kognitívan egy helyben topogunk, nem érdekli semmi új.

Ma sincs jó kedvében, nem mesél, mi volt a műhelyben, fáradt, fásult, irritált. Lina is, én is szabadúszóként dolgozunk, az időbeosztásunk többnyire spontán rendőrségi vagy bírósági tolmács-megrendelésektől függ, leginkább útközben ebédelünk valamit, s mivel a rendőrségi ügyek mindig sürgősek, állandó a kapkodás, rohanás. Ebben az összevisszaságban nagy megnyugvás számomra, hogy Matyi délután háromig egy foglalkoztatási központban van, és ott főtt ételt kap. De egyre inkább rá kell jönnöm, hogy ez a fajta fogyatékos gettó, ami Bécsben dívik, nem tesz jót neki. Nyolc évvel ezelőtt, közel 18 évesen kezdte az első ilyen központot látogatni, időközben, több hosszabb szünet beiktatásával, többször kellett váltanunk.

Mindenhol szívesen vállalnak downos klienst, mert közismerten kedvesek és könnyen kezelhetőek. Újabban meg szinte versengenek értük, mert Bécsben egyre-másra felszámolják a pszichés betegek számára fenntartott, és azelőtt minden kórház pszichiátriai osztálya mellett működő ambulanciát, a pácienseket pedig a fogyatékosokhoz terelik. A műhelyek igyekeznek kikerekíteni a kötelező csoportlétszámot könnyebb sérültekkel, mielőtt még pszichésen beteg klienseket kellene felvenniük.

Tavaly ősszel egy, a lakásunkhoz közel levő műhelyben üresedés volt a konyhacsoportban, Matyinak tetszett, úgy döntöttünk, kipróbáljuk egy hónapon át. Másnap kék-zöld foltokkal jött haza, az igazgatónő telefonált, van egy ismerten agresszív kliensük, nem vették észre, mikor Matyi után lopakodott a mosdóban, és ott megpróbálta ütlegelni. Vajon túlélte-e, volt az első gondolatom, hisz Matyi stramm testalkatú, és, ahogyan azt otthon beleneveltük, bármilyen bántalmazásra néhány Lina által megtanított ügyes karateütéssel erélyesen reagál.

Valószínűleg ennek köszönhetően nem történt komolyabb baj, rossz rágondolni, ha a szemüvegét éri egy váratlan ütés, a vastag lencse éle azonnal felhasítja az arcát, de mivel Matyi nagyon is képes volt megvédeni magát, nem hánytam rögtön ecetbe magam. Az viszont nem tetszett, hogy nem közölték előző nap velünk, vagy Matyival aznap reggel ezt a veszélyforrást. Mégis más, ha nem éri felkészületlenül egy ilyen támadás, ezt szóvá is tettem.

Kutyasétáltatás közben aztán megbeszéltük Matyival, akar-e továbbra is a műhelybe menni, képes lesz-e mindig figyelni, hogy ne maradjon sehol egyedül avval a fiúval, aki csak akkor kezd balhézni, ha nem látja senki más.

Copyright Ünnep Könyvek

- Persze, majd vigyázok - mondja Matyi lezseren. Sok lelki bugyor kisimításának adott keretet az eltelt évek során a kis tacskóm esti sétája. Mindig jókat szórakoztunk azon, ahogy szaporán rakosgatja izmos, kurta lábait, ahogyan kidöntve mellkasát a szembejövő kutyahölgyeknek igyekszik imponálni, miközben a kan kutyák felé fenyegetően morog, különösen, ha jóval nagyobbak, mint ő.

Egy zökkenőmentes műhelyi hét elteltével már kezdtem én is felengedni. Egyik pénteken délben épp befejeztem az idegenrendészeten a tolmácsolást, és az autó felé tartottam, mikor Matyi telefonált. Tudnék-e gyorsan érte menni, kint vár a műhely közelében, az utcán, a sarokhoz közel. Nem tudom, hány pillanat alatt értem oda az autóval, szinte ámokfutásban. Matyi állt a járdán a nyirkos októberi időben, a vékony pulcsijában vacogva.
Ahogy leállok, beül a kocsiba, megkönnyebbülten sóhajt egy nagyot.
Kérdezem, mi legyen, menjünk a műhelybe, vagy egyenesen haza.
- A műhelybe – mondja -, ott van a CD-lejátszóm meg a fülhallgatóm a hátizsákomban.
Megállok a bejárat előtt, besietünk, megyünk egyenesen az öltözőbe, Matyi felveszi a dzsekijét. Az öltöző üres, leülünk a padra.
- Mi a baj? - kérdezem.
- Herr Müller azt akarta, hogy játsszak a pisilőjével - mondja Matyi felháborodottan.
- Hogyan - kérdezem én -, csak úgy, mindenki előtt?
- Nem, dehogy, elhívott egy helyre, azt mondta, mutat nekem valami érdekeset. Gyere, megmutatom hol történt! –mondja, és kézen fog. Kivisz a műhely mögötti hatalmas kertbe vezető üvegajtón át, néhány virágágyason meg bokron túl, a szemetes kukák felé.
- Itt álltunk - magyarázza Matyi -, és akkor azt mondta Müller, megmutatja, hogyan viselkednek a férfiak. Kivette a nadrágjából a pisilőjét, és azt mondta, fogjam meg.
- Gondolom, jól elküldted a fenébe - mondom.
- Féltem - mondja Matyi -, inkább elszaladtam.
Körbenézek, a kert egy olyan zugában vannak a szemeteskukák, ahová nincs rálátás az emeleti ablakokból, a hátsó üvegajtó felé pedig magas bokrok fedik.
- Ezt jól kitapasztalta Müller - gondolom. Matyi visz vissza az épület felé.
- Itt megbotlottam és elestem - mutat a nedves gyepen egy bemélyedésre, meg a nadrágja térdén a vizes foltot. Beérve megyünk egyenesen az emeletre, a csoportterembe, ahol egy fásult gondozó elmélyülten a napilapot tanulmányozza. Gondolom, a harmadik oldalt. Felnéz dorgálóan:
- Nem is mondtad, hogy jönnek érted! - szól Matyira.
- Számomra is meglepő ez a mai fordulat! - vágom rá élesen, néz rám értetlenül.
Péntek déli hangulat az egész vonalon, ilyenkor már egy gondozó sem vesz

Copyright Engel Edit

észre semmit, csak számolja a perceket, amíg hazamehet. Nem csoda, hogy Matyi telefonált, és inkább az utcán ácsorgott, amíg ideértem, gondolom. Valamint az sem, hogy Müller pont ezt az időpontot választotta a nyomulásra, biztos nem először teszi. Vesszük a gyerek hátizsákját és indulunk kifele.
- Máskor tájékoztassanak időben, ha programváltozás van! - szól utánunk a pasi. Komoly erőfeszítésembe kerül, hogy ne vágjak hozzá valami kezem ügyében lévő konyhai edényt. Leérve a földszintre megyünk az igazgatói irodába, csak a helyettes van itt. Megkérem Matyit, mesélje el a kedves igazgatóhelyettes hölgynek a történteket, majd én is elmondom a telefonhívást, az utcai ácsorgást, a jól kigondolt helyet a kukák közelében, az esést, a foltot a térdén, az újságot olvasó gondozót.
- Rémes! Már megint ez a Müller - szörnyülködik, azonnal feltelefonál a csoportterembe és lekéreti a gondozót, mondván, kerítse elő Müllert is. Jön a gondozó, ámulva hallgatja a történteket.
- Magának nem tűnt fel semmi? - kérdezi a nő.
- Valamit motyogott az új fiatalember, de nem beszél érthetően, a downosokat olyan nehéz megérteni - magyarázkodik a pasi.
- Érdekes, én tökéletesen megértettem - mondja az igazgatóhelyettes.
„Arról nem is beszélve, hogy ez a bizonyos downos több nyelven is érthetően képes megértetni magát”- fortyogok magamban. Betámolyog egy magas, testes férfi is az irodába.
Copyright Engel Edit
- Ez Müller - rezzen össze Matyi, intek az igazgatóhelyettesnek, a nadrágján még mindig nyitott a slicc.
- Sajnos ismerjük a problémát, nem először fordul elő, természetesen jogában áll feljelentést tenni - mondja a nő.
Belegondolok, hogy ezt a témát Matyival többször elismételtetik, rendőrségen, bíróságon, addig-addig, míg örökre az emlékezetébe vésődik, és lehetetlen lesz túllépni rajta és elfelejteni. Ráadásul szerencsére nem történt nagyobb baj az ijedtségen kívül. Eszem ágában sincs hivatalos útra terelni a dolgot, az egészben Müller, aki amúgy is beteg és szerencsétlen, a legkevésbé okolható.
- Átgondolom a hétvégén – mondom -, és ha feljelentés mellett döntök, azt nyilvánvalóan Önök ellen fogom megtenni, mint intézmény. Az Önök feladata gondoskodni arról, hogy ilyesmi ne fordulhasson elő. Az én fiam elszaladt, és el tudja mondani mi történt, de ha arra gondolok, hány magatehetetlen, kerekes kocsiban ülő, magát sem fizikailag, sem verbálisan megvédeni nem képes kliens van itt Önöknél, kiráz a hideg. Arra pedig gondolni sem akarok, mi történt volna, ha a fiam nem ér el telefonon, és a maguk segítségére szorul.
Éreztem, egy percig sem hagyom ott Matyit ezek után.
Köszönünk, kimegyünk a kocsihoz, elindulunk hazafelé. Az Auhof Center közelében megkérdezem Matyit, nincs-e kedve megnézni egy filmet. Beülhetünk a Cineplexbe, veszünk Colát meg pattogatott kukoricát. Azonnal

beleegyezik, fogalmam sincs, miről szól a film, Matyit figyelem, az én agyamban más horrorfilm pereg. Mikor hazaérünk, Lina értetlenül kérdezi, mi van, egyfolytában keresnek telefonon, a műhelybeli igazgatónő, a központból a főnök meg két pszichológus, az egyik férfi, a másik nő. Nem tudta elképzelni, mi van, csak azt írtam, áttereltem rá a hívásaimat, mert moziba mentünk. Intettem, majd később elmagyarázom.
Miután Matyi elalszik, Linával kiülünk a konyhába, és átbeszéljük a történteket. Lefekvés előtt előkeresem a konyhaszekrény aljából az Erdélyből kapott közel negyven fokos szilvapálinkát. Lina rám csodálkozik, soha nem látott röviditalt inni. Ilyen rövidet meg pláne nem. Ha ezen az éjszakán aludni akarok, csakis ez segít, mondom.

Tény, hogy az általános spórolás miatt egyre több a fogyatékosok közé kevert súlyos diagnózisú pszichés beteg, aki merőben más bánásmódot igényel. Ez a keveredés minden résztvevőnek hátrányos, de ez nem szempont. Az is tény, hogy kevés olyan emberrel találkoztam a Matyi által látogatott műhelyekben, aki hivatásérzetből dolgozna ott. Nagy részük azért vállalta, mert a közepesnél nagyobb fizetés járt egy gyorstalpaló, de magasztosan hangzó „gyógypedagógusi" képzés után. A kontrollok közismerten lazák, hiszen a fogyatékosoknak sehol a világon nincs lobbija. A jelenlegi és szociális vonalon különösen erősen mutatkozó pénzhiány miatt megnőtt a munkapenzum, és újabban egy gondozóra tíz kliens jut. Ezek között általában van néhány olyan is, aki egymaga is teljes és speciális gondozásra szorul. A feladat tulajdonképpen nemhogy gyakorlatban, de még elméletileg sem megoldható. Viszont a munkanélküliség is megugrott, alig lévén kilátás más munkakörre, a gondozóknak maradniuk kell. Az állam ugyanannyit fizet, miközben egyre többet követel, és végül az egésznek a fogyatékosok isszák meg a levét.

Egész hétvégén azon töröm a fejem, mihez kezdjek, hogy Matyinak rendezett napi programja legyen, anélkül, hogy egy ilyen kompromisszumban kellene nyomorognia. Hogy lehet az, hogy egy ilyen gazdag országban is leginkább a gyengéken spórolnak? Semmit nem ér az eddig kialakított számos létesítmény, az esztétikus környezet, a sok fejlesztési program papíron, ha nincs az a gondosan szelektált és anyagilag megfelelően motivált emberséges ember, aki reális körülmények között kivitelezheti.
Szombat, vasárnap nem hozzuk szóba a történteket, nem kapcsolom be a telefonomat, a vasárnap esti kutyasétáltatás közben rákérdezek Matyira, akar-e műhelybe menni másnap. Inkább itthon marad, válaszolja a gyerek. Hétfőn egész nap jönnek a hívások, magyarázkodások. Szerencsére nem történt semmi komolyabb baj, mert Matyi tudott vigyázni magára, mondom. Nem teszek feljelentést, de Matyi nem akar többet odamenni, ami érthető. Félreteszik a személyes lapját, van az alapítványon belül más kiemelten jó műhely is, ha néhány hét vagy hónap után úgy döntünk, megint

Copyright Angol Edit

próbálkoznánk, csak szóljak be. Mindenben a segítségünkre lesznek, ígérik, érezhető megkönnyebbüléssel.

Matyi tehát ettől kezdve otthon van. Zenét hallgat, énekel, gitározik, sokat sétálunk, jól alszik, jókedvű. Ha egyedül van délben, felmelegíti a kikészített ételt, megebédel, elmosogat maga után. Többször felhívjuk telefonon napközben, nem nyűgös, nem unatkozik, dolgozzunk csak nyugodtan, mondja.
Ilyenkor tűkön ülök a kihallgatásokon, ideges vagyok és ingerült, mert alig várom, hogy hazamehessek. Mikor dolgozni hívnak, előrebocsátom, hogy hosszan tartó ügyeket nem vállalok, ezért már van olyan csoport, amelyik nem is hív. Éjszakai megbízásokat sem vállalok, nehogy Matyi egyedül találja magát, ha felriad éjszaka. Erősen apad az üzlet, mióta Matyi otthon van.
Újév után kapunk Matyi részére egy ajánlatot, egy kreatív csoportban üresedés várható, ez a műhely is közel van, nem kell órák hosszat buszban ülnie, amíg hozzák-viszik. Elmegyünk, megnézzük, Matyinak tetszik, beiratkozunk.
Az elején élénken mesél, nagyon iparkodik beilleszkedni, jár a házon belüli külön tornafoglalkozásokra, zeneoktatásra, és tervezi, hogy részt vesz a karácsonyra készülő színielőadáson is. Ez így megy közel tíz hónapon át, nálam is visszaáll a munka a szokott kerékvágásba. Aztán visszajön a csoport eredeti gondozónője, aki egy teljes évig terápián volt kiégés miatt, és állítólag meggyógyult. Azóta kamillavirágokat kell átválogatni és kis papírtasakokba csomagolni valami teabolt részére, mert a nő fel akarja újítani a csoportszobát, és ezért bevállal mindenféle munkamegrendelést.
Matyinak nagyon megerőltető az apró virágokkal való munka, a mínusz 23 dioptriás rövidlátása miatt nem bírja a megfeszített fókuszálást, gyakran fejfájásra panaszkodik, a gondozónő elégedetlen, kiabál vele, ettől ő is dacoskodik. Újabban egész nap háborúznak, biztosan ma is volt vita, ettől ilyen kiborult.
Jelenleg tehát megint ott állunk, ahol a part szakad.

Készítek finom uzsonnát, beviszem a szobájába, ül a foteljében, mint egy öregember, és néz ki fásultan az ablakon.
- Nem akarsz holnap meg holnapután itthon maradni? - kérdezem - Lustizol, zenélsz, esetleg járunk egyet az Innere Stadtban, vagy megyünk moziba.
Beleegyezik, megbeszéljük, mit készítsek másnapra, bolognai spagettit kér, megyek a konyhába főzni. Telefonon lemondom a buszt, a műhelyben bejelentem, hogy lázas, pár napig itthon marad.
Miután megeszi az uzsonnát, kihozza a tálcát, mondom neki, másnap alhat sokáig, kikészítem a reggelit a konyhaasztalra, aztán dolgozni megyek. Lina telefonált, vegyem át a másnapi tolmácsidőpontjait. A magánnyomozó iroda, ahová alkalmanként bedolgozik, adott egy hosszabb megbízást. Ma éjjel a

Copyright Angel Edit

magyarországi házunkban alszik. Hajnalban utazik Burgenlandba egy lóistállóba, a munkához olyan nyomozó kell, aki ért a lovakhoz.

Copyright Engel Edit

4.

Lina hetek óta teljes erővel a nyomozóirodának dolgozik, annyit mondott a megbízásról, legyek nyugodt, nem jár számára közvetlen veszéllyel, de nem részletezi, miről szól. Sok autózással jár az ügy, legtöbbször közelebb van a határhoz, mit Bécshez, és ezért inkább Magyarországon tölti az éjszakát. Rendszerint küld egy sms-t, mikor megérkezik, hogy nyugodtan aludjak. Átvettem a meglévő tolmácsidőpontjait, plusz az én hívásaimat intézem.

Matyi még mindig otthon van, és egyelőre nem is látok megoldást a műhelyét illetően. Betelefonáltam újból, hogy náthás, pár napra rá kikértem két hetet a szabadságából, de hosszabb ideig nem hiányozhat indokolatlanul, mert akkor a műhely nem kapja az ő személyére szóló állami támogatást, és igyekeznek mást felvenni a helyére.
Nem tudom, lesz-e kedve újra bejárni, ha lenyugszik a légkör. Majdnem egy teljes évig jól működött a dolog, a helyettes gondozónő egy humoros, laza nő volt, remekül kijöttek egymással. Ráadásul ez az egyik legjobb összetételű csoport, amit eddig kifogott. De visszajött ez a hisztériás, mostani gondozónő. Matyi nem bírja a veszekedést, az apja Bukarestből importált új felesége annyit acsarkodott vele annak idején, amikor még tartotta velük a kapcsolatot, hogy teljesen allergiás lett az ideges, irritált hangnemre. Ha kiabálnak vele, azonnal hátat fordít, dacoskodik, minden kommunikáció leáll. Erre meg a gondozónő allergiás. Személyes sértésnek veszi. Fogalmam sincs, hogyan tovább.
Sok a hívás, rohanok irodáról irodára, útközben bevásárolok, ahol épp van parkolóhely, esténként főzök, hogy ne legyen fennakadás. Naponta zakatol a mosógép, a teregetés rendszerint Matyira marad. Szerencsére jókedvű és készséges, kipakolja a szatyrokat, mikor beesek az ajtón és azonnal fordulok a tacskót megjáratni. Mióta otthon van, aktív és kiegyensúlyozott, néha elmosogat vagy porszívózik, sokat zenél, délután megnéz egy mesefilmet, jól alszik, jó a közérzete.
Sajnos sétálni csak akkor tud, ha én is ráérek, mert annyi a járdán rollerező meg biciklizős suhanc a környéken, hogy félek, valaki fellöki. Arról sem lehet szó, hogy levigye a tacskót egyedül, mert Bécsben ezen a téren is elszabadult a pokol. A kisgyerekes anyukák állandóan kampányolnak, hogy sok a kutya, és mindenhol ott marad utánuk az ürülék, a kutyások lázadoznak, hogy az összevissza rohangáló gyerekek nincsenek tekintettel senkire és semmire, ami az útjukba kerül. Tény, hogy egyre kevesebb gyepes, bokros, parkosított területen kell osztozkodnia a két tábornak, és egyre durvul közöttük a harcmodor.
Különben is, az utóbbi pár évben Bécs túlzsúfolt, kemény aszfalttá változott. A híres bécsi előzékenységnek és jó modornak teljesen nyoma veszett. Rengeteg a szegényebb országokból jött kéregető, vándor, szerencselovag. Az utcákon felgyűlik az elhajigált szemét, a járdák tele vannak köpködve és

Copyright Engel Edit

taknyozva. A parkoló autókat pár euró aprópénzért is feltörik, órákig tart a jegyzőkönyvezés, ami pedig szükséges a biztosítás miatt. A csecsen, török, orosz és jugoszláv galerik között gyakori a verekedés, késelés, sőt lövöldözés. Rászoktam, hogy reggel hat és hét között sétálok egy nagyot a tacskónkkal, napközben csak röviden meglocsoljuk a környékbeli fákat. Este, a tévé főműsorideje alatt megint kerülünk egy jót, ilyenkor Matyi is sétál egy nagyot lefekvés előtt. Zsebeink teletömve kutyaürüléknek való nejlonzacskóval, kezünkben egy-egy jókora nordic walkink bot. A botokat Lars, a norvég barátom szerezte be két évvel ezelőtt avval a nemes és semmivé vált szándékkal, hogy esténként a környékünkbéli szép villanegyedben sportolni fogunk. Két méter magas, erős alkatú, osloi, tajwani és bécsi irodaszékhelyei között repdeső üzletember, aki túl sok időt tölt hosszú távú repülőutakon, mindenfélét összeeszik, ráadásul éjjel-nappal stresszel a befektetései miatt. Hatvanöt évesen rájött, nem ártana tenni valamit az egészségéért.
Egyik távol-keleti feng-shui tanfolyamról való repülőutamon ismertem meg. Kuala Lumpurban áttessékelték az első osztályról, történetesen mellém, mert valami hiba volt a jegyvételnél. Tíz órán át kegyetlenül szenvedett a szűk ülő-meg lábhely miatt, végig izgett-mozgott, és szabadkozott a zavarásért. Bécsben, a csomagomra várva hallottam, amint nagyon indulatosan beszél norvégül a mobilján.
- Kirúgtam - mondta felém fordulva angolul.
- Kit, mit? - kérdeztem értetlenül.
- Hát azt az agyalágyult titkárnőt, aki elfelejtette lefoglalni a helyemet az első osztályon - közölte felháborodottan.
- Lehet, hogy kár volt - válaszoltam.
- Hogyhogy - kérdezte –, hát nem látta, milyen keservesen utaztam?
- Dehogynem, de egy ilyen fejmosás után ez a nő soha többet nem felejtené el az ilyesmit, míg az új, akit a helyére felvesz, lehet, hogy megint elköveti ugyanazt a hibát - mondtam mosolyogva. Jött a csomagom, intettem, mentem, ott maradt töprengve, várni a cuccát.

Rákövetkező héten véletlenül elkeveredtem a bécsi angol társulat egyik színielőadására. A gyerekek épp Magyarországon voltak, gondoltam, kirúgok a hámból, megnézek egy jó darabot, native speaker angolsággal. Az előadás nem volt egetverő, úgy döntöttem, a szünetben lelépek. A ruhatárnál egy kétméteres alak állt, aki ugyancsak angolosan távozni akart. Rám ismert, és rögtön avval kezdte, hogy a titkárnőt megtartotta, revanzsálhatná-e a jó tanácsot egy vacsorameghívással.
Ennek már kb. két éve. Egy ideig titkoltam, de Lina kinyomozta, és úgy rendezte, hogy Matyi és Lars összefussanak. Egyszerűen a megbeszéltnél pár órával hamarabb érkeztek meg Magyarországról. A két fiú azonnal barátságot kötött.
- Na végre egy jó fej, nyugodtan rád fér egy normális kapcsolat - jelentette ki Lina vigyorogva.

Copyright Engel Edit

- Ha ez a több ezer kilométeres távkapcsolat normálisnak mondható - nevettem el magam.
- Ennél szorosabbat úgysem viselnél el - vágta rá a lányom, a mindent tudó.
Mint sok mindenben, ebben is igaza volt. Lars két-három hónaponként eltölt Bécsben pár hetet, örülök, mikor jön, és örülök, mikor megy. Az ötödik kerületben van az irodája két állandó alkalmazottal, egy lakrész is tartozik hozzá. Mikor Matyi Bécsben van, Lars az ötödik kerületben alszik, mikor Linával Magyarországon, akkor nálam.
Az utóbbi időben egyre gyakrabban említi, hogy jó lenne összeköltözni. Az itteni cég nem eléggé jövedelmező, az iroda fenntartása meg a két alkalmazott fizetése elnyeli a profit nagy részét, az osztrák rendszer túl nehézkes és bürokratikus. Az ausztriai üzleti életnek amúgy is befellegzett, mostanság a Távol-Keleten van a pénz. Legutóbbi ittlétekor előállt egy tetőtéri lakás tervével a nyolcadik kerületben, mondván, jobban jár, ha ingatlant vásárol, minthogy tovább bérelje a méregdrága irodát és lakást. Összeköltöznénk, alaposan leszűkítené a cég bécsi tevékenységét, felmondhatna a két alkalmazottnak. Elférnénk mindnyájan, intézhetném én, úgymond otthonról, a cége minimálisra csökkentett itteni ügyeit.
Vajon mikor, gondoltam magamban, azon kívül fogalmam sincs, hogyan működik ez az egész befektetés meg import-export akármi, amivel foglalkozik. Arról nem is beszélve, hogy a nyolcadik kerületben évek óta lehetetlen parkolóhelyet találni. Pont az hiányozna Linának meg nekem a munkánkkal kapcsolatos előreláthatatlan összevisszaságban, hogy órák hosszat parkolóhelyet keressünk. Amúgy sem hiányzik semmi plusz megterhelés az életemben, de úgy látszik, az én sorsképletemben nincs olyan csoda, hogy valakit megismerjek, aki inkább csökkentené a mindennapi robotot.
- Semmi érzékem nincs az ilyesmihez - mondtam neki.
- Nem baj, majd megtanítalak - mondta ő.

Szerencsére most három hónapig Tajvanon van, ebben a felfordulásban jobb is, talán a legközelebbi alkalomig el is felejti ezt az én szememben teljesen őrült ötletet.

Copyright Brigel Bálint

5.

Szerda délelőtt újabb deprimáló menekültügyi eset, máris belefáradtam a munkahétbe, és még csak a közepénél vagyok. Egy húszéves, ijesztően sápadt csecsen nő a mára beidézett ügyfél, másodjára is visszautasították a menekültügyi kérelmét, most ezt kell lefordítanom neki. Az egész teremtés csont és bőr, csak a hasa gömbölyű, hat hónapos problémás terhes. Nem tudom, konkrétan mennyit ért az oroszul elmondott szövegből, egész testét rázza a zokogás. Feje, homloka a kötelező fekete kendőbe bugyolálva, ettől még sápadtabb a bőre, s mikor róla az ügyintézőnő jó minőségű tápláló krémektől csillogó, egyenletesen szoláriumozott arcára nézek, eklatáns a két nő életvitele közötti szakadék.
A mostani, végérvényes visszautasítás után a csecsen nő nem kap további tartózkodási engedélyt, az ideiglenes fehér plasztik kártyáját, amit a jegyzőkönyv kezdetekor szófogadóan odaadott az ügyintézőnőnek, itt és most hivatalosan bevonják. Ezek után nincs más hátra, csak a hazautazás, hangzik a hivatalos szöveg. Tapasztalatból tudom, ha kap egy orvosi papírt, hogy nem utazhat a terhessége miatt, úgysem kitoloncolható. Mire való tehát most ijesztgetni, gondolom, de hogyan magyarázzam el neki azt, ami messzemenően túllépi az én tolmácsi hatáskörömet?
Persze a hatóság helyzete sem irigylésre méltó. Az itt élő csecsen közösség egyre népesebb, legtöbbjüknek évekig tisztázatlan a státusza, és nincs megélhetése. Az elején szinte kizárólag fiatal férfiak jöttek, most egyre több a női menekült. A Bécsben lévő imaházaikban megtartott házassági szertartásaik nem fedik az osztrák családi törvény követelményeit, a családi kötelékek hivatali szintű elismerésére csak akkor van esély, ha már született néhány közös gyerek. Szinte minden újonnan jött fiatal nő tehát egy-két hónapon belül „férjezett” és gyermeket vár. Ráadásul legtöbbjük Lengyelországban lépi át a schengeni határt, onnan busszal utaznak, többnyire háborítatlanul, Bécsig.
Itt aztán jön a felvilágosítás, hogy elvileg lehet Bécsben menedékjogot kérni, de nincs menekülti státuszra való esély, mert a dublini egyezmény szerint a menekültügyi esetek legális lebonyolítása az első biztonságos uniós országra tartozik. Az ügyet tehát ott kell eldönteni, ahol átlépte a schengeni határt. Ebben az esetben tehát történetesen Lengyelországban. Emiatt a formális eljárás miatt Ausztria még akkor sem adhatja meg a kívánt státuszt, ha egyébként a menekült személy a genfi konvenció minden egyes követelményének megfelel.
Én hosszú évek óta tolmácsolok az idegenrendészetnek, de ez a kacskaringós, és az éppen aktuális politikai igényeken alapuló ügymenet számomra sem mindig érthető. Arról nem is beszélve, hogy ez egy pszichológiailag abszolút tévesen felépített argumentáció, amiből a menekült rendszerint csak azt szűri ki, hogy lehet menedékjogot kérni, tehát van remény. Különben minek lenne a kérelem körüli nagy felhajtás? Csak hát

Copyright Engel Edit

nem hullhat az ölükbe a státusz, hanem előbb még le kell futniuk néhány kört.
Mivel senki, aki eljutott idáig, nem hajlandó sehová visszamenni, az itteni kérelem visszautasítása, a hírhedt „első negatív válasz” csakis idő kérdése. Ezután fellebbezni lehet, panaszt tenni, miegymás, s amíg minden lehetőséget átzongoráznak, eltelik néhány év. Jön egyik gyerek a másik után, a kórházak ellátják a pácienseket, kiállítják a számlát. A menekültek nem tudnak fizetni, a borsosan drága betegbiztosítási járulékot fizetni kényszerülő osztrák állampolgárok dühöngnek, a közpénz egyre fogy.
A munkát nem vállalható menekült férfiak többnyire egymás társaságában mászkálnak, gyakran bűnügyekbe keverednek, napirenden van a sok késsel megtorolt, közösségen belüli becsületbeli ügy. A sok életerős, fiatal férfi, aki évekig nem tud mit kezdeni magával, kész ajándék a terrorista propagandának. Az asszonyok otthon, egymásra utalva főznek, mosnak, takarítanak, gondozzák a sok kis sápadt gyereket. Mélyhűtött életforma, ami csak akkor indulhat be újra, ha valami csoda folytán megkapják a nagyon szigorú követelményekhez kötött, és nagyon kivételes esetekben kiállítható humanitárius vízumot. Aminek első követelménye a büntetlen előélet. Így az itteni bíróság által elítélt férfiaknak eleve nincs esélye, s persze a hozzájuk tartozó asszonyoknak és gyerekeknek sem.
Mikor beidézik az asszonyokat az idegenrendészetre, hozzák magukkal a kicsiket, nyűgösek, megfélemlítettek, bármelyik gyors mozdulatra védekezően az arcuk elé emelik a kezüket. Mikor aztán észreveszik, hogy itt az irodában elmarad a pofon, azonnal váltanak, rosszalkodnak, hangoskodnak, megfékezhetetlenek. Az idegenrendészeten kialakítottak egy játszószobát, de mivel nincs, aki felügyeljen a gyerekekre, amíg az anyukák az irodában vannak, többnyire üresen áll.

Ma az ügyintézőnő is eszeveszettül rosszkedvű és ideges. Szép, 35 év körüli nő, nem egy észkombájn, de általában emberséges és nyugodt. Évek óta dolgozom vele, de ilyen rossz formában még nem láttam egyszer sem. Tudom, egy mukkot sem ért oroszul, ezért konkrétan elmagyarázom a csecsen nőnek, küldjön be ide orvosi papírt a terhességével kapcsolatos egészségügyi problémáiról, minél hamarabb, akkor itt félreteszik az aktáját, és legalább egy évig nyugton hagyják. Az orvosi papír egyik másolatát pedig állandóan tartsa magánál, ha igazoltatják az utcán, mutassa fel azt az itt maradt plasztik kártya helyett. Megköszöni a nem várt magyarázatot, szedelőzködik, horpadt mellkasán szorosan átfogja a fekete szvettert, pipaszár lábszárait csapkodja a hosszú, fekete szoknya alja, amint az ajtó fele tart. Megy vissza a négy fal közé, az évszázadok óta megrekedt női alázatosságba, amit, bárhová is menekülne, magával hurcol mindenhova. Alig húszéves.

Copyright Bagel Edit

Sietek az egy emelettel feljebb lévő irodába, ahol vár a következő ügyintéző. Egy román családot idéztek be, tapasztalat szerint ezek fütyülnek az idézésre, és nem lesznek jelen. A felvonóból kilépve szinte összeütközöm a múltkori ügyintézővel, akit olyan ripsz-ropszra elhívott a felesége telefonon. Rémesen néz ki, sápadt és zilált. Az irodából, ahova sietek, épp kinéz a gépírónő, itt vannak-e már a románok. Nincsenek, bemegyünk, leülünk, látja rajtam a csodálkozást.
- Kivan idegileg a kolléga - mondja magyarázólag –, komoly trauma érte a kislányát, egyik éjjel valaki agyonszurkálta a lovukat, és reggel a gyerek talált rá, vérben fagyva. Nem képes feldolgozni az esetet, terápiára jár, úgy néz ki, halasztania kell az iskolaévet is. Taccson van az egész család.
„Édes Istenem - döbbenek rá -, Lina valószínűleg ebben az ügyben nyomoz!”
Mivel a beidézett család sem írásban, sem telefonon nem kért halasztást, fél órát várni kell rájuk, csak aztán zárhatjuk le az ittlétemet. A gépírónő látja a honoráriumon, melyik irodából jöttem ide, és kuncogva megkérdezi, hogyan zajlott a kihallgatás.
- Feszülten – mondom, de nem tudom, mire érti pontosan.
- Csak azért kérdezem, mert a kollegina nagyon ideges az utóbbi időben - magyarázza a gépírónő -, alighanem csúnyán mellément az új szerelem.
Valamikor, valahol hallottam ebben a több mint ötven ügyintézőnő életében kavargató irodai pletykahalmazban, hogy az előző, szép arcú kollegina nemrég elvált, mert összejött egy közismerten jóképű egyenruhással, akivel össze is költöztek. A román családra való hiábavaló várakozás alatt most értesülök az ügy minden további fejleményéről is.
A jóképű rendőr is elvált, ugyanis a volt felesége kitette a szűrét. És lemondott a két közös gyerekről is. Magas beosztásban dolgozó politikusasszony, aki csakis a férje unszolására vállalta a családalapítást. Erről írott megállapodásuk is volt, a férj kötelezte magát, hogy (az osztrák apukák zömétől eltérően) alaposan kiveszi a részét a családdal járó munkatöbbletből, hogy a feleség tovább építhesse a karrierjét. Ikerlányaik születtek, most háromévesek. „Ha az apuka úgy döntött, kilép a családból, viheti magával a gyerekeket az új élettársnőhöz”- volt a feleség hozzáállása. Ő mint édesanya, él a láthatási jogával. És dolgozik tovább. Azon a poszton, amit hosszú évek napi néha 16 órás munkájával ért el, és ahol két pici gyermeket egyedül nevelő anyaként képtelen lenne helytállni.
A szép ügyintézőnőnek egy kilencéves fia és egy hétéves lánya van, a válásánál mindkét gyermeket neki ítélték. A két ikerkislánnyal most van tehát négy, napi szinten ellátandó gyerek. Az új pár közös hitelt vett fel, mert nagyobb lakást kellett vásárolni. A jóképű pasi előszeretettel vállal hétvégi szolgálatot azon a címen, hogy azt túlórapótlékkal fizetik, a nő tehát péntek déltől hétfő reggelig egyedül küzd a végeérhetetlen mosás, takarítás, etetés, altatás robotjával. Ráadásul a két nagyobb gyerek ki nem állhatja a két nyűgös ikerkislányt, a gyerekek között állandóan áll a bál. A nagy szerelem sem maradt nyomtalan, a szép hölgy három és fél hónapos terhes, nemrég

Copyright Brigel Edit

tudták meg, hogy ez is ikerterhesség. Közben egyre gyakrabban hallani, hogy a jóképű pasi munkahelyén feltűnt egy nagyon fiatal és nagyon csinos új kolléganő, aki ugyancsak szokatlanul gyakran van szolgálatban hétvégeken. Mire végre letelik a várakozás, és mehetek elszámolni, már zúg a fejem. Tény és való, jó nagy slamasztika, de engem akkor sem igazán érdekel. Bármi lesz is, az osztrák állami hivatalnoknő és a gyerekek szép környezetben fognak lakni, és nem fognak éhezni. Az a sok szerencsétlen csecsen nő viszont, akiknek ilyen idegállapotban döntögeti a sorsát, Isten tudja, hogyan boldogul majd.

Az autóhoz érve eldöntöm, habár szokatlanul korán végeztem, mára elegem van, nem vállalok több időpontot. Sietek Matyihoz, megyünk a tacskóval sétálni a bécsi erdőbe, felhívjuk Linát, hátha ma sikerül Bécsben aludnia, és dumcsizhatunk egy jót.
A bécsi városházán tomboló vörös-zöld diktatúra teljes erőből forszírozza a tömegközlekedést, de a zsúfoltság meg a metrókon történő sok erőszakos cselekedet miatt aki csak teheti, autóval jár. Így a nap bármelyik órájában csak csigatempóban lehet közlekedni. Sietés helyett hazafele bőven van időm eltöprengeni azon, hogy az utóbbi pár évben mennyire leromlott a bécsi életszínvonal, és milyen szélsőséges lett az életvitel.
Főleg a nőké. Egyre több a muszlim család, ahol az európaiakétól teljesen eltérő a nők státusza. A kihallgatásokon kívül persze alig van konkrét betekintésem, amit viszont ott tapasztalok, csak a középkori szinten leragadt, és a nők által teljesen elfogadott férfiuralomról szól. Nem tudom elképzelni sem, mi lesz majd ennek a keveredésnek az eredménye, csak azt látom nap mint nap, hogy ezeknek a lányoknak vagy asszonyoknak a helyzete nem változik meg azáltal, hogy a nyugati civilizációt reprezentáló Bécsben élnek. A mentalitás, amit konzerválnak, ugyanaz, mint ami Groznijban, Afganisztánban, vagy a Közel-Keleten honol.
Tény, hogy egyre szembeszökőbben két egymással párhuzamos társadalmi szinten alakulnak a bécsi hétköznapok. Egyik oldalon az európai nők, akik elvileg saját maguk alakítják a sorsukat, a másikon a muszlim nők, akiknek minden lépésükről a férfiak döntenek. Az osztrák tanárnő barátnőm, akit a muszlim diákjai semmibe vesznek. A szomszédos háromgyermekes muszlim asszony, aki egymaga cipeli fel a súlyos bevásárlószatyrokat a harmadik emeletre, miközben a férje üres kézzel halad előtte, és ingerülten sürgeti. Az agyontetovált és piercingezett fiatal lány a villamoson, mellette a burkába öltözött kisgyermekes anyuka, akik egyformán mély megvetéssel szemlélik egymást.

Lényegében mitől és mivé emancipálódtunk mi, európai nők?
Nagyváradon, a diktatúrában nem volt igény a nők és férfiak közötti egyenlőségért síkra szállni, egyformán dróton rángatott bábuk voltunk mindkét táborbeliek. Itt, a jómódú, konzervatív és zömében katolikus

Copyright Lingel Edit

Ausztriában a nők százszorta szabadabbak, mint mi voltunk „odaát”, és mégis, az itteni társadalomban evidens módon csak másodrendű szereplők. Nehezen kiharcolt törvények szavatolják a jogaikat otthon a családban, és kint, a viharos munkamezőn, de a fejekben rögzült szerepek nem tisztázottak: egy dolgozó anyuka rendszerint „Rabenmutter”, egy karriert befutott nő pedig eleve „Quotenfrau”, aki csak azért juthatott vezető pozícióhoz, hogy kilegyen a törvény által megkövetelt nő-arány.

Eszembe jut a saját fiatalkorom. Az első nagy szerelem. Nagyváradi jómódú család fia, a kolozsvári állatorvosi egyetem diákja, tehetséges írópalánta. Én bölcsészkarra készültem Kolozsvárra, szinte egybeesett a felvételi vizsga és a mindent elsöprő szerelem.
Aztán ő hamarosan eltűnt Kolozsvárról, Nagyváradról is, megírta levélben, otthagyta az egyetemet, és elszegődött erdésznek a Regátban, hogy írni tudjon. Egy új Hemingway lesz belőle a romániai magyar irodalom egén. Evvel akkor lezárult az ügy. Közben befejeztem az egyetemet, az államvizsgán szerencsém volt, évfolyamelső lettem, elsőként választhattam a végzősök rendelkezésére álló munkahelyek közül. Bukarestet, az Agerpres hírügynökségénél lévő egyetlen írással, újságírással kapcsolatos állást választottam.
Ott, a román fővárosban futottunk megint össze, öt év után, az első szerelem és én. Neki nem volt szerencséje, Bukarest zárt város lévén, az erdészeti posztja nem volt véglegesíthető, évről évre csak azért hosszabbították a szerződését, mert éppen nem akadt más, aki esőben-hóban taposta volna a sarat. Ha viszont névlegesen összeházasodnánk, magyarázta, akkor sikerülne a véglegesített állás, mert férjemként a kinevezésem őt is bukaresti letelepedésre jogosítaná. Megbeszéltük, pár hétre rá elmentünk az anyakönyvvezetőhöz, meglett a papír, én mentem vissza az alagsori albérletembe, ő a Bukarest melletti erdészházba.
Fogalmam sem volt, micsoda rémálom következik. Mint utólag kiderült, a családja évekig titkolta, hogy úgy, mint annak előtte az apja, ő is súlyos alkoholbeteg.
Kolozsvárott éveken keresztül az első tanévet ismételgette az állatorvosin, míg végül kizárták, épp akkor, mikor én is Kolozsvárra kerültem elsőéves bölcsészhallgatóként. Ő a Nagyváradtól több mint ezer kilométerre levő Bukarest mellé került, távol a város szájától, az állapota nem tudódott ki. Hogy az ifjú titán közben teljesen elitta az eszét, nem volt releváns, fő, hogy otthon ne essen csorba a családi renomén.
Mikor Bukarestben találkoztam vele, már alig volt beszámítható. Pár korty tömény után rögtön delíriumba esett. Mivel nálunk otthon soha senki nem ivott, nem volt tapasztalatom ezen a téren. Dülöngél, mert éhezik, gondoltam, mellébeszél, mert irodalmi zseni. A házasságkötés után egy teljes évig követett Bukarest utcáin részegen, csőre töltött dupla csövű vadászpuskával, amit kettőbe törve a nyakában hurcolt, egy bő malaclopó

Copyright Papp Edit

alatt. Ha teljesen kihalt volt az utca, ahol rám talált, megpróbálta előszedni, összeállítani és nekem szegezni. Mert nem vagyok igazi felesége, és ezért pusztulnom kell. Az első pár alkalom után, mikor a szívverésem is elállt a rám szegezett puskacső láttán, rájöttem, annyira reszket a keze, hogy nem képes összeállítani a fegyvert, vagy célozni vele. Egyszerűen elfutottam. Alig állt a lábán, nem követhetett. Később, ha megtalált, már nem a fegyverrel matatott, hanem egyenesen ütni próbált, agyoncsapni, szétverni az arcomat, hogy „ne lehessek senkié”- bődülte ilyenkor akadozó nyelvvel, eltorzult arccal.
Utálatos év volt, semmit sem értettem ebből a pusztításvágyból, ami miatt állandóan bujkálnom kellett. Nagyvárad felé nem szólhattam, anyámat lekötötte az új házassága, nagyanyámat nem akartam szomorítani, az „anyósom” pedig tagadta önmaga előtt is, hogy a fia komoly pszichiátriai kezelésre szorul.
Szerencsémre annyi volt a munkám a szerkesztőségben, hogy szinte mindig ott maradtam késő estig, amikor ő már régen valamelyik árok mélyén aludta ki az aznapi mámorát. Az albérletem pedig egy gondosan őrzött követség közelében volt, oda nem merészkedett, mert bármilyen részeg is volt, a saját biztonságát nem reszkírozta.
Aztán hirtelen vége lett ennek a komédiának, a nővére és annak fogorvos férje Németországba települtek, és hajlandóak voltak kivinni őt is, ha feleségül veszi a sógor egyik nőrokonát, hogy az is kijuthasson. Gyorsan lezajlott a válás, az ő új házassága és az áttelepülés. Legközelebb, mikor hazautaztam Nagyváradra, hallottam, mindenkinek azt mesélte, megesett rajtam a szíve, azért vett el annak idején, hogy újságíróként tudjak dolgozni a bukaresti szerkesztőségben.

Copyright Brigel Edit

Persze, elment a kedvem a házasságtól. Nem is nagyon akadt otthon olyan magyar kandidátus, aki feleségül vett volna, miután visszamentem Nagyváradra angolt tanítani az ottani egyetemen. Minden számba vehető fiatal férfi csakis külföldi névleges házasságra vadászott, ha nem izraeli vagy nyugatnémet, akkor legalább valami magyarországi honleánnyal, hogy végre kiszabaduljon az akkori erdélyi mizériából. A román hatóság könnyen beleegyezett a kivándorlásba, egy elment magyar helyett azonnal betelepített Nagyváradra egy féltucat regáti románt.
Harminckét évesen aztán hozzámentem egy ambíciómentes, gyenge akaratú emberhez, gondolván, ez soha nem merne kezet emelni rám. És mert nagyon szerettem volna gyerekeket. Pár év és két gyermek után megtanultam, hogy egy állandó kisebbségi komplexussal küzdő férj háborúskodása éppolyan lélekölő lehet, mint bármelyik nyílt, brutális támadás.
A mai ügyintézőnő hozzám képest fiatal, tősgyökeres osztrák, szabad akarata ellenére ugyanúgy csapdába került, mint bármelyik, sorsfeladatát vállaló nő. Az ő életét, mint annak idején az enyémet vagy az egyiptomi szomszédasszonyét, mint minden társra és gyerekekre vágyó nő életét, a

férfira való rászorultság szabja meg. És hogy mennyire bele- vagy melléválasztunk, nem feltétlenül az emancipáció szabja meg. De ez a Bécsben egyre terjedő muszlim női szerepkör, mégis elfogadhatatlan, és a bécsi közegek szó nélkül tűrik, hogy a férfiaik az itteni nőkre is ugyanolyan becsmérlően tekintsenek. Ki érti ezt?

Copyright Engel Edit

6.

Több nap is eltelik, amíg úgy alakul a nyomozás, hogy Lina Bécsben aludhat. Nyúzott, fáradt, ideges. Matyival elmókázik egy darabig, aztán behúzódik a szobájába. Nem szól semmit az eddig elért eredményekről, becsukja maga mögött a szobája ajtaját. Az újságokból tudom, már nyolc összeszurkált kanca van, csak kettőt tudtak megmenteni, a többi hat elpusztult. Hivatalosan csak a szokásos feljelentés történt ismeretlen tettes vagy tettesek ellen. A detektívirodát az érintett lovardák tulajdonosai bízták meg a nyomozással a negyedik összeszurkált kanca után. Lina karikás szemei és ingerültsége után ítélve nemigen van haladás. Ráadásul az esetek közötti időtartam egyre rövidebb.
A média viszont felkapta az ügyet, sok ilyen jellegű tapasztalattal rendelkező bel- és külföldi kriminológust és pszichológust beszéltetnek arról, hogy a szadista sorozatgyilkosok általában állatkínzással kezdik, ami után rendszerint a gyerekek és nők elleni támadás következik. Előre látható tehát, hogy előbb-utóbb a rendőrség is nyomozásba kezd. Mivel az eddigi esetek Burgenlandban és Stájerország területén történtek, először azt kell hosszadalmas bürokráciával eldönteni, kinek a fennhatósága alá tartozik a hivatalos ügyintézés.
Végül nem beszéltük meg Linával sem Matyi munkabeli zűrzavarát, sem a további dupla időpontjainkat, ami miatt engem elnyel az időhiány, „majd lesz valahogy” jeligével mentem én is lefeküdni.

Copyright Engel Edit

Valamikor éjjel, úgy kettő körül hívnak telefonon, siessek, a tizenhatodik kerületben egy román állampolgárt kell kihallgatni, sürgősen. A konyhai üzenőfalra kitűzöm a cédulát avval, hova mentem, nem tudni, mikor jövök. Bent a rendőrségen a gyilkossággal foglalkozó csoport teljes létszámban van jelen. A fehér papíroverallba öltözött helyszínelők is egymásnak adják a kilincset, az iroda közepén, egy széken egy harminc körüli megbilincselt férfi, azon is papíroverall, alatta alsógatyán kívül semmi, a lábain meg a fején is a gumírozott fehér papírlábbeli meg -fejfedő. A sarokban, egy nejlonzsákban ruhadarabok meg egy pár cipő tele vérfoltokkal, gondolom, a férfié. Az egyik nyomozó már a közeli komputernél írja a jegyzőkönyv személyi adatokra vonatkozó részét, int, hogy húzzak elő egy széket valahonnan, és üljek le mellé. Elmondja, hogy gyilkosság történt, a széken ülő férfi a tettes, aki pár mondatban eléggé érthetően elmondta németül: megölt egy lányt. Most felvesszük a hivatalos jegyzőkönyvet az ügyészség részére, ezt anyanyelvű tolmáccsal kell megtenni, nehogy később nyelvi diszkrepanciára hivatkozva visszavonhassa az egész vallomást.
Mondom a férfinak románul, hogy a tolmácsa vagyok, bólint. Teljes lelki nyugalommal elmondja az alig két oldalra rúgó tragédiát. Erős regáti tájszólásban beszél. Körülbelül egy éve jött egy román faluból Bécsbe munkát keresni. Egy építkezésen dolgozik, tömegszálláson lakik. A Práterben

megismert egy román lányt, családi neve Placinta, azaz palacsinta. Ezen nevetgéltek, hamarosan összejöttek, a lány szülei itt élnek évek óta, a lány itt járta ki az iskolát, nemrég érettségizett. Öt hónapig tartott a szerelem, a lány családja nem avatkozott bele, ők már az itteni szokások szerint élnek, nem úgy, mint nála otthon, a faluban. Pár nappal ezelőtt a lány szakított vele, közölte, úgy érzi, még túl fiatal ahhoz, hogy lekösse magát.
Azóta ő ott leselkedett a lány lakásának a közelében, az este látta, hogy a lány szülei meg a testvére elmennek hazulról. Felment, becsengetett, a lány beengedte. Elmagyarázta újból, hogy részéről befejezettnek tekinti az ügyet, most az érettségi kirándulásra készül Törökországba, nagy buli lesz.
Hiába volt minden rábeszélés, látta, nincs hatalma a lány döntése fölött. Nem volt hangos szó, dulakodás. A konyhában, ahol ültek és beszélgettek, volt egy késtartó. Ő kirántotta a legnagyobb nyelű konyhakést, és mikor a lány rémülten felállt és megfordult, hogy elszaladjon, ő bal kezével megmarkolta a lány tarkóján a haját, és a jobb kezében tartott késsel hátulról átmetszette a nyakát. Ennyi. Aztán bebarangolta a környéket, szeretett volna inni valamit, de nem mert bemenni sehová a véres ruházata miatt. Később bement a legközelebbi őrszobára, és feladta magát.
Minden kérdésre készségesen válaszolt, nem is volt sok kérdeznivaló, visszafordítottam a jegyzőkönyvet, szó nélkül aláírta, vitték le a tömlöcbe.
Miközben szedelőzködtem, a helyszínelők mesélték, hogy a vágás a lány egyik fülétől a másikig ért, annyi vér volt a tetthelyen, mint egy vágóhídon. A hazaérkező családtagokat, akik rátaláltak a lányra, be kellett szállíttatni az idegosztályra.

Copyright Brigel Bálint

Hajnalodott, mire hazaértem, Lina meg Matyi mélyen aludtak. Levittem a tacskót egy sétára, és közben megpróbáltam a tudatom egy távoli zugába száműzni a hallottak után feltörő rémképeket. Hosszú séta lett. Alig voltak az utcán, ilyenkor leginkább a takarítónők sietnek munkába, hogy nyitásra tiszták legyenek az üzletek meg az irodák. A séta végeztével kikészítettem a gyerekeknek a reggelit, letusoltam, és mentem a szobámba lefeküdni. A tacskó megint megelőzött, és ott trónolt az ágyam közepén. Óvatosan köréje fészkelődtem, átöleltem, és mint mindig, békés, megelégedett szuszogása álomba ringatott.
Dél körül bekopog Lina, neki mennie kell. Van egy idős, burgenlandi lovardatulajdonos, akivel összebarátkozott a nyomozás során. Megadta neki a telefonszámomat, mert a mostani istállófiúja ukrán, hátha tudnék neki fordítani valamit oroszul. Az öreget Szeppinek, hívják és őrá fog hivatkozni. Mondja, sokat beszélgetett Matyival, amíg én aludtam, sehogy sem jó ez a műhelybeli hadakozás. Nem lenne-e jobb végleg kijelentkezni, és Matyi maradna itthon?
- Te is állandóan úton vagy a kutyáiddal vagy a munkáddal, én is, soha nem tudni előre, mikor és mennyi ideig tolmácsolunk. Még ha az éjszakai időpontokat le is mondom, hogyan maradjon Matyi egyedül a lakásban nap

mint nap? - kérdezem.
- Leülünk és megtárgyaljuk - mondja Lina -, de most egyelőre megőrülök evvel a lovas üggyel. Főleg a nagypénzű lovardák borítanak ki, ahol egy vagyont elkérnek a tartásért, de mindenütt spórolnak, ahol csak lehet. A tulajdonosok többnyire nem is értenek a lovakhoz, felfogadnak néhány alkalmazottat minimális fizetéssel. Nekik csak az üzleti rész számít, nem a ló. A sok városi lóbolond pedig megfizet bármilyen borsos árat azért, hogy jó helyen tudja a kedvencét. Ezeket a helyeket azonnal kiszúrhatod, mert csak előre megbeszélt időben lehet meglátogatni az oda beállított lovakat. Szeppi bácsi más, még az a fajta, aki előbb ellátja a jószágokat, és csak azután ül le enni. Az udvarán látszik, hogy szerény a buksza, de rend van és tisztaság, haptákban állnak a vasvillák, gereblyék, vesszősöprűk, talicskák, a lovak jó takarmányt kapnak, és zsákszámra áll a nyergesben az alma meg a répa. Az öreg személyesen körmöz és patkol, és odafigyel, hogyan bánnak a lovakkal a lovagolni tanulók meg az istállófiúk. Kevés beállított lova van, a legtöbb ló a sajátja, sok az odajáró, lovagolni tanuló gyerek. A kis barna kancát, amit agyonszurkáltak, különösen szerette. Nagyon jó természetű ló volt, és csak úgy adta el az egyik falubeli lóbolond kislány családjának – az apját biztosan ismered, az idegenrendészeten referens -, hogy kikötötte, nála marad tartásban, nem vihetik el máshova. Nehogy a kislány családja elcsábuljon, ugyanis pár utcával arrébb terjeszkedik a konkurencia, ahol van fedeles, lótenyésztés, fedeztetés, az állatok ellátása viszont silány. Jó, hogy vannak olyanok a megbízóink között, mint Szeppi bácsi. Érdekes módon épp ezek a kevés pénzűek azok, akik nem próbálják állandóan lealkudni a nyomozóiroda órabérét, és akik azonnal megszerveztek egy éjjeli megfigyelést. Ez a lómészárlás meg kell szűnjön, muszáj elkapnom ezt a perverz nyomorultat! Hacsak közben az tulajok közül rajta nem kapja valaki . Mert akkor nincs kegyelem.
Lina elviharzik, a gyomrom görcsben, Édes Istenem, csak ne történjen valami baja!

Délután beszólnak a schwechati repülőtérről. Ki tudnék-e menni hozzájuk, egy argentin táncosnőt kell kitoloncolni. A bíróságról és az idegenrendészettől figyelmeztették őket, hogy a nő közveszélyes, pillanatok alatt hihetetlenül agresszív lesz. Jó lenne, ha tudnék segíteni békésen felültetni a repülőre, hogy az itt töltött nyolc hónapi állandó balhé után végre megszabadulhassanak tőle. Mindkét helyről engem ajánlottak, állítólag velem olyan, mint a kezes bárány. A hatóság inkább eltekint az ítélet letöltésétől, ha itt békésen felszáll a repülőre, amelyik Buenos Airesbe viszi. A repülőtéri rendőrség külön irodaépületben van, a felső emeleti hatalmas ablakokból jól látni a le- és felszálló gépeket.
- Jövök - mondtam –, de hozom a fiamat is, ha ott maradhat az irodában, amíg én Rozitát búcsúztatom, mert a fiam imádja a repülőgépeket.
Hozzam, VIP-fogadtatásban lesz része, csak varázsoljam már ki ezt az őrült

Copyright Ringel Edit

nőt az országból, mert soha nem volt annyi sérült rendőr és fogdabeli személyzet, mint amióta ezt a nőt lecsukták.
Hát igen, kuncogtam magamban, Rozita egy nagyon fitt lady, végtelenül hosszú és kidolgozott izomzatú táncosnőlábaival úgy pörög és rúgkapál, hogy a sudár termetétől elbárgyult rendőrök pillanatok alatt halomban hevernek, amíg ő szaporán szidja őket az anyanyelvén. Szerintem nincs vele különösebb baj, csak utálja a pipogya pasikat, meg a rosszmájú nőket, gondolom, mindkettőből bőven kijutott neki.
Szilveszterkor kezdődött az összetűzése az osztrák hatóságokkal. Pár hónappal azelőtt érkezett Buenos Airesből, miután megismerkedett egy hozzá képest fiatal osztrák testépítővel, aki egy ottani versenyen Mister Univerzum titulust kapott. Heves szerelem lehetett, mert miután az osztrák srác hazautazott, Rozita nem bírt a hevületével, és utána jött. Remek alakú nő lévén azonnal kapott munkát bártáncosnőként, betelepedett Mister Univerzum szerény kis tanácsi lakásába, és hordta haza a sok tangazsinórba dugdosott borravalót, az úgynevezett bugyipénzt. Szilveszterkor a vártnál korábban érkezett haza a bárból, és in flagranti kapta Mister Univerzumot a fiatal szomszédlánnyal. Egy világ omlott össze benne, a rajta levő tűsarkú cipővel magas ívben kiverte Mister Univerzum minden látható alsó és felsőfogát. A kis csajt pedig, akivel rajtakapta, a szó szoros értelmében megskalpolta, annyi haját tépve ki gyökerestől a fejéről, hogy az szegény azóta is parókával jár.
Copyright Engel Edit
Jött a járőrkocsi két egyenruhással, egyik férfi, a másik nő. Nem sok megértést tanúsítottak Rozita sértett érzelmei iránt, figyelmük inkább a két sérültre irányult. Vele csak kiabáltak, mire Rozita a rendőrnek levert egy pofont, a rendőrnőnek pedig végigszántott az arcán a tűhegyes műkörmeivel, tíz egyenletes és maradandó csíkot hagyva maga után. Ezek után már beindult az ügy saját dinamikája, még több rendőr jött, még nagyobb lett a balhé, több egyenruhás került kórházba azon az éjjelen egyedül Rozita tépázásai, körmei és cipősarkai által, mint az egész bécsi szilveszteri muriból összesen.
A bíróságra már úgy került be, mint közveszélyes garázda, és senkit nem érdekelt az ő érvelése, miszerint az egész csetepaté igazság szerint Mister Univerzum hibája, aki galádul megcsalta őt. Rozita újra és újra zokon vette ezt az égbekiáltó igazságtalanságot. Az egyenruhások az első hangos szóra azonnal fegyelmezni próbálták, mire ő teljes erejéből rúgott, vágott, harapott és cibált.

Az idegenrendészeti ügyintézésre úgy mentünk be hozzá, a referens meg én, hogy előtte megírtuk a végrendeletünket. Rozita nekem elmesélte a szilveszter éjszakát. Portugálul, ami anyanyelve volt, de a két méteres, 130 kilós hétnyelvű kollégám, aki portugálul beszélt, nem merte vállalni az esetet. Ezért kerültem be hozzá én, spanyollal. Nem szakítottam félbe, végighallgattam, majd kértem, ismételje meg az egészet spanyolul vagy

angolul, mert a portugál nem kimondottan az erősségem. Megismételte kiváló angolsággal.
- Hát maga mit csinált volna a helyemben? - kérdezte végül könnyes szemekkel.
- Kivertem volna az összes fogát a hazug szájából - feleltem meggyőződéssel, ugyancsak angolul.
Ezek után nem volt köztünk semmi súrlódás. Mikor befejeztük és elköszöntem, átölelt, és két hatalmas puszit nyomott az arcomra. Én megveregettem a hátát, és sok türelmet kívántam neki, miközben az egyenruhások lebénultan várták, mikor fojt meg, és tépi ki a hajamat.
- Még szerencse, hogy a te magyar paprikatemperamentumod egy hullámhosszon mozog az argentin táncos csajéval - kommentálta a referens megkönnyebbülten, pár napig az egész idegenrendészeti iroda ezen a kihallgatáson szórakozott.
Kétségtelenül egyszerűbb hazatoloncolni ezt a vulkánt, mint itt őrizgetni, töprengtem az autóút alatt, Matyi előre örült a repülőknek, én gondolkodtam a stratégián. Tudtam, hogy számíthatok Rozita praktikus intelligenciájára. Mikor kiszállt a rendőrségi buszból, elmagyaráztam neki, szerencséje van, megússza az egész leülni való, időközben másfél évre dagadt börtönítéletet, és még ingyen haza is repülhet, az osztrákok pénzén.
- Ha jól értesültem, a repülőjegy árát majd Mister Univerzumtól fogják visszakövetelni - mondtam neki kárörvendően vigyorogva, mire Rozita boldogan fogta a motyóját, és végtelenül hosszú lábain kecsesen elhúzott a tranzit felé, a kísérő rendőrök alig győzték követni.
Matyi boldogan, és egy repülőmakettel gazdagabban kommentálta az irodából látott fel- és leszállásokat.
- Hívhatjátok Mummy-t máskor is - közölte a csoporttal, miközben a főnök aláírta a honoráriumomat. A schwechati repülőtértől hazáig megint akkora volt a torlódás, hogy majdnem egy óráig tartott a kb. 20 kilométeres út, Matyi elaludt, én ráértem gondolkodni.

Hamarosan letelik a szabadság, Matyinak megint el kell kezdeni a műhelybe járást. Újból bekapja a húsdaráló. Amióta otthon van, jól érzi magát, nincs konfliktushelyzet, másrészt viszont nincs közösségben, nem fejlődik szociálisan. Legalábbis ez az, amivel állandóan érvelnek a műhelybeliek. Meg avval, hogy ha egyszer kiesik a nyilvántartásból, kérdéses, hogy később találunk-e még számára szabad helyet. Mert újabban az állami közegek is mindenhol spórolnak, főleg a szociális kiadásoknál.
Ilyenkor, amikor egyedül kell döntenem, megint kiújul bennem a Kornél iránti megvetés. Amit, mint egy latens vírust, állandóan magamban hurcolok. Ő bezzeg egyetlen álmatlan éjszakát sem áldoz a gyerekeink körülötti bonyodalmakra, hanem békésen horkol a fiatal feleség mellett. Ilyenkor tudom, nem vagyok igazságos, hiszen tíz évvel az általam kezdeményezett válásunk után nősült újra, de semmi sem enyhíti a

Copyright Angel Edit

gerinctelensége iránt érzett dühömet. Hány érdemtelen apa van, aki bármikor kiszállhat a buliból, miközben az anyáknak napi szinten többször dönteni kell, hogyan tovább.

Este Lars jelentkezik Hongkongból, váltig kérdezi, mi a baj, kiérzi a hangomból, hogy valamin eszem magam. Benne megvan a tépelődéseimnek megfelelő empátia és intelligencia, de nem részletezem a helyzetet. Most éppen összegyűltek egy kicsit a dolgok, válaszolom, és rövidre fogom a beszélgetést. Nem várom el tőle, hogy felmérje, mennyi törékeny komponenstől függ a Matyi lelki egyensúlya. Mikor a saját apja nem képes felfogni, milyen bonyolult hangszer ez a gyerek.
Egy hétig megpróbáljuk újra a műhelybe járást, ha nem enyhül a gondozónővel a konfliktus, felmondunk, és otthon marad, zárom le a gondolatmenetet, mikor végre ágyba kerülök, és a tacskó hűségesen mellettem szuszog. Legfeljebb lemondunk a szocializálódásról, ha ez csak arról szól, hogy a „gyógypedagógusnak” sikerül-e betörni az én önérzetes fiamat, vagy sem.

Copyright Engel Edit

7.

Egyik délután hívnak, román nyelv kell. A Gumpendorfer Strasse közepe táján parkoljak le valahol, és mondjam az első utamba kerülő rendőrnek, hogy én vagyok a tolmács, akire várnak a nyomozók. Mikor odaérek, érthetőbbé válik a lakonikus utasítás, az utca egy része lezárva, rengeteg rendőr, rendőrkocsi, kék fény, nagy hajcihő. Előbb senki sem áll szóba velem, majd az egyik rendőr tudatáig eljut, hogy nem kíváncsiságból akarok átmenni a kordonon. Visznek a stábhoz, azokkal elindulunk egy leromlott, pocsék, ódon bérház felé. A környékbeli lakók jelentették, hogy a lakatlan házba hajléktalanok fészkelték be magukat. Mikor jött a járőrkocsi utánanézni a feljelentésnek, kiderült, hogy körülbelül 150 román személyről van szó. Ezután jött az erősítés, és egy órája mindenki tolmácsra vár. A házat egy arab vásárolta meg leromlott állapotban, több mint egy éve lakatlannak minősül, a közművek lezárták a víz- és villanyszolgáltatást, a hivatali szakértők szerint már nem felújítható, azóta pereskednek az arabbal a kötelező lebontás miatt. A bécsi bíróság ritmusát véve alapul a per igencsak elhúzódhat, lehetséges, hogy addig összedől a ház. Egyenként bearaszolunk a résnyire nyitott, hatalmas fakapun, alsó része a kapualj köveire nehezedik, az egész szerkezet megmozdíthatatlan. A kapualjból nyíló körfolyosón félhomály, dohszag, és mindenféle kacat. A legtöbb lakásajtó zárva, ahol otthon vannak, kelletlenül beengednek. A régi bécsi bérházakra jellemző kéthelyiségű, vagonbeosztású lakrészek, a folyosó felől a bejárati ajtó és egy rácsos ablak, ez a konyha rész, utána egy hosszúkás szoba, amelynek két keskeny ablaka az utcára nyílik. Ezeket lesötétítik pokrócokkal. Valóban mindenki román, akiket ott találunk. Újságárusok, utcai kéregetők, többnyire asszonyostól, gyerekestől, sógorostól, teljes pereputtyal. Minden szinten van tíz lakás és két, a folyosó két végében elhelyezett közös vécé, ami jelenleg csak kézi leöntéssel használható. Végig a folyosón plasztik kiskádak, vizeskannák, gyermekbilik, kérdezzük, hogyan mosakodnak, hiszen a központi vízcsapot még tavaly lezárták a vízművek. Az egyik lakó levezet a kicsiny, cementes belső udvarra, annak egyik sarkában van egy csöpögő slag. Magyarázza, hogy a fal másik oldaláról, a szomszéd utcában levő ház hátsó udvarából vezette át az egyik hozzáértő lakó, mindeddig észrevétlenül. Innen hordják a vizet, amivel leöntik a vécét, illetve főznek, mosakodnak. A nyomozók körbenéznek az udvaron, az utcához legközelebbi sarokban egy kusza dróthalmaz, ott jön be feketén az áram az utcai elosztóról. Improvizált huzalok, valószínűleg életveszélyes tákolmányok, csoda, hogy ki nem gyulladt az egész hóbelevanc. Az egyik lakrészben egy beszédes, sokszoknyás fiatalasszony három pici gyerekkel, a szoba közepén kétkarikás villanyrezsó, amin főznek, és amivel fűtenek, ha kell.

A nyomozók mesélik, a villanyműveknek is feltűnt, hogy az utcának ezen a részén sokkal több áram fogy, mint amit fizetnek. Most majd ők is

Copyright Engel Lajt

bekapcsolódhatnak az arabbal folytatott bírósági ügybe, a rendőrségi fotós szorgalmasan készíti az áramlopást bizonyító felvételeket. Mindenhol, ahol szétnézhetünk, lomtalanításból összeszedett bútorok, karitászból származó ruhanemű, a konyhában sok konzerv, de egészében véve nincs az ilyen tömegszállásokra jellemző kosz meg bűz. A fiatal anyuka elmagyarázza, az arabnak van a házban egy román megbízottja, aki a lakókat toborozza, és gondoskodik róla, hogy rend legyen. Annak kell fizetni a lakbért, 300 eurót lakásonként minden hónapban, és ki van kötve, hogy egy lakásban nem lakhat több, mint hat személy. Hat felnőtt. Neki itt van a férje, az apósa, anyósa és két sógora, mind utcai kéregető. Esténként jönnek haza, addigra ő megfőzi a vacsorát. Amúgy pedig egész nap idebent van a gyerekekkel, nem megy le az utcára, mert nem ismeri a környéket, és egy szót sem beszél németül. Néha az anyósával meg az egyik sógorral kimennek egy közeli játszótérre, és napközben rendszerint leszedik a takarókat az ablakokról, hogy ne legyenek állandóan sötétben a gyerekek. De esténként kötelező megint elsötétíteni az utcafrontot, hogy ne lássák kintről a villanyfényt. Van a házban néhány lakás, ami tényleg lakhatatlan, de a többi mind ki van adva, és minden üresedésre azonnal van új jelentkező. A legtöbben, akik ide bejutottak, a román megbízott otthoni ismerősei, ha valaki kiköltözik, már jön is a várólistán levő következő falubeli román.

Ha valamelyik lakó zajong, nem tartja tisztán a vécét, vagy a ház közelében lopásba keveredik, és ezáltal rájuk hozhatja a rendőrséget, azt azonnal kidobja. Azokat a románokat, akikről tudni, hogy bolti lopásokból élnek, vagy zsebesek, be sem engedi. A fiatal nő és családja már majdnem egy éve lakik itt, a szokványos utcai igazoltatáson kívül nem volt eddig semmi gond. Mindenkinek van valamiféle Bécsben létező címre kiállított bejelentőcédulája, erről is a megbízott gondoskodik. Persze ezért külön fizetni kell, fejenként ötven eurót. Ő intézi a hivatalos újságárusjelvényeket is, ez valamivel drágább. Szintenként tíz lakás, ebből átlagban nyolc kiadva, lopott víz, villany és kanalizálás, elsötétített utcai front, főzés-fűtés villanyrezsóval, így néz ki tehát közel 150, Bécsben kéregető román állampolgár otthona. Kopogtatunk a megbízottnál, egy idős asszony nyit ajtót, a megbízott, aki a fia, jelenleg Romániában van. Amúgy mindent az arab tulajdonos intéz, azt kell kérdezni, nem a fiát.

A rendőrség kiosztja, illetve a zárt ajtókra ragasztja a ház kiürítésére vonatkozó felhívást, az ott lévőknek elmagyarázom románul, minél hamarabb ki kell költözniük, mondják meg a többieknek is. Bólogatnak, tudomásul veszik, nincsenek meglepődve.
Egyelőre az ügy ennyibe marad, „jelenleg nem tehetünk többet”- mondja az egyik nyomozó, ha a per után jön a sok fizetnivaló bírság meg hátralék, akkor majd esetleg bedurvul a dolog. Hónapok múlva is, mikor a Gumpendorferen hajtok az közeli őrszobára, látom, a ház ugyanúgy

Copyright Engel Edit

lesötétítve, a nyitott kapurésen változatlanul megy az osonás. Igaz, hogy nagyon régen eljöttem Romániából, de nem emlékszem arra, hogy akkoriban valaki is ilyen körülmények között lakott volna odahaza. Azóta volt egy forradalom, több, mint 25 éve megszűnt a diktatúra, az ország uniós tag. Kornél, miután évente egyszer Bukarestbe látogat, ámulattal meséli, rengeteg a külföldről beözönlött hatalmas szupermarket, ahol az égvilágon minden kapható, és annyi az ott bevásárló román, hogy elütik egymást a dugig megrakott bevásárlókocsikkal. Több méregdrága Lexust látni Bukarest utcáin, mint bármely másik európai fővárosban. Itt Bécsben pedig leginkább a románokat kell tolmácsolnom, akik az ottani szegénységre hivatkozva kéregetnek illetve lopnak, és még ilyen lakhatási és megélhetési körülmények között is inkább itt élnek, mint odahaza.

Hazaérve látom, Lina a gépnél ül, és önfeledten dolgozik. Matyi meg én levisszük a tacskót egy körre, aztán mindhárman megvacsorázunk. Miután Matyi lefekszik, Lina mesélni kezd a nyomozásról. A rémisztő az, ahogyan a tettes esetről esetre fokozza a bántalmazást. Míg az elején csupán megvágta, megszurkálta a kiszemelt lovakat, és mint Szeppi bácsi kis barnája, a bántalmazott ló az elvérzésbe pusztult bele, addig a legújabb eseteknél egyre hosszabb és szélesebb pengéjű kést használ, és célzottan halálos sebeket ejt. Kizárólag a kancák nemi szervét szabdalja szét, rémes brutalitással.
Egy közismert németországi szakértő szerint, akivel a detektíviroda konzultált, a tettes különösen megfontolt és óvatos, egyik tetthelyen sem hagyott hátra sem tárgyi, sem biológiai nyomokat, nagy hidegvérrel tervezi a portyáit, és ezáltal nagyon veszélyes. A tettek végrehajtása rendhagyó mértékű szadizmusra utal, az utolsó áldozat, egy vemhes kanca esete arra mutat, hogy ez a brutális sorozatgyilkosokra jellemző vonásokat felmutató illető már készen áll a következő lépésre, ami rendszerint gyermekek vagy nők ellen elkövetett gyilkosság.
Egy kérdőív alapján Lina aprólékosan összeveti a tetthelyekről begyűjtött adatokat. Honnan, milyen utakon jöhetett a tettes az állatok közelébe, milyen mértékű helyismeret volt szükséges, voltak-e autónyomok, esetleges bicikliutak a közelben? Később, mikor már senki nem merte éjszakára a karámokban kint hagyni a lovakat, hogyan jutott be a tettes az istállókba? Kapu, ajtó, ablak, kutya, kamera? Hány óra körül, milyen napokon jött, milyen dátumokra esnek a tettek, van-e számmisztikai összefüggés? Milyen a bántalmazott lovak mérete, marmagassága? Új istállófiú, feketemunkások, kőműves- vagy szerelőmunkák a lovardában, esetleg egy addig ismeretlen napszámos? Változás a szénakereskedőnél, a szállítónál? A bejáratos patkolókovácsnak esetleg új inasa? Jött-e valamelyik látogatóval egy nagyon szégyenlős pubertáskorú fiú? Eltűnt-e valami az istállóból, esetleg volt-e az esetekhez kapcsolódó lopás? Hiányzik-e a kancák sörényéből vagy farkából levágott rész, esetleg fétisgyűjtésre? A bejáratos állatorvosnál új asszisztens? Van-e a közelben vágóhíd, ott új munkás, önállóan felvételre jelentkező?

Copyright Engel Edit

Melyek azok a kábítószerek, amelyek órák múltán nem kimutathatóak a bántalmazott lovak vérében? Ha nem kábítószerrel, hanem a lovak homloka közepére mért kemény ütéssel kábította el a zömében féltonnás áldozatait, hol és kitől leshette el, tanulhatta meg ezt a fogást?
- Kétségbeejtő, hogy sehol nincs semmiféle egybeesés. Három olyan eset van a mostanra már 11 közül, ahol lótenyésztéssel foglalkoznak, tehát kancákat fedeztetnek vagy az érintett lovardában, vagy a közelben - töpreng Lina.
- És ez miért fontos? - kérdezem.
- Van egy bizonyos vendégkör, akik szívesen bámészkodnak, mikor a mén meghágja a sarló kancát - világosít fel Lina –, többnyire tesztoszteronhiányban, vagy éppen -túltengésben szenvedő pasik.
- Micsoda beteges kukkolás! - jegyzem meg.
- Hát éppen ez az, hátha el tudok indulni ezen a vonalon - mondja Lina. - Szeppi bácsi falujában fogom elkezdeni. Az öreg mesélte, hogy a falubeli konkurens lovardában gyakoriak az ilyen alkalomból megrendezett kanmurik.

Éjszaka mindenféle marhaságot összeálmodom. Mire Matyi meg én felébredünk, Lina meg a kutyája már úton vannak Burgenland fele. Érzem a lakásban, hogy az éjszaka folyamán elszívott a szobájában néhány cigarettát, bemegyek, szélesre tárom az ablakot, hadd szellőzzön jól ki, mialatt én megjáratom a tacskót.
Copyright Engel Edit
Mivel az én hálószobámban is nyitva az ablak, a huzat leviszi a Lina íróasztalán szétszórt jegyzeteket. Összeszedem a lapokat, beteszem a fiókba. Ott van a fémkazetta, amiben a revolverét tartja, zár alatt. Most a kulcs a zárban van. Felnyitom a fémdobozt, üres. Ezek szerint magával vitte a nyomozásra a fegyverét.

8.

Eredetileg az idegenrendészeten volna egy egész délelőttre szóló időpontom, de a kilencre beidézett magyar hölgy nem jelenik meg. Telefonál viszont, hogy lerobbant a kocsija Budapest és Bécs között, a mai időpontra nem tud beérni, úgyhogy alig húsz perc elteltével indulhatok is vissza, haza.
Állandó jellegű az idegenrendészeten a „vegyes" házasságok ügye, ahol az egyik fél uniós ország állampolgára, a másik nem. Ez a magyarországi nő is férjhez ment egy indiaihoz, aki Bécsben él, de nem kapott menedékjogot. A házasságkötés révén meglett viszont a letelepedési joga mint uniós családtag, és az ilyen kérelmeket nemigen lehetett visszautasítani. Még akkor is csak nehezen, ha például a feleség állandó jelleggel más uniós országban lakott, a Bécsben élő férjnek pedig a bécsi bírósági ítéletei alapján több évre szóló kitiltása is volt. Az idevonatkozó uniós szabályok kuszasága miatt ezek az ügyek olyanok voltak, mint a gordiuszi csomó. Az idegenrendészet kihallgatta a házastársakat, aztán az ügyészség döntötte el, hogy érdekházasságról vagy „igazi", szerelmi házasságról van szó.
Tulajdonképpen csak akkor tudták ezeket a tartózkodási jogért kötött érdekházasságokat bizonyítani, ha valamelyik fél bevallotta, hogy pénzt adott vagy kapott a házasságkötésért.

Nemrég minden bécsi napilap azon csámcsogott, ötlött a fejembe, hogy egy harmincas, csinos, szőke osztrák nő hozzáment egy 80 fölötti osztrák fegyvergyároshoz, de ebben az esetben fel sem merült a gyanú, hogy ez esetleg nem szerelmi házasság. Csak az idegenek, akik próbálnak megélni valahogy, jutnak az ügyészség elé.
Rendszerint egyszerre idézték be a házaspárt az idegenrendészetre, majd külön szobákban folyt a kihallgatás előre kitervelt, körmönfont, és sok intim részletre kiterjedő kérdéssel, amelyekre a két házastárs rendszerint teljesen eltérő válaszokat adott.
Mikor szembesítették őket az eklatáns eltérésekkel, volt, aki elmondta az igazat. Meglepetésemre az esetek több mint egyharmada ilyen vallomással zárult. Tehát a törvény szigorúsága megint csak azokon csattant, akik jóérzésből, naiv emberségből elmondták a valós helyzetet.

A mai esetnél a férjnek a Naschmarkton van egy indiai fűszeres standja, a nőnek pedig Budapesten egy ápolandó idős rokona, akitől majd rámarad a lakás. Bőven kimagyarázható lett volna, hogy miért nem élnek közös háztartásban, ha a férj nem mondja tollba a legelején, hogy 15 000 eurót fizetett a házasságkötés napján az addig teljesen ismeretlen magyar menyasszonynak, akit a Magyarországon élő indiai rokonok szereztek neki. De még így sem volt veszve minden, hiszen Indiában tradíció a rokonságra bízni a házastársválasztást, és a házasságkötéskor pénzbeli ajándék is jár.

Copyright Enigma Kiadó

Igen ám, érvelt a referens, de a pénzfizetéssel fordított a dolog, köztudottan a lányos család kell egy nagyobb összeget lepengessen a vőlegénynek, ezért a sok terhességmegszakítás Indiában, ha az ultrahangvizsgálat jelzi, hogy leány magzatról van szó. Ő egy olyan kaszthoz tartozik, érvelt a zöldségárus férj, ahol a menyasszony családját illik tetemes pénzajándékban részesíteni. Akkora népességű országról lévén szó, mint India, bécsi referens legyen a talpán, aki bebizonyítja, hogy nincs ilyen kaszt, vagy ilyen szokás. Úgyhogy ismételten beidézték a feleséget, hátha vall, de az nem jön, hanem ilyen-olyan okokkal kimenti magát.

Nekem pedig most a betervezett három óra helyett csak a húsz perc várakozási idő az elszámolnivalóm. Ha összeadom a sok hivatali felhajtást, tolmács-honoráriumot, aktatologatást az idegenrendészeten és az ügyészségen, ez az ügy már egymaga belekerült az osztrák államnak egy csomó pénzébe. Lehet, hogy jutányosabb, de legalábbis egyszerűbb lenne, ha békén hagynák őket, hadd kereskedjen a férj a fűszereivel, és adózzon a jövedelme után, gondoltam csüggedten. Hátha akkor a rendőrség is hamarabb átutalná nekünk, tolmácsoknak a ledolgozott pénzt, újabban ugyanis megint több hónapot kell várni rá.

Amint sietek az autóhoz, megszólal a telefonom. A Finanzpolizei kéri, nézzek be a közeli irodájukba, egy török építőmérnökkel van valami zűr.
- Lehet, hogy jobb lenne egy török tolmácsot hívni - mondom nevetve –, mert én egy mukkot sem beszélek törökül.
- A mérnök sem - nyugtat a nyomozó. Az illető román, török útlevéllel, magyar céggel, bécsi bejelentő-cédulával.

Copyright © Engel Edit

A személyazonosság körüli bonyodalmakat nem nehéz kibogozni, a romániai Dobrudzsa tartományban sok a török etnikumú román állampolgár, aki nem beszél törökül, mert az egész térségben nincs török nyelvű, csak román iskola. A határtalan nemzeti érzelmű román hatóság nemcsak nekünk, magyaroknak lopta el az anyanyelvét, hanem minden határon belüli kisebbségnek.
A mérnöknek történetesen törökországi nő a felesége, hivatalosan Törökországban élnek, ezért a török útlevél. Van uniós, román útlevele is, csak épp nincs nála, de a felesége beküldi taxival, ha kell. Továbbá van egy romániai magyar cégtárs által, aki megkapta a magyar állampolgárságot, egy Budapesten bejegyzett építkezési vállalata, aminek alapján Bécsben is vállalhat bármilyen megbízást. Van bejelentett bécsi lakcíme, és most éppen egy harmadik kerületi tömbház tetőtér-beépítésén dolgozik, huszadmagával. Neki meg két cégbeli munkatársának van szerződése, a többi, zömében román alkalmazottnak nincs. Nem volt idő kijárni a hivatalos utat, sürgős munkáról van szó. Az előző cég, amelyik eredetileg felvállalta a megbízást, csődbe ment, a munka abbamaradt, a jelenleg tető nélküli épületben emiatt beázott minden felső emeleti lakás.

A nyomozók szerint a legtöbb román, akit az építkezésen igazoltattak, eddig sohasem dolgozott ebben a szakmában, többnyire évek óta itt lebzselő életművészek, sokan közülük már ültek betörésért, lopásért.
Ő nem káderezte le őket, mondja a török–román-budapesti ügyvezető igazgató. Szólt a XVI. kerületi román kávézóban, kellene munkás, ezek jelentkeztek. Azért dolgoztat románokkal, mert velük meg tudja értetni magát.
A nyomozók kapkodják a fejüket. Adott egy bécsi háztömb tető nélkül, röviddel az ősz beállta előtt, és egy rakás engedély nélküli román, amelyik semmiféle építkezési munkálathoz nem ért. Terv nincs, csak egy, az előző cégtől az építkezésen hátrahagyott másolat, statikai számítások nincsenek, se régi, se új, a darut lefoglalta a csődbe ment cég bankja, pár otthagyott gerendából, építkezési anyagból próbál az itt ülő vállalkozó úriember összehozni egy komoly szaktudást igénylő és rengeteg bonyolult kikötés által szabályozott bécsi tetőtéri melót.
Papír szerint megengedett, hogy egy budapesti vállalkozó Bécsben vállaljon munkát, de nem ilyen feltételek között. Azon kívül az építkezésen lévő románoknak eleve nincs semmiféle biztosításuk, maga az építkezés biztosítása is megszűnt abban a percben, mikor az előző cég csődbe ment, rossz rágondolni, mi minden baj megtörténhet, amire nincs baleset-biztosítási fedezet, érvelnek a nyomozók.
Lezárjuk a tényállást, én szerencsére mehetek haza, a nyomozócsoport rágódhat az eset jogi és jogtalan vetületein, miközben a vállalkozó avval fenyegetőzik, hogy ha miattuk az ő cége is tönkremegy, a hágai nemzetközi bíróságon keresztül követeli majd tőlük személy szerint a kártérítést.
Mindenesetre ezután messzi ívben elkerülök minden bécsi építkezést, ha odafent ilyen szakmai szinten folyik a munka, vonom le a konzekvenciát.

Időben hazaérek, megvárom a tacskóval a járdán sétálva, amíg Matyit hazahozza a busz. Kiszáll, rosszkedvűen int, megyünk fel a lakásba.
- Éhes vagyok - jelenti ki.
- Nem ízlett az ebéd? - kérdezem.
- Nem mentem le az étkezőbe. Ledőltem a műhelyszobában a kanapéra, amíg a többiek ebédelni mentek, csend volt - mondja a fiam.
Gyorsan felmelegítem a tegnapi pörköltet, kifőzök egy adag puliszkát körítésnek, tálalom. „Biztosan nehezére esik visszaszokni abba az állandó zsibongásba az itthon töltött nyugodt hetek után” - gondolom.
Az utóbbi időben különben sincs valami jó formában, az eltelt évben felszedett néhány kilót, sápadt, erőtlen. Rendszeresen járunk vérvizsgálatra, kicsit vérszegény, egyen több vörös húst, mondta legutóbb a háziorvosunk.
Két hete aztán megint elvittem vérvételre, egy kimondottan Down-kórra specializálódott ambulanciára, ha az eddigi szokványos vizsgálatok nem is utaltak semmi rendellenességre, itt alighanem valami anyagcsere-probléma van. Szerencsére egy nagyon kedves és szép erdélyi orvosnő volt

Copyright Bugel Edit

szolgálatban, azonnal magyarul folytatták a beszélgetést, az ambulancia többi tagja nem győzött csodálkozni azon, hogy Matyi több nyelven is beszél, mikor a downosok általában egy nyelven is elég nehezen kommunikálnak.
- Nekünk, erdélyieknek nincs más választásunk, csak a többnyelvűség - nevettünk össze az orvosnővel.

Evés után Matyi megint pihenni akar, később nagy nehezen ráveszem egy sétára, levisszük megjáratni a kutyát. A tacskó, mint mindig, konzekvensen követi a lényeget, és csakis az utcán hátrahagyott „pisilési hírgörbére" koncentrál. Tudja, úgyis visszatartom, ha autó közeledik, és meg van győződve róla, hogy bármelyik más közeledő kan kutyára elég, ha vet egy lesújtó, igazi főnök-pillantást. Ha viszont valamelyik környékbeli szukával találkozunk, azonnal átmegy bájgúnárba, főleg, ha a kutyahölgy jóval magasabb nála, és jó kövér. Ezen, mint mindig, remekül elszórakozunk Matyival, a rövidre tervezett séta több árnyékos utcán át vezető komoly túrává alakul a csendes villanegyedben. Matyinak kedve kerekedik elmesélni a mai munkanapot. Habár aznap csak kétszer vesztek össze a hisztis Lizával, a helyzet távolról sem biztató. Hazaérve megkérdezi, muszáj-e holnap is munkába mennie.
- Nem, egyáltalán nem - nyugtatom -, de van egy megegyezésünk. Úgy beszéltük meg mi ketten, hogy lesz egy teljes hét próbaidőd. Hétfőtől péntekig. Nem fogunk az első nap után megfutamodni, hanem lepergetjük a teljes munkahetet. Aztán eldöntöd, hogy otthagyod-e a műhelyt vagy sem. Addig próbálj te is Liza után idomulni, ha látod, hogy ideges, ne ellenkezz vele, ne vitatkozz, ne feleselj, attól még idegesebb lesz. Várd meg, amíg megnyugszik, és csak azután mondd el neki, amit akarsz.
- Nem olyan könnyű az - sóhajtja a gyerek –, hiába várok, mert mindig ideges.
Megesik rajta a szívem:
- Ha tényleg nem bírod, maradj itthon! – mondom.
- Nem, Mummy, én betartom, amit megbeszéltünk, majd pénteken beszélünk megint.
Megsimogatom az arcát, leülünk a kanapéra, a vállamra hajtja a fejét. A tacskó, mint mindig, mikor drámai hangulatot érez, azonnal felugrik az ölünkbe, és közénk furakszik. Egyik kezemmel a Matyi tüskeböki haját simogatom, a másikkal a tacskót, miközben peregnek a könnyeim.

Ekkor betoppan Lina.
- Mi ez a hangulat? - kéri számon, majd lehuppan Matyi mellé a kanapéra, és mesélni kezd. Megszervezték az éjszakai ügyeletet, összesen húsz lovarda vesz részt az akcióban, szorul a hurok, valahol csak elkapják a tettest, vagy legalább annyira megzavarják, hogy valami nyomot hagyjon maga után.
- Te is részt veszel az éjszakai akcióban, azért kell a Glock? - kérdezem ijedten.

Copyright Engel Edit

- Nem. A nyomozóiroda nem engedi, erre nincs szerződésük. Az én megbízásom csak arra vonatkozott, hogy megtervezzem az ügyeletet, és a jelentkezőknek elmagyarázzam, kinek mi a feladata a posztján - nyugtat Lina.
Nagyon megkönnyebbülök, habár tudom, hogy kompetens és higgadt, különben nem kapott volna fegyverviselési engedélyt. Én bezzeg hiába kérnék, biztosan kiszimatolnák a pszichológiai vizsgán, hogy ha szemben találnám magam egy ilyen kaliberű állatkínzóval, szemrebbenés nélkül lepuffantanám.

Copyright Engel Edit

9.

Hajnali öt körül telefoncsörgésre riadok, Lina szobájából hangzik, fogadja a hívást, hosszan beszél valakivel, de úgy tűnik, nem kell elmennie, ágyban marad. Mivel nem tudok visszaaludni, kimegyek a félreeső konyhába, és elkezdem főzni az aznapi ebédet. A tacskó azonnal befurakszik a helyemre a paplan alá, és megnyugodva, hogy nem kell megint ilyen korán levinnie engem sétálni, vígan horkol tovább.
Fél hét körül kitessékelem egy sétára, aztán keltem Matyit, reggelizik, öltözik, viszi a busz a műhelybe, Lina még mindig nem bújik elő. Kilenc körül én is elmegyek hazulról, Bécs másik végén, a XXII. kerületben van egy időpontom angol nyelven. A nyomozó, aki berendelt, elmondja, egy nigériai nő a mai ügyfél, az ügy pedig egy tragikus baleset, ami hónapokkal ezelőtt minden újságban benne volt. A nő három gyereket nevel egyedül, kétéves fia kiesett a hatodik emeleti lakás ablakából és meghalt. A nőt több hétig kezelték a pszichiátrián, remélhetőleg már kihallgatható, és elkészülhet a jegyzőkönyv, amit továbbítani kell az ügyészségre. Ott eljárás indul ellene kiskorú felügyeletének elmulasztása miatt.
- Szegény – mondom-, nem elég ez a borzalom, lesz egy peres ügye is.
- Hát igen, az ilyesmi evvel jár, ráadásul a kezelőorvosa szerint még eléggé labilis - magyarázza a nyomozó. - Az ügyészségen felmerült a gyanú, hogy a hat év körüli nagyobbik fiúgyerek az, aki kinyitotta az ablakot. Az egyik szomszéd állítólag látta a nyitott ablaknál, közvetlenül a karjaival vadul hadonászó kicsi mögött. Valahogy ezt is szóba kell hozni.

Copyright Lingel Edit

A nő pontosan érkezik, elég összeszedett és nyugodt, úgy látszik, rendszeresen szedi a felírt nyugtatókat. Elmondja, öt évvel ezelőtt érkezett Bécsbe az elsőszülött fiával, akinek az apja Nigériában maradt. Menedékjogot kért, és amíg húzódott az ügy, talált egy osztrák férjet, és a házasság által megkapta a letelepedési engedélyt. A férj prostituáltként dolgoztatta, egy évig űzte az ipart, akkoriban volt dolga a rendőrséggel is, emiatt a fiúcska átmenetileg állami gondozásba került.
Aztán otthagyta a férjet, és összeköltözött egy másik osztrákkal, aki megígérte, hogy nem dolgoztatja tovább, nem kell többet kiállnia az utcára. Ennek a férfinak volt egy kislánya egy előző kapcsolatból, a saját fiát is visszakapta, egy darabig úgy nézett ki, elrendeződött az élete. Kaptak egy 120 négyzetméteres állami lakást a hatodik emeleten. Ettől a második osztrák férfitől lett a kisfiú, aki meghalt. Sajnos a férfi nagyon iszákos volt, és miután megszületett a kicsi, elköltözött otthonról. De a lánya ott maradt. A férfi rövid idő alatt teljesen lezüllött, azóta sincs stabil lakcíme. Iszik és csövezik. Miután ő egyedül maradt a három gyerekkel, megkapta a szociális segélyt meg a családi pótlékot a gyerekek után, csökkentett lakbért, ingyenes óvodát, a kislánnyal sem volt különösebb baj, szorgalmas gyerek, jó tanuló. A baleset után a lány meg a nagyobbik fiú nevelőszülőkhöz került.

Lassan elérünk magához a balesethez. Aznap a kislány iskolai táborban volt, ő reggel feltette a buszra, és aztán elvitte a két fiút a közeli óvodába. Utána sietett tanfolyamra, mert végre kapott a munkaközvetítő irodától egy több hónapos német nyelvkurzust. Nagyon megerőltető számára a nyelvtanulás, mert írni és olvasni is kell, és ő csak nemrég tanulta a betűket. Teljesen kimeríti a négy óra oktatás.
Ebéd után ment a fiúkért az óvodába, hazafele menet bevásároltak, felmentek a lakásba, és a két fiú elkezdett játszani. Denevérembert, mert ez volt a kedvenc játékuk. Ő elpakolta a vásárolt holmit, és leült a nappaliba pihenni egy kicsit. A fiúk nagyon zajosak voltak, rohangáltak az egész lakásban, és ugráltak le a bútorokról, ordibáltak, „Én vagyok BATMAN, repülök, mint ő!”. Az alsó szomszéd felkopogott, erre ő beparancsolta a fiúkat a gyerekszobába, majd visszament a nappaliba, és a hirtelen beállt csendben egy ültében elaludt.
Biztos benne, hogy amikor hazaérkeztek, a gyerekszoba ablaka be volt csukva. A hatodik emeleten sohasem lehet nyitott ablakkal hátrahagyni a lakást, Bécs nagyon huzatos. A gyerekek is tudták, hogy egyiküknek sem szabad kinyitni egy ablakot sem a lakásban, mert magasan laknak, és nagy a veszély.
Gyakran volt veszekedés emiatt az élettársával, mikor az még ott lakott velük. Ő állandóan unszolta, hogy szegeljen biztonsági rácsokat az ablakokra, mert problémás a szellőztetés. Ilyesmihez viszont kellett az állami lakásokat bérbeadó Wiener Wohnen beleegyezése, a férfi pedig rest volt elmenni érte a központi irodába. És pénzük sem volt soha ilyen extra kiadásra, a férfi mindent elivott. Mivel ő nem beszélt németül, nem tudott egyedül intézkedni. A biztonsági rács elmaradt. Most aztán megtörtént a baj. Tudja, ő a hibás, mert elaludt. Arra ébredt, hogy a szomszédok verik az ajtót. Nem értett mindent, de amikor lélekszakadva leszaladt, a kisfiú feje körül a beton járda tele volt vérrel. Őt a szomszédok elhúzták a gyerek mellől. Jött a rendőrség meg a mentő, mondták, a kisfiú halott, nem tudnak tenni semmit. Akkor eszébe jutott, hogy a nagyobbik fiú egyedül van a lakásban, de a szomszédok szóltak, a rendőrség hívta a szociális ügyeletet, azok elvitték magukkal és törődnek vele, az egyik ügyeletes fent maradt a lakásban, megvárni, amíg a lány hazaérkezik. A lányt is elviszik egy otthonba, gondjuk lesz rá, nyugtatták. Őt a mentősök bevitték a kórházba, az idegosztályra, ahol mostanáig kezelés alatt volt.
Most intézkedni kell a temetésről, a kislány nevelőszülőkhöz kerül, kérdés, hogy a fiát hazaengedik-e, vagy az is állami gondozásba kerül. Bízik benne, hogy nem, mert rajta kívül nincs senkije.
Láttam a nyomozón, nincs szíve arra terelni a kihallgatást, hogy esetleg a nagyobbik fiú nyitotta ki az ablakot, és ez okozta a balesetet. És hogy akkor a gyereknek terápia kell, és egész biztosan nem engedik haza.
Semleges hangon rákérdezett, milyen volt a viszony a két fiútestvér között.
- Civakodtak, mint a testvérek általában - mondja a nő. Majd hozzáteszi: -

Copyright Brigel Bali

Muszáj volt állandóan ott lennem közöttük, hogy a nagyfiú ne bántsa a kicsit.
A visszaolvasásnál észreveszem, hogy a nyomozó kihagyta a mondat második részét, nyilvánvalóan tudatosan tette. Szerencsémre én csak tolmács vagyok, és a nyomozóktól, ügyészektől és bíróktól eltérően sorsbeli ügyekre nem terjed ki a hatásköröm.

Zötyögök a metrón hazafelé. Mint szinte mindig egy-egy megrázó eset után, próbálok a hallottaktól távolodni, és a saját ügyeimre fókuszálok. Vajon Lina otthon van-e még, vajon ki lehetett a hajnali telefonáló, hátha elkapták azt a szadista nyomorultat, és véget ér ez a rémálom a megcsonkított, agyonszurkált lovakkal. Vajon Matyi hányszor tűzött már össze a délelőtt folyamán a hisztis Lizával? Készítek valami kedvére való uzsonnát, mire hazaérkezik, hátha megint nem ette meg az ebédet.
Belépve látom, Lina a komputernél, nyomtatott oldalak halmaza az íróasztal mindkét oldalán.
- Van eredmény? Sikerült a nyomára bukkanni valaminek? - kérdezem.
-Ez most nem a lovakkal kapcsolatos - mutat Lina a nyomtatványokra –, ez most Matyiról szól.
Kiderült, igazam volt a vérvétellel a speciális ambulancián. Megjöttek az eredmények. Az orvosnő megírta, hogy Matyinak, mint a downosok 95 százalékának, komoly lisztérzékenysége van. A szokásos laborvizsgálatok ezt nem mutatják ki, de ők, akik kizárólag downosokkal foglalkoznak, külön figyelik a releváns immunértékeket, és ő külön megkérte az erre vonatkozó laborvizsgálatot. Matyi immunértéke a megengedett maximális határ ötvenszerese, ez komoly vékonybélgyulladásra utal, ez okoz minden bajt. Lina órákig tallózott az interneten, most összefoglalja az eredményt. Matyi immunrendszere jelenleg tropa, de megfelelő étrenddel minden helyrehozható. A lisztben lévő keményítő úgy hat a szervezetére, mint a méreg. Ilyenkor elsorvadnak a bélbolyhok a vékonybélben, és ezáltal nem tud felszívódni a szervezetében a megfelelő minőségű táplálék. A puffadás, az erőtlenség, az ingerlékenység innen ered. A leletek vérszegénységre is utalnak, ezt minél hamarabb orvosolni kell.
- Szerencsére van megoldás. Azonnal át kell állni egy teljesen gluténmentes étrendre. Utánanéztem, minden információ elérhető az interneten. Itt van a lista a releváns oldalak címeivel, ebben a stócban boltok, áruházak, ahol gluténmentes lisztből készült dolgokat lehet venni vagy megrendelni, ebben a másikban pedig egy csomó gluténmentes recept. Logisztika kérdése az egész, ne kezdj el ijedezni, egyszerűen át kell állítani a menüt. Mindent lehet kapni, a hangsúly azon van, hogy semmi normál lisztből készült terméket ne egyen. Mi itthon nem sok tésztafélét használunk, de a műhelyben állandóan knődelt meg spagettit esznek, úgyhogy egy okkal több, hogy Matyi itthon maradjon. Nézz át mindent nyugodtan, én rohanok, mondja. Ne várj rám estére, kupiba megyek - teszi hozzá nevetve -, két tetthely között van egy éjjeli bár, és a

Copyright Enikő Bolt

lányok zöme magyar. Általában a hágatás után oda megy a kanmurizó társaság, és hátha megtudok róluk valamit.

Copyright Engel Edit

10.

„Faramuci egy életforma ez a miénk”- gondolom nemegyszer. Lina ki-be jár egy kupiba, és olyan természetességgel viseli a fegyverhámot, mint más lányok a melltartót, én pedig vagy börtönben ülök, vagy diliházban. Most épp Göllersdorfból tartok hazafelé, az abnormális bűnözők börtönében voltam egy ismerős orosz rabot tolmácsolni. Az orosz négy éve van bezárva, és abban, hogy ilyen szokatlanul hosszú ideig ül egy osztrák fogdában, sajnos nekem is megvolt a szerepem.
Évekkel ezelőtt egy gyönyörű szép, kiskorú prostituáltat tartóztatott le az „erkölcsös csoport”, ahogyan becézték őket a bécsi rendőrségen belül, mert illegálisan dolgozott egy bécsi kuplerájban. Megrendítő eset volt, mert Valentyina, a nem egészen 17 éves ukrán lány, aki mellesleg 190 magas volt, és 43-as szandált viselt, nemcsak gyönyörűen szép és arányos alkatú volt, hanem megindítóan naiv és üdítően kedves is. Beleszeretett Igorba, egy dörzsölt, nagyvilági orosz fiúba, és ment a bugyuta szíve után, otthagyva a faluját és a családját, mígnem végül a bécsi Gürtel egyik hírhedt éjjeli bárjában kötött ki.
Igor - legalábbis eleinte - avval a szándékkal szöktette meg, hogy majd Moszkvában munkát találnak, és élnek boldogan, míg meg nem halnak. No meg a lánynak volt három tagbaszakadt és medveerős bátyja, aki ízekre szedte volna az oroszt, ha az ott, a kis ukrán faluban próbálja meg elcsábítani a kiskorú húgocskájukat. De Moszkvában, sőt Prágában sem, ahova hamis útlevelekkel jutottak el, nem akadt munka a szerelmeseknek. Igort hamarosan elkezdték szorongatni a hamis okmányokat készítő orosz maffiózók, akiknek az útlevelek árával tartozott. Nem volt mit tenni, Igor jó pénzért árulni kezdte Valentyinát. A lány pedig szerelmi csalódásában egyik vendége szavára hallgatva ott hagyta Igort Prágában, és átszökött a megfelelő báros kapcsolatokkal rendelkező cseh férfival Bécsbe, ahol a Gürtel menti bárokat látogató osztrák férfiak több pénzt fizettek, mint a prágai alkalmi balekok.
Fizettek is, mint a vöcsök, sorban álltak a kuncsaftok a gyönyörű kiskorúnál. A bár tulajdonosa alaposan meg szedte magát általa, de az, amit végül a lány kapott belőle, egy viccnek is beillő töredék volt. Ráadásul ezt a kevéske pénzt is fortéllyal kellett a bártulajdonostól kizsarolnia a nyomozást vezető csoportvezetőnek, mert ha egy lányt letartóztattak, annak a munkáltatója tagad minden kapcsolatot, és már nem szokta odaadni a ledolgozott pénzt. De Valentyina így is boldogan engedte magát hazatoloncolni, mert az itteni körülmények között kicsi pénzösszegnek számító keresete által valóra válthatta álmát, és a falujában egy fodrászüzletet nyithatott.

A Valentyina-ügy azért is volt emlékezetes, mert ennek a kiskorú lánynak a kizsákmányolása kapcsán indult be a bécsi éjjeli mulatók elleni hatósági

Copyright Engel Edit

kereszteshábor. Hogy a frissen felszabadult keleti országok széplányai ellepték Bécset, az egy dolog, de hogy kiskorúakat is gátlástalanul árultak, az már nagyon karcolta az itteni bieder közhangulatot. A rendőrség tehát könnyebben kapott a bárokra házkutatási engedélyeket, mint annak előtte, s az egyik ilyen razzia alkalmával Valentyina régi bárjában előkerült egy neszesszer egynéhány képpel és levéllel, ahol címzettként ő szerepelt. Mivel felismertem a nevét, szóltam, kié volt a kis kozmetikai táska, és a levelek meg a képek bekerültek annak a csoportvezetőnek az asztalára, aki annak idején Valentyina kihallgatását vezette le. Ő ideadta nekem az egészet, nézzem át, kik vannak a képeken, és mi áll az orosz nyelvű korrespondenciában.
A képek Valentyinát meg egy férfit ábrázolták, s mivel az egyik kép hátán az állt, „Örök szerelemmel, Igor", gondoltam, hogy ő volt a képen a férfi, a megszöktető. A főnök kiadta a képet körözésre, pedig tudtuk, Igor Prágában maradt, Valentyinát tulajdonképpen az egyik vendége hozta át, és ajánlotta be abba a bécsi bárba, ahol később letartóztatták.
A főnök hamarosan nyugdíjba vonult, a fene sem emlékezett már Igorra, mikor is egyszer hívnak tolmácsolni: elkapták Igort Bécsben, azonnal bíróságra került, ott fogunk vele beszélni, az előzetesben. Ott többször kihallgatták, nagy bűne eredetileg nem volt, egy csehországi, 25 éves prostituált hölggyel élt pár hónapig Bécsben, ezért itt nem zárják be senki emberfiát, de mivel Valentyina kapcsán már körözték, itt a nyakába varrták a többszörös üzérkedést, és elítélték másfél évre.
Jól hangzott a médiában, hogy a bécsi igazságszolgáltatás karja milyen messzire elér még évek múltán is. Igor váltig hangoztatta, hogy semmi köze nem volt Valentyina itteni szerepléséhez, a levelek alapján viszont, amiket a bíróság egy orosz anyanyelvű kolleginámmal szó szerint lefordíttatott, bizonyított volt a kapcsolat. És mivel az illegális prostitúció már hatalmas méreteket öltött, és a bécsi közvélemény dörgött és villámlott, akkoriban éppen példaszerűen büntették a striciket. Ebbe Igor is beleesett, hat hónapot le kellett ülnie a másfél évből, a többire felfüggesztettet kapott.
Pechjére egy német neonáci lett a cellatársa, akinek az őrök meg a többi rab többet elnéztek, mint neki, a kiskorú lánygyerekeket molesztáló perverznek, úgyhogy minden benti balhéban ő húzta a rövidebbet. Egy ideig bírta, mígnem egyszer betelt nála a pohár, és valami csekélységért úgy helybenhagyta a cellatársát, hogy azt több heti kórházi ápolással is alig tudták lábra állítani. Ezért a súlyos testi sértésért Igor kapott még egy ítéletet, és mivel állandóan dühöngött, és verekedésekbe keveredett, a letöltendő idő egyre nőtt. Átszállították Göllersdorfba, a pszichés esetek közé. Most ott tolmácsoltam. A legutóbbi orvosi vizsgálat szerint az ottani terápia sikeres volt, gyógyultnak minősítik, és visszaküldik a normális börtönbe.

Igor nagyon megváltozott az első tolmácsolástól eltelt idő alatt. A börtön teljesen kiforgatta emberi formájából, Göllersdorfban az elején nem tudtak

Copyright Engel Edit

mit kezdeni vele, aztán jött a szokásos pszichés kezelés. Most egy maga fölött teljesen uralkodni bíró egyén hatását keltette, de volt benne valami félelmetes elszántsággal egybekötött befelé fordulás. Ennek tetejében teljes fizikai roncs lett az Ausztria különböző börtöneiben töltött immár évek alatt. Sajnáltam, annál is inkább, mivel én tudtam a legjobban, hogy annak idején Valentyina hagyta el őt, és a levelek valóban arról tanúskodtak, hogy eredetileg nagyon szerethette a lányt. De hát egy tolmács véleményére a bíróságon senki sem kíváncsi, nem árthattam bele magam a talárt viselő nagyok dolgába. Az évek folyamán, mint sok más esetben, Igorral kapcsolatban is csupán szomorúan konstatáltam, mivé lett az a sok bizakodó keleti országból érkező emberke, akit magával ragadott, és csúnyán becsapott a nagy kapitalista szabadság délibábja. Hogy mi odaát, keleten mennyire nem tudtuk, hogy itt, a demokráciában és szabadságban a pénz mekkora úr. És mi mindenre csábítja az ördög az embereket, csak hogy pénzhez jussanak. Mennyire nem számít a becsület, az erény, a szerelem, a nagy hatalmú Mammon előtt. Mert itt csak azt tisztelik, annak van becsülete és azt szeretik, akinek pénze van. Most tehát vezettem hazafelé, és azon morfondíroztam, ha nem tudom kiről van szó, fel sem ismerem ezt a mostani Igort.

Otthon legalább jelenleg minden rendben. Matyi meglepően jól fogadta a diagnózist, elmagyaráztuk neki Linával együtt és külön-külön, hogy miről van szó, és hogy milyen jó, hogy ez a lisztérzékenység kezelhető. Elfogadta az étkezési átállást, jártuk az élelmiszerüzleteket gluténmentes áruvadászaton, felmértük, hol milyen a piros vonallal áthúzott búzakalásszal ellátott árukészlet.
A műhelybelieknek bejelentettük a diagnózist, elmagyaráztuk, hogy külön, gluténmentes étkeztetésre szorul.
- Na, még csak ez hiányzott nekem - jegyezte meg a hisztis Liza, mire a műhely vezetőnője gyorsan átvette a szót, és megígérte, megszervezik az ebédszállítást egy speciális kifőzdéből, ahonnan a kórházakat meg idősek otthonát is gluténmentes étellel látják el. Majd ők odafigyelnek, hogy Matyi betartsa az étrendet.
Tapasztalatból viszont tudtam, hogy fél tizenkettő és egy óra között a gondozók, Lizával az élen, bezárkóznak a saját irodájukba, ott ebédelnek egymás között, és feléje sem néznek a kantinnak. Matyi szerette a hasát, és minden magyarázat ellenére sem volt könnyű most leállítani egypár kedvenc, gabonát tartalmazó fogásról, és finoman rávezetni a gluténmentes étrendre. Biztos voltam benne, hogy az a két konyhás, akik az ebédet osztják, nem fognak vele foglalkozni, inkább adnak majd neki is knődelt vagy pizzát, fő, hogy ne legyen vesződség vele.
Másrészt viszont, és ez volt a döntő érv, Matyi, ez a robusztus kis vasgyúró, aki eddig még soha nem volt komolyan beteg, most valóban rossz bőrben van. Hiszen ki tudja, mióta tart a vékonybélgyulladása, amit a téves

Copyright Engel Edit

élelmezés okozott.
Tudtam, ha a műhellyel minden rendben lenne, ezt az átállást is meg lehetne oldani. Vihetne magának külön gluténmentes uzsonnát otthonról ebéd helyett, és ehetne gluténmentes meleg ételt, miután hazajön. De ehhez odafigyelés kellene, délben figyelmeztetni, hogy neki ott a szendvics, mellette lenni, utána megdicsérni, hogy milyen okosan betartja a speciális étrendjét. Liza egészen biztosan nem mond le a másfél órás déli lazításról Matyi egészsége miatt. Az eddigi tapasztalatom szerint sem ebben, sem az előző műhelyben ilyesmiről szó sem lehetett. A kliensek a másfél órás ebédszünetben teljesen magukra voltak utalva, az a néhány konyhás, aki az ételt osztotta, csak azt nézte, nehogy valami balhé legyen.
- Majd megbeszélem az orvosnővel, mi legyen,most egyenlőre felhasználjuk a még hátralevő szabadságnapokat - mondtam, és Matyi megint otthon maradt.

Lars már két hónapja Bécsben volt, és rengeteget segített. Mikor megtudta, mi újság van Matyival, beállított egy asztalossal, faanyaggal, szerszámokkal, és a konyha egyik részében felszereltek egy külön polcrendszert és munkafelületet. Lars meg Lina felkutatott és bespájzolt minden néven nevezendő gluténmentes alapélelmiszert. Soha ezelőtt nem volt otthon ennyi alapanyag felhalmozva. Mindenféle liszt, laska, levestészta, spagetti, kekszek, piskóták, sütemények, kenyerek, pizza alap, tortalap, mindenen rajta az áthúzott búzakalász.
©opyright Engel Edit
Vásároltam kenyérsütőt, konyharobotot, vágódeszkát, szemmagasságban volt a recepttartó, fölötte egy spotlámpa, a munkafelület alatt külön gyúródeszka és fazekak, lábasok, amiket csak Matyi ételeihez használok. Ne legyen kontaminálódás, magyarázta Lars, külön edény és felület kell a gluténmentes ételnek, hogy ne érintkezzen a szokásossal.
A glutén lett most az első számú ellenség. Bármennyire is halogattam, most aztán valóban meg kell tanulnom főzni, ez most utolért, gondoltam magamban. Az angol krimijeim helyett recepteket böngésztem elalvás előtt. Szerencsére Bécsben van bőven speciális élelmiszerekre szakosodott biobolt, és Matyinak is ízlett az általam frissen elkészített étel.
A pár otthon töltött stresszmentes hét és a megfelelő étrend szemmel láthatóan jót tett Matyinak. Reggelente kialudta magát, jó étvággyal evett, igaz, igyekeztünk minden tiltást megkerülni, hogy ne legyen lemondás. Ha valahol megkívánt egy fánkot vagy tésztát, megbeszéltük, miért nem tesz az jót neki, és hazaérve együtt sütöttünk helyette gluténmentes lisztből palacsintát vagy almás tésztát. Azt pedig mindig örömmel nyugtázta, mennyivel ügyesebb ő a konyhában, mint én, aki csak újonc vagyok. Egész nap zenélt, rajzolt, pihent, szívesen maradt egyedül is, lefoglalta magát. Egy szóval sem emlegette a műhelybelieket, csak néha felsóhajtott:
- Jaj, de jó, hogy nincs Liza, meg az örökös hisztije!
Tulajdonképpen az első perctől tudtam, hogy nem fogjuk a műhelybe járást

folytatni. Csak még azt nem tudtam, hogyan boldogulunk az időbeosztással, ha Matyi végleg otthon marad, hiszen nem lehet egész nap egyedül. Meg azt, hogy hogyan boldogulok jóval kevesebb pénzzel, ha leépítem az eddigi tolmácsolási penzumot. Többször átszámoltam a kiadásainkat, jó részét le is lehetne faragni, döntöttem, ha csak a lényegre koncentrálunk. Lassan Lina is elég szépen keres, attól biztosan nem fogunk éhen halni, ha én többet vagyok Matyival, és kevesebbet dolgozom.
Lars most több időt szándékozott Bécsben maradni, úgy döntött, mindenképpen felszámolja az itteni irodát, és elbocsájtja a munkatársakat. A mindenféle felmondási idők mellett ez akár egy fél évet is igénybe vehet. Sokat van nálunk, és besegít, ahol tud. Ha én épp tolmácsolok délben, otthagyja az irodát, és beszalad Matyihoz, megmelegíti neki az ételt, együtt megsétáltatják a tacsit, hogy levegőn is legyen a gyerek. Egyszer, mikor hazafelé iparkodtam, elnéztem őket, amint kézen fogva bandukolnak. Ahogyan a hatalmas viking meg az én szemüveges, kisöreg fiam kézen fogva társalognak, miközben a tacsi alaposan megszimatol minden járdaszéli bokrot meg fát.
„Mennyivel jobb így, mint egyedül!" - gondoltam nemegyszer. De tudtam, hogy ilyen feltételek között nem reszkírozhatok meg egy újabb társas életet. Az egész műhely, lakóközösség és más állami megoldás, amit Matyival megtapasztaltunk Bécsben, egyéni iparággá nőtte ki magát. Egyfajta intézmény- és munkahely-létesítés, ahol nem a fogyatékosok érdekei vannak előtérben, hanem a verklijáratás. Közel egy évtizede átéljük, hogy alapjában véve mi történik a fogyatékosokkal a fényes kirakat mögött. Az állam pénzt fizet a fogyatékosok ellátásáért, ezért lassan több az állami vagy privát intézmény, mint a rászoruló. Ha viszont a család nem veszi igénybe ezeket a megoldásokat, akkor nincs semmi ilyen irányú anyagi támogatás. A tendencia az, hogy a többség intézményekre bízza a segítségre szoruló családtagokat. Az állam elvárása viszont nagyon alacsony szintű, a napi struktúraközpontoknak nevezett műhelyekben sem a kliensek kognitív fejlesztése, sem testi épségük megőrzése nem konkrét feladat. Nincs egészségügyi szempont sem, cigaretta- és kólaautomata áll minden műhelyben, még a kis zsebpénzüket is igyekeznek belterületileg megforgatni evvel. Ha megkaparjuk a felületi festéket, lélektelen pénzérvek működnek itt is, mint minden vonalon.

Matyi apja éli a saját életét az importált feleséggel, aki Matyinál fontosabb neki. Sem ő, és pláne a román feleség nem hajlandó semmi lemondásra Matyiért, ez bebizonyosodott az eddigiekben többször is, rájuk nincs mit számítson a gyerek. Lina most alakítja a jövőjét, 28 éves, joga van saját magával foglalkozni és eldönteni, mit akar.
Matyinak tehát stabilan csak én vagyok, heti hétszer 24 órában, és ez addig, amíg élek, előreláthatólag így is marad. A mi életünk Bécs és a magyar falu között zajlik, szó sem lehet állandó pendlizésről Lars Oslóban, Hamburgban

és Tajpejben működő cégei között.
A vállalatokból, amik Larsnak, a saját lányának és ennek anyjának nemcsak megélhetést, de komoly vagyont is biztosítanak, nem értek semmit, és sem az eddigi családi, sem az üzleti életéhez semmi közöm. Az én családomat én tartom el, ahogyan ő az övét. Anyagi vonalon nem is egyezik sem a szintünk, sem a szemléletünk. Larsnak a pénzcsinálás és a magas szintű tőzsdespekuláció az életeleme, enélkül olyan, mint szárazra vetett hal. Az ő életében az állandóan magával hurcolt két laptopban benne van az egész világ állandó mozgásban, míg az én világom nem terjed az itteni, közép-európai, körülbelül 100 kilométernyi folton és egy komfortos, de nem eget verő anyagi biztonságon túl. Nekem fontos az, hogy ne a pénz uralja az életünket, Larsnak a pénzcsinálás elengedhetetlen, ezért nyüzsög állandóan a világ különböző pontjai között. Matyi jelenleg egy teljesen új életformát kezd, új étkezési szokásokkal, nappali elfoglaltsággal, időbeosztással. Ennek az átállásnak a kellős közepében igyekszem mindent leegyszerűsíteni, és eleve kerülni minden komplikációt.
- Soha még két ilyen különböző embert nem hozott össze a véletlen, mint ti, a feng-shui taoizmusa és a nagytőkés életszemlélet jelen idei nagy viadala – szögezte le Lina.
Mindnyájan kedveltük Larsot, és tisztában voltam vele, hogy Lina nyugodtabban rója a saját útjait, ha tudja, hogy itt van Matyival meg velem. És őszintén örültem, hogy összehozott evvel a sokszínű, világot járt, tapasztalt, roppant intelligens és jó humorérzékű férfival a sors. De ettől függetlenül tudnunk kell mindkettőnknek, hogy milyen realitásra számíthatunk.

Újabban Lina ritkán volt Bécsben, kizárólag az istállói nyomozáson dolgozott, mert a kupiban lévő lányok által kezdett egy konkrét kép kialakulni a lókínzóról. Reméltem én is, hogy előbb-utóbb sikerrel jár. És akkor vége lesz ennek a lovas rémálomnak is.

Copyright Brigi Edit

11.

Mivel az idegenrendészeten hivatalosan csak hétfőn és szerdán voltam házi tolmács, mióta Matyi otthon volt, igyekeztem minden ottani időpontot lemondani a hét többi napján. Átalányban fizetnek, tehát kevesebbet, mint máshol, ráadásul annyira lehangoló a légkör, hogy jobban kifáraszt, mint bármilyen bűntett kapcsán történő kihallgatás. A referensek is nagyon szenvednek a mostani homályos politikai hozzáállástól, ami miatt az idegenrendészeti kihallgatások legnagyobb része eleve nem vezet sehova. Van egy törvényszerű és tisztán érthető teoretikus szint, amely szerint aki nem kapott menedékjogot, az nem maradhatott Ausztria területén. Ennek a praktikus kivitelezése viszont nem volt megvalósítható. Az idegenrendészet hatásköre lényegében kimerült abban, hogy közölték a beidézett emberekkel azt, amit amúgy is tudtak: ha nincs menedékjoguk, nincs módjuk törvényesen itt maradni. Hozzátették, hogy az érintettek vagy elmennek maguk, vagy ki lesznek toloncolva. Amit a beidézettek méla iróniával, hangos méltatlankodással, esetleg nyílt fenyegetéssel könyveltek el, ki-ki vérmérséklete szerint. Hiszen kitoloncolásra köztudottan alig került sor.
Az illegális külföldiekre vonatkozó egész törvényes helyzet valahogy teljes zsibbadásban leledzett. A sok államilag kialakított, meg privát, idegeneket támogató szervezet rengeteg jogászt, ügyvédbojtárt meg adminisztratív személyzetet foglalkoztatott, akik minden és mindenki ellen fellebbeztek, és a törvény szava szerinti legkilátástalanabb helyzetekben is kiálltak a humánus tolerancia vonalán. Az egész idegenek körüli ügyintézés egy önálló bürokrácia lett, ahol osztrák segélyszervezetek az osztrák hivatalok ellen működtek, és viszont. Ez a papírharc hónapokkal, évekkel hosszabbított meg minden tényleges ügyet. Ami mögött emberek állnak, akiknek az alapellátásáról, betegbiztosításáról, lakhatásáról, iskoláztatásáról, ügyigazgatásáról stb. az államnak napi szinten gondoskodnia kell.
Semmit nem értettem az egészből, ennyi itt töltött év után is túl buta vagyok ehhez, gondoltam, az én földhözragadt gondolkodásom nem képes felfogni a jogállam és a liberális demokrácia magasztos elveit. Csak azt láttam, hogy mindez hatalmas luxus, hiszen rengeteg állami pénzbe kerül. Én is ebből élek tolmácsként nagyon jó gázsival. Úgy látszik, az osztrák állami büdzsé van olyan jó állapotban, hogy a sok politikai hátterű anyagi botrány mellett, mint például a milliárdokra rúgó Hypo Bank csődje, minden másra is bőven telik. De akkor miért spórolnak olyan eszeveszetten a munkanélkülieken, a betegellátásban, a nyugdíjasokon, az oktatásban vagy a sokat emlegetett szociális vonalon?
Ráadásul a sok szerencsétlen, két lépcsőfok között rekedt idegen helyzetén sem segítenek avval, hogy évekkel kitolódik a jogi bizonytalanság. Hogy ezeknek az embereknek az „Itt újra kezdeni!” vagy „Ki innen!” sorselágazása előtt kell megrekedniük, és helyben topogniuk éveken át. Mintha az egész kormány egy csodára várna, vagy legalábbis arra, hogy zökkenőmentesen

Copyright Engel Edit

leteljen a jelenlegi mandátuma. Ami már magában is kész csoda. Ennek a tökölődésnek az eredményével meg majd bajlódjanak azok, akik megnyerik a következő választást!

Sok esetben persze indokolt volt a fellebbezés, hiszen a legtöbb menekült ügye elhúzódott több éven át, hová menjen már az, aki nyolc-tíz éve itt él, még ha féllábon is. A gyerekei itt járnak iskolába, lehet, hogy alig beszélik a régi hazában használt anyanyelvüket. De a szervezetek olyan idegenekért is harcba szálltak, akik hosszú évek óta, többszörös kitiltás ellenére Bécsben éltek, és továbbra is egyik bűncselekményt követték el a másik után. Az idegenrendészeti munkám egy teljesen elcsépelt lemezhez hasonlított, aminek lassan csak egy formális, alibiszerű háttere volt, és aminek az értelmetlensége ólomként nehezedett rám.
Szerencsére a lakásunkhoz közeli őrszobák kezdtek egyre-másra behívni dolgozni, a penzingi, hietzingi és liesingi irodák tíz-húsz percnyire voltak tőlem, és miután nyilvánvalóvá vált, hogy újabban nem ücsörgök állandóan az idegenrendészeten, egyre gyakrabban hívtak. Ezeket a megbízásokat sikerült szinte mindig egy-két óra alatt letekerni, aztán mehettem megint haza, Matyihoz.

Ma éppen a XXIII. kerületi őrszobára tartok, egy amerikai állampolgárt kell tolmácsoljak, akit a rendőrség ideiglenesen őrizetbe vett. Ilyenkor fontos, hogy nagyon gyorsan szerezzenek egy angolul kifogástalanul beszélő tolmácsot, mert az amerikai követség számon kér minden késedelmet és részletet, ha saját állampolgárukról van szó.
A kihallgatást egy rendőrnő vezeti, tehát családon belüli erőszakról lehet szó, gondolom. Az amerikai tagbaszakadt, húsos, nagy hasú és fontoskodó. Azonnal tudni akarja, mikor mehet haza.
- Az majd most eldől - mondja a rendőrnő -, a feljelentés alapján lesz egy néhány megválaszolandó kérdés.
- Azt tudják, ugye, hogy a feleségem teljesen crazy, nem beszámítható? - szögezi le az amerikai.
- Hivatalosan nem szerepel sehol egy erre utaló kitétel, diagnózis vagy egyéb információ - mondja a rendőrnő.
- Összevissza beszél, és az anyósom állandóan hergeli ellenem, ezt a feljelentést is neki köszönhetem! - dühöng az amerikai.
- Meg annak a két-három alapos ütésnek, amit az asszonynak kiosztott - jegyzi meg a rendőrnő.
- Önvédelem volt, mikor rájön a dili, félelmetes, most is ő kezdte, az öklével rávert a felkaromra! - erősködik az amerikai. Szorgalmasan tolja felfele a pulóvere ujját a karján, löttyedt húsán sehol nem látható ütésnyom. - Én azt hittem, ez egy civilizált ország, ahol nem rögtön a férjet hibáztatják, ha van egy kis családi perpatvar!
- Igen, ez egy civilizált ország, ahol a családon belüli vitákat nem ütlegeléssel

Copyright Engel Edit

intézik el - magyarázza a rendőrnő.
Jobbnak látom közbelépni, még mielőtt az amerikai elkezd még jobban hadonászni, nem szeretnék feleslegesen estig itt ülni vele, még ha jól fizetik sem.
- Uram, a helyzet az, hogy a rendőrségre érkezett egy feljelentés, és nekik kötelességük utánajárni a dolognak. Itt megadják önnek a lehetőséget, hogy a saját szemszögéből mutassa be a feljelentéshez vezető körülményeket. A jegyzőkönyvet beküldik a szolgálatos államügyésznek, és az majd eldönti, hogyan tovább. Ennek ez a hivatalos menete, ezt nem lehet megmásítani. Ha most történetesen betoppanna a felesége, és kijelentené, visszavonja a feljelentést, akkor sem. Elindult egy hivatalos ügymenet, amit visszafordítani nem lehet. Minél hamarabb túlesünk a kötelező jegyzőkönyvezésen, annál hamarabb meglesz az államügyész döntése, és a rendőrség tudni fogja, mihez tartsa magát - mondom a pasinak, miközben a rendőrnő igenlően bólogat.
- Maga ügyvéd ? - kérdezi a férfi.
- Nem, Uram, de közel húsz éve tolmácsolok ilyen eseteknél, és tapasztalatból beszélek - válaszolom neki.
- Akkor mit gondol, meddig kell itt maradnom? Talán csak nem csuknak le egy ilyen semmiségért?
- Írjuk meg a jegyzőkönyvet, és akkor majd többet tudunk.

Kiderül, hogy három éve házasok, a nő turistaként volt New Yorkban, ott ismerkedtek meg. A férfi bőrdíszműves, és egy utcai standon árulta a saját készítésű pénztárcákat, dohányzacskókat, karkötőket, öveket. Előszed a zsebéből egy bőrtárcát, büszkén mutogatja a rendőrnőnek meg nekem.
- Nagyon szép munka – dicsérem-, valami indián mintának tűnik, hol tanulta meg?
- Egy igazi cherokee tanított meg, hónapokig együtt ültünk - szólja el magát az amerikai.
- Miért ült, és milyen gyakran? - kérdezi a rendőrnő.
- Egy időben kábítószereztem és balhéztam, de ennek már rég vége, erről nem akarok beszélni - mondja az amerikai.
Kiderül, hogy a börtönbüntetése után ebből a bőrdíszműves munkából próbálta eltartani magát a Nagy Almában, de nemigen sikerült. Mikor az osztrák turista hölggyel szóba elegyedett, azonnal kapcsolt, gondoltam, micsoda szerencsés fordulata a sorsnak, hogy megismerte ezt a bécsi nőt. Nem szép, kissé ügyefogyott, de halk, szófogadó nő , aki pont az ő gyámolítására szorul. Jómódúnak tűnt. Utánaérdeklődött, mi lenne férjként az ő státusza Ausztriában, és megtudta, hogy itt az állam mindenkiről gondoskodik. Annak, aki egy osztrák állampolgár családtagja, jár beteg- meg szociális biztosítás és megélhetési segély. Ezért özönlik Ausztriába a sok idegen. Az amerikai társadalmi és főleg betegbiztosítási helyzethez viszonyítva kész édenkert.
Összekunyerált a haveroktól egy repülőjegyre valót Bécsig, és jött a nő után.

Copyright Ernst Edit

Azonnal vett egy szál rózsát, odataxizott a nő címére, és formálisan megkérte a kezét. Szállodára már nem volt pénze, úgyhogy ott is maradt. Hamarosan összeházasodtak, ami nem ment simán, mert a nő anyja az első pillanattól kezdve ellene volt. Szerencsére a nő nem az anyjával lakott, volt saját lakása, és munkanélküli segélyből élt. Abból ketten is elég jól kijöttek. Mivel ő külföldi, és soha nem dolgozott ebben az országban, nem kaphatott ő is munkanélküli segélyt, de miután megvolt a házassági papír, járt neki szociális juttatás és betegbiztosítás, ami osztrák állampolgárok más országból áttelepült házastársainak dukál. Amíg munkát találnak. De ő az itt töltött három év alatt nem talált. Az általa készített indián motívumra nem volt megfelelő piac, egy komoly befektetésre, hogy önálló kisiparosként bőrt meg szerszámokat vásároljanak, senki nem adott pénzt. És ő művészként bármilyen fizikai munkát nem fogadhatott el. A kettejük pénze így is elég volt ennivalóra, és a lakás is megfelelő. A New York-i kallódásnál meg hajléktalanságnál biztos jobb, gondolom magamban.
Csak egy baja volt a férfinak: az anyósa mindig számon kérte, mire költik a segélyt. Nehezményezte, hogy ő elveszi a feleségétől is a pénzt, és mindig olyan élelmiszerekre költi, amiket csak ő szeret. Ebből aztán a végén egyre inkább veszekedés lett. Újabban a felesége is gyakran emlegeti, hogy váljanak el. De hát ő a nőért jött Európába, mindent hátrahagyott, mihez kezdene itt, munkahely nélkül még vízumot sem kap, nemhogy lakást meg szociális ellátást!
Copyright Engel Edit
- Ez már a harmadik alkalom volt, hogy a szomszédok hívták a rendőrséget - mondja a rendőrnő.
- Igen, de eddig sohasem pofoztam meg - vágja rá a férfi.
- Tehát most valóban ütlegelte?
- Csak egy párszor arcon legyintettem - jön a válasz.
- Nyitott tenyérrel vagy ököllel?
- Kétszer tenyérrel, és egyszer ököllel gyomorszájon ütöttem.
- Akkor mitől van a lila folt a szeme alatt meg az állán, ha csak meglegyintette?
- Fogalmam sincs, lehet, hogy direkt csinálta, miután maguk elhoztak engem.
- És az egyik bordáját is saját maga törte el? - kérdezi a rendőrnő.
- Ha továbbra is ilyen ellenséges, telefonálni fogok a követségemre, és kérni fogom, hogy lépjenek közbe az érdekemben - jelenti ki vérig sértve az amerikai.
Az jó lesz, gondolom magamban, még mielőtt annyira felhúzza magát, hogy nekünk is lekever itt egypár pofont. Hívjuk a követséget, az amerikai kipanaszkodja magát, az ügyeletes kéri a rendőrnőt, aztán velem akar beszélni. Tudom, hogy az amerikai követségen a portástól a takarítónőig mindenki perfekt beszéli az ország nyelvét, ahol éppen szolgálatban vannak, mint ahogy azt is, hogy a velem váltott pár mondat arra kell neki, hogy levizsgáztasson. Hátha én lehetnék az ügyintézésben a leggyengébb kapocs.

Bemutatkozik, valami Roger, és kéri, vázoljam fel neki a helyzetet.
- Nem áll jogomban a jegyzőkönyvben foglaltakról referálni, én csak tolmács vagyok - mondom barátságosan, a tőlem telhető legjobb angolsággal. Her Majesty's Standard British English móduszban, ami előtt bármilyen jenki attasé is kalapot emel. Látom, a rendőrnő elmosolyodik. Visszaadom neki a kagylót, németül elmondja, hogy a férfit testi sértésért hozták be kihallgatásra, bántalmazta a feleségét, vallott, jegyzőkönyvezték, most küldik az ügyésznek, ha egy óra múlva visszaszól, kaphat konkrét felvilágosítást arról, milyen ügyészségi döntés született. Vagy rákérdezhet egyenesen az ügyészségen is, és már mondja is a telefonszámot.
Visszafordítom a jegyzőkönyvet, a férfi aláírja, és zokon veszi, hogy a cellában fogja kivárni a döntést, nem pedig itt a rendőrnővel meg velem. Mikor elvezetik, a rendőrnő elhúzza a száját.
- Ronda egy alak - jegyzi meg, - az anyósától meg a szomszédoktól tudjuk már jó ideje, hogy terrorizálja a feleségét, aki egy kis termetű, vézna nő. Mivel szellemileg eléggé egyszerű, az anyja istápolja, de mióta az amerikai férjjel él, a nő pszichésen egyre rosszabb állapotban van. Az amerikainak persze esze ágában sincs elválni, többször bántalmazta, a feleség már hónapok óta többnyire az anyjánál alszik, mert fél egyedül otthon lenni vele. A férfinak megfelel ez a helyzet, a postás hozza a pénzt, egész nap lustálkodik és zabál. Ma úgy tudták, nem lesz otthon, és a feleség hazamerészkedett egy pár holmit összepakolni, de a férfi ott volt, és nem engedte, ebből lett a patália.

Copyright Engel Edit

Az államügyész végül úgy dönt, a testi sértés vádját elfogadja, de a férfi szabadlábon marad, amíg a tárgyalásra sor kerül, egyenlőre eltiltással, tehát 14 napig nem mehet a feleség meg a lakás közelébe. Magyarázom a férfinak, egyelőre ez a helyzet, majd azután újból dönt a bíróság, hogy ezt az eltiltást meghosszabbítják-e három hónapra vagy sem. Az addigi körülményektől függ, hogy mi lesz a bírósági eljárás eredménye.
A férfi rémesen ideges lesz, ha ő nincs ott, hogy ráhasson, akkor a nő biztosan beadja a válókeresetet. És akkor mi lesz vele? És különben is, most hol aludjon, és mit egyen? Ajánljuk a követséget, megint felhívja Rogert, az megígéri, gondoskodnak róla, szereznek átmeneti hajlékot és ügyvédet is. Nem lesz könnyű a feleségnek meg az anyósnak lerázni ezt a tetűt, gondolom magamban, miközben autózom hazafelé.

12.

Lina tudja, hogy Lars egy nyolcadik kerületi lakásvételre feni a fogát, tudja, hogy Matyi jól kijön Larssal, mint ahogy azt is tudja, Larssal egyetemben, mert érthetően megindokoltam, hogy én nem megyek sehová, és nem viszem bele Matyit semmi változásba, költözésbe, stb. Tehát Larsnak jól meg kell fontolnia, mit hogyan alakít üzletileg, és mindenképpen nélkülem. Ha az irodát megszünteti, rajtam, rajtunk kívül semmi nem köti Bécshez, attól függetlenül szívesen fogadjuk vendégségbe bármikor. Mire az egyik magyarországi hétvégéből Matyi meg én hazaérünk, Lina és Lars átforgatják a lakásunkat, átköltöztetik az én holmimat a nagyobbik hálószobába, ahol eddig Lina meg a kutyái honoltak.
- Elég ez az én holmimnak - mondja Lina, miután behurcolkodott a kisebbik hálóba, ahol eddig én aludtam. - És így Lars is kényelmesen elfér, ha Bécsben van. Elcsodálkozom, hiszen a nem túl tágas hálóban, ahol a tacskómmal is alig fértem el, eléggé zsúfolt lesz neki a két hatalmas belga juhásszal. Kíváncsian várom a folytatást.

Átballagunk mind a négyen a szomszédos kínai vendéglőbe, és vacsora közben Lina bejelenti, megismert *valakit*. Pár hónapja találkozgatnak, most úgy gondolják, megpróbálnak összebútorozni. Mindketten eléggé elfoglaltak, ha sikerül többet együtt lenni, kiderül, hogy tényleg komoly dolognak indul-e ez az egész. Azon nyomban görcsbe áll az édes-savanyú halmenü a gyomromban, de Lina elébe vág minden hápogásomnak. Ha nincs ellene kifogásom, a magyarországi, udvar és kert közötti kislakásban laknának, mivel a Nagy Ő sem bírja Bécset. Amúgy burgenlandi, Burgenlandban dolgozik, és a magyarországi ház csupán egy fél órai plusz utat jelent naponta. Kevesebb, mint például Bécsben eljutni egyik kerületből a másikba. Azonkívül akkor ők gondját viselik Omának, aki bizony már benne van a korban, én pedig koncentrálhatok Matyira. Ráadásul Lars is itt van, és segít mindenben.
- Ezt jól kitervelted - jegyzem meg rosszallóan Lina felé.
- Ne izgulj, hamarosan megismered *őt* is, és azonkívül nem költözöm a világ végére, csak a másik otthonunkba - villantja rám Lina a szemét. Lars jónak látja közbeszólni.
- Bárcsak az én lányom lenne ilyen talpraesett! - mondja csendesen. Rácsodálkozom, eddig csak jót és szépet hallottam erről a most 19 éves, Norvégiában élő lányról, aki egy csodalény, és Lars örömére arra készül, hogy átvegye és tovább vezesse az őáltala felépített nemzetközi vállalkozást.

Most Lars elmondja nekünk hármónknak az ügy árnyoldalát. A lány anyja, egy nagyon jó üzleti és társadalmi összeköttetésekkel rendelkező osztrák nő ezelőtt 25 évvel lett Lars üzlettársa, mikor ő megnyitotta a vállalata bécsi részlegét. Nagyon beindult az üzlet, hamarosan összejöttek, összeköltöztek, megszületett a kislány. Habár Lars nem számított gyerekre, örömmel fogadta

Copyright Enged Edit

a babát. Vásároltak egy első kerületi lakást, a nő felhagyott az irodai munkával, és kizárólag a gyerekkel foglalkozott. A szerepkör ki lett osztva, a nő gondoskodott a gyerek fejlődéséről, Lars utazott szerte a világban, és hajszolta a pénzt. Abban az időben indult be az internet, az IT brancsban hatalmas üzleti lehetőségek voltak. És vannak továbbra is. Nem házasodtak össze, a kislány volt Lars orrában a lánc, amin a nő rángatta. A rapszodikusan változó privát óvodák és iskolák miatt rengeteget veszekedtek a gyerek neveltetése kapcsán, persze nem a gyerek előtt, Lars igyekezett őt mindig mindentől megkímélni, mert a lány tízéves korától a bécsi Opera balettintézetébe járt, és keményen dolgozott. Az volt minden álma, hogy a bécsi opera balettkarában csinál karriert. Sokat edzett, amire szükség is volt, mert Lars nagy csontú alkatát örökölte, és eléggé hízékony volt. Mikor 16 évesen közölték vele, hogy fizikailag túlnőtte a táncosokra jellemző paramétereket, és nincs az a férfi balett-táncos, aki fel bírja emelni, összedőlt az addig gondosan felépített álomvilág.
Lars akkorra már gyanította, hogy a lány egy ideje a művészi körökben oly könnyen elérhető kokainhoz nyúl alkalmanként, hogy ne legyen éhes, és mégis bírja a sok balettórát. Ez sajnos igaznak is bizonyult, mert 17 éves korára a lány már csak kallódott, és függő volt. Ekkorra már a lány anyja sem tudta, mitévő legyen. ki kellett tépni ebből a társaságból, akikkel a belvárosban találkozgatott. Lars radikálisan közbelépett és áttelepítette a lányt meg a lány anyját Norvégiába. A lány egy oslói, gimnáziummal egybekötött elvonóintézetbe került, a lány anyja pedig Lars norvégiai lakásában lakott, és a Lars tulajdonában levő számos fjordbeli üdülőházban szervezte a turistaellátást. A bécsi központi lakást turistáknak adták ki, mert a Stephansdomtól alig pár percnyire volt.
A lány mostanra már szerencsére jól tanul, és a függőségből is kilábalt, de nem merik magára hagyni, finoman, többé-kevésbé észrevétlenül, de mindig felügyelet alatt van. Nemsokára érettségizik, és aztán talán egyetemre megy. Oslóban él, szeret ott lenni, új baráti köre is van már. A lány anyja viszont egyre nehezebben bírja a norvégiai emigrációt, hiányzik az itteni sznob társaság, meg a Norvégiában nem igazán divatos rongyrázás, ami itt, az Innere Stadtban napirenden volt.
- Úgyhogy itt állok a sikeres nemzetközi vállalkozással, örülnék, ha majd a lányom átvenné, de nem vagyok biztos benne, hogy megbirkózik vele. Nem tudhatom, hogy az általam megteremtett vagyon a javát szolgálja majd, vagy Isten őrizz, nagy része kábítószerre megy. Úgyhogy, mikor így elnézem, milyen normálisan éltek ti hárman, többnyire irigykedem. Amúgy meg nyugodt lehetsz, Lina *valakije* nagyon rendes alak.
- Hogyhogy, te már ismered is? - csodálkozom rá.
- Persze, ő segített a hétvégi hurcolkodásnál, csak nem bíznak ilyesmit egy roskatag öregemberre! - jegyzi meg nevetve a kétméteres viking.

Copyright Bingel Edit

Hazaballagunk, Matyi megy lefeküdni, mi hárman még elbeszélgetünk. Lina beszámol a nyomozásról. Kibogozta, hogy a kanmuri főalakja egy déli tartományban valami hivatali nagykutya, mezőgazdasági vonalon. Szolgálati kocsijával viteti magát lovardáról lovardára, persze nem a saját, hanem a szomszédos tartományokon belül, Stájerországban és Burgenlandban. Ellátogat oda, ahol éppen hágatják a kancákat. Ilyenkor a szoros baráti körrel valahol bevacsoráznak, majd meglátogatják a környéken ismert kupit, szeretik a „paprikavérű" magyar lányokat. Az öreg Szeppi bácsi ismeri a társaságot, a falujabeli rivális a nagy, modern istállóval is ennek a fontos beosztású, és roppant virilis dicsfényben sütkérező férfitársaságnak az egyik főpillére. Sokat isznak ilyenkor, úgyhogy több balhéja volt ittas vezetés miatt, és a felesége sem nézi jó szemmel a fejleményeket. Mivel a más megyeszéki szolgálati autót több tetthely közelében látni vélték, Lina biztos benne, hogy a lovas atrocitásokhoz a szolgálati autós nagyfőnöknek valami köze van.
- Mit mondanak a magyar lányok, hogyan viselkedik velük? - kérdezi Lars.
- Nem kérdeztem rá a szeparébeli részletekre - mondja Lina meglepetten.
- Ha teheted, kérdezd ki a lányokat róla! - javasolja Lars. - Mert ha csak a szokásos idősödő, félrészeg férfivendég, akit kielégít a pár prostituált előtt eljátszott fenegyerekeskedés és fontoskodás, akkor nem ő az, akit keresel. Akkor a környezetéből valaki más lehet a perverz szadista. Valaki, aki igazi lúzer. Ráadásul neki sok a vesztenivalója, és ha egy ilyen kupibeli fellépés után még ittasan összevissza karisztol a szolgálati kocsival, már rég lebukott volna.

Copyright Engel Edit

13.

Megint rohannék, de akkora a dugó a Kennedybrücke körforgalmánál, hogy háromszor vált pirosra a lámpa, míg végre átjutok ezen a gócponton . Itt találkozik az agyonzsúfolt, háromsávos Linz felé vezető, és a kétsávos, Bécs központjába tartó autóút, a négyes metró földalatti, és hat villamosvonal utcai szintű megállója egy múlt századbeli kerek épület körüli háromszintes káoszban.
A lámpák autósoknak szóló piros fázisa sokkal hosszabb, mint a zöld, hogy a metróból kiözönlő gyalogos tömegnek legyen ideje átjutni a kastélypark járdájára, és lehetőleg ne a síneken ácsorogjon a minden égtáj felől és felé kanyargó villamosforgalom kellős közepén.
Rengeteg a babakocsis és kisgyermekes utas az állatkert miatt, és az idős turista, aki a schönbrunni kastély felé tart. Perverz módon úgy a kastély bejárata, mint az állatkerté is, jókora gyaloglást igényel, ami pont a kisgyerekeseknél meg az idősebbeknél okoz komoly gondot .
Mivel a Kennedybrücke Bécs egyik legrégebbi közlekedési pontja, és már rég nem győzi a napi forgalmat, állandóan tervezik a korszerűsítését, hogy aztán maradjon mégis minden úgy, ahogyan van. Vagy nincs rá pénz – mert a Mariahilfert sok millióért, és az ottani boltosok óhaja és igénye ellenére zöld politikai okok miatt sétálóutcává kell átépíteni -, vagy mert az átépítés idejére egyszerűen nincs hova terelni az itteni hatalmas ember- és autótömeget. Mint bécsi lakos és demokráciában dőzsölő osztrák állampolgár nem tudhatom semmi ilyesminek az igazi okát, mi, a pórnép csak akkor értesülünk majd a döntésről, ha egyik éjjel váratlanul mindent feltúrtak, és reggel, mindenki keservére keskeny, egyirányú utcácskákon keresztül torlódik majd az egész forgalom.
Mire végre befordulok jobbra, hogy a központ felé tartó két autósávval találkozzam, alig van 200 méterem arra, hogy a külső sávból a harmadik, legbelsőbe jussak, és a kastély előtt balra forduljak a Felberstrasse felé. Ráadásul a három sáv találkozásánál egy szadista módon elhelyezett radar várja tárt kamerával mindazokat, akik egy kis vakmerő gázzal és sok elszántsággal megreszkírozzák a sávváltást. Egy villanás, egy büntetés, 55 euro.

Tizenharmadik kerületi lakásunktól a Westbahnhofig éjjel tizenöt perc alatt teszem meg az utat, de most, késő délután már huszonöt perce autózom, és csak az útvonal felénél vagyok. Mikor behívtak, kérték, siessek, mert van egy nagyon részeg orosz pasi, aki egy vodkás üveggel a kezében épp egy építkezési darura kapaszkodik fel. Sürgősen beszélni kell vele, hogy mit keres ott.
A kék fényt, amit ilyen esetekre kaptam közel tizenöt évvel ezelőtt, tavaly visszavették, de itt amúgy sem használnám, mert sietség nélkül is nagy a balesetveszély. A saját rizikómra való munkába sietésről különben már régen

Copyright Bánkúti Edit

leszoktam, mert ebben az agyonbiztosított és agyonstrukturált kapitalizmusban bőven volt alkalmam látni, hogy a túlzott segítőkészségnek, a sokat hangoztatott „civilcourage”-nak végül is többnyire a „buzgó mócsing” issza meg a levét. A bécsi rendőrség szívesen számít rá, hogy sietek, de ha összetöröm magam meg a kocsit, akkor az az én bajom, merthogy csak egy szabadúszó civil vagyok.
Mikor a kék fényt leadtam, ugyancsak megtiltották, hogy mi, a tolmácsok az őrszobák előtti hivatalos sávban parkoljunk, mint annak előtte, így aztán bármilyen sürgős is egy ügy, mindenki vár szépen, amíg a tolmács valahol egy parkolóhelyet talál, és hozzájuk gyalogol.

Próbálom felidézni a valószínűleg ittas oroszhoz illő szakzsargont, amíg végre odaérek a Westbahnhof és Felberstrasse közötti őrszoba elé. Beszólnék, hogy parkolót keresek, de már a járdán várnak, és azt mondják, hagyjam az autót a bejárat előtt. Sietünk a Westbahnhof belsejében elkerített építkezés felé. Tavaly óta fel van túrva minden, csökkentett vonatforgalom mellett folyik az állomás átépítése, az építkezésen egy daruerdő, egyenlőre nem látok sehol senkit kapaszkodni, de nem is nagyon keresem, mert annyi a buktató meg gödör, hogy inkább azt nézem, hová lépjek.
Útközben elmondja a velem siető három egyenruhás egyike, hogy a pasit az állomás épületében levő élelmiszerboltban állította meg az üzleti detektív, mert két üveg vodkával a kezében ment át a kasszánál anélkül, hogy fizetett volna. Bent, az üzletben már annak előtte kiivott egy teljes üveggel, alig hittek a szemüknek, mikor látták a képernyőn, milyen hamar benyakalta. Ők még ivóvizet sem tudnának lenyelni ilyen sebesen, mesélte a detektív. Mikor megállították, a pasi dulakodni kezdett, az egyik lopott vodkásüveget beledobta a kijárati üvegajtó közepébe, és miközben tartott a csörömpölés miatti riadalom, hangosan oroszul szitkozódva elinalt az építkezés felé. Amíg az üzletbeliek értesítették az őrszobát, és amíg az egyenruhások kiértek felvenni a jegyzőkönyvet, az orosz átmászott a kerítésen, és valószínűleg a Westbahn vonalán évek óta holtvágányon álló, kimustrált vagonok felé vette útját. Sok idegen csövezik ott, gondolták, majd később kimennek, és átfésülik a környéket.
Aztán odajött két utas, akik az egyik, az állomás felső szintjén levő ablakon át látták, amint egy férfi kezd felmászni egy darura. Gondolták, a darukezelő az, de mikor észrevették, hogy egyik kezében egy vodkásüveg van, amit időnként jól meghúz, rájöttek, itt valami nem stimmel. Az egyenruhások beszóltak az őrszobára, hogy tolmács kell, aztán átmentek az építkezésre, és mi is oda sietünk most. Éppen egy pocsolya közepén csúszkálok, mikor az egyik kísérőm rádióján jön a jelentés, fordulhatunk vissza, az orosz előbb ledobta az üres vodkásüveget, majd utánaugrott. Nagy valószínűséggel ott fekszik valahol a törmelék között. Menjünk vissza az őrszobára, értesítették a mentőt, a tolmács maradjon, hátha a lezuhant férfi még él, és a mentősök beszélni akarnak vele.

Copyright Engel Edit

Visszaballagunk, várok, közben hallom, amint a mentőautó behajt az építkezésre, majd ahogy elszirénázik a klinikák felé. Ezek szerint nincs beszédképes állapotban. Nemsokára jön az egyik rendőr, kezében néhány okmány cirill betűkkel, lefordítom, egy ősrégi „nutrinyij pászport", ami a régi Szovjetunió belterületére szólt, és rég lejárt, valamint egy pár évvel korábbi pszichiátriai kórházi jelentés orosz nyelven, hogy négy évi kezelés után hazaengedik, de folytassa tovább a gyógyszerszedést.

Megjön az egyik rendőr, aki a klinikára kísérte a mentőt, és útközben levette a halott ujjlenyomatát. Merthogy nem élte túl a zuhanást. Nézegetik a komputerben a nyilvántartást, megtalálják, a név passzol az iratokban szereplő személyazonossággal.
Másfél éve van Ausztriában, többször rajtakapták lopáson, van bírósági ítélete garázdálkodásért, kitiltása is, de nem kitoloncolható. A Szovjetunió feloszlása utáni orosz államok egyike sem ismeri el saját állampolgárának, és így nincs hazautazási engedély.
Többször volt a Baumgartner Höhe-beli pszichiátriai intézetben, legutóbb két napja, mikor a meidlingi őrszobáról szállították be.
- Ezek szerint ismertem – mondom -, mert ott voltam tegnapelőtt a rendőrségi orvossal.
Az orosz annyira dühöngött, hogy gumicellába tették. Ott aztán a fogával véresre marta a két alkarját, és vérrel meg ürülékkel összevissza kente a gumicella falait, karomszerű lábkörmeivel meg felszakított szinte minden párnázott felületet.
Az őrszoba főnöke majdnem sírt, mert két évébe telt, amíg megkapta a pénzt a cella felújítására, az orosz meg egy óra alatt úgy tönkretette, hogy rosszabb állapotban volt, mint tatarozás előtt.
Mikor tegnapelőtt odaértem, egy tetőtől talpig védőcuccba öltözött hármas brigád próbálta talpra állítani, hogy az orvos rajtam keresztül szót értsen vele. Akkorra a férfi már anyaszült meztelen volt, és csak üvöltött, mint a sakál. Nem reagált a kérdésekre, nem válaszolt, csak vergődött és üvöltött.
- A fenébe is, csak lopásért hozták be, úgyis tudja, hogy egy órán belül kiengedjük, minek ez a cirkusz? - morogta az ügyeletes.
Mivel ott nem volt szabályos tolmácsolás, nem kaptam kézhez a papírjait, nem tudtam meg, hogy hívják, ezért itt nem volt ismerős az okmányokban szereplő név.
Tegnapelőtt az orvos beutalta a pszichiátriára, jött a mentő, a három védőruhás rendőr alig bírta tartani, amíg a szanitéc beadott egy nyugtatót, csak úgy tudták elszállítani. Onnan, úgy látszik, hamarosan kiengedték. Biztosan kapott megfelelő gyógyszert is, csak hát a vodka, amit ma a detektívek szeme láttára felhajtott, biztosan nem egyezett a szervezetében lévő pszichofarmakával.
- Hát ez van, ez a mi remek menekültügyi politikánk! - dühöngött a főnök. - A keleti országok bármely diliházából szalajtott őrült itt ücsörögheti évekig.

Copyright Engel Edit

Nem számít, ha bűnöző, és elítélik meg kitiltják, a mi humánus és agyonbonyolított jogviszonyaink szerint nem kitoloncolható. Úgyhogy marad a nyakunkon. Hiába van meg a régi személyazonossága, az oroszok nem akarják visszavenni. Ha legalább megfelelő kezelést kapna, de mivel illegálisan tartózkodik itt, csak akkor kerül kórházba, ha a rendőrségi orvos küldi be rendőrkocsival. Ahogy lenyugszik, megint kiengedik, lopásból él, roncs vagonokban alszik, állandóan zűr van vele, és csak addig kap gyógyszert a dilijére, amíg a rendőrség hatáskörében van és tombol. Most aztán annyi. Lehet, hogy önszántából vetett véget az egésznek, vagy megszédült, esetleg megcsúszott. Ezt már nem fogjuk kideríteni. És senki nem tudja, hány ilyen kezeletlen pszichés eset szaladgál az utcáinkon, a múlt héten egy másik alak a sínekre lökött egy 21 éves egyetemistát, aki az állomáson a metróra várt.

Megírtuk a honoráriumot, mehettem haza. A Felberstrasse - Johnstrasse kereszteződés előtt egyszer csak elkezdtem reszketni.
Ha nincs az az átkozott dugó, talán sikerül hamarabb odaérni és beszélni vele. Akkor talán nem ugrik le. Vagy éppen hogy a szemem előtt veti le magát?
Nem émelyegtem, nem voltam rosszul, csak kontrollálatlanul reszketett minden porcikám. Gyorsan leálltam a jobboldali sávon, leengedtem mindkét első ablakot, és magam elé képzeltem egy nagy papírzacskót, amibe ki–be fújom a levegőt. A lengyel kolléganőtől lestem el a módszert, akinek asztmája volt. Pár gyakorlat után elmúlt a reszketés, és indulhattam tovább.
Hazaértem, beparkoltam a ház előtti kijelölt helyemre, és ültem vagy tíz percig. Az első emeleti lakásunkban égett a villany a nappaliban, a sokszínű kristálycsillár kellemes ragyogással töltötte meg a lakás belsejét. Nálunk volt Lina meg a Nagy Ő, felhúztam a kocsiablakokat, kikászálódtam.
Megérkeztem haza, a gyerekekhez, és itt minden munkabeli élmény a küszöbön kívül marad.

Copyright Engel Judit

14.

Lina egyre idegesebb a lóügy miatt. A pénzes lovardák lemondták a további nyomozást, a kisebbek nem tudják a költségeket vállalni. A nyomozóiroda leállította az egész hivatalos akciót, annál is inkább, mert a rendőrség is foglalkozni kezd a dologgal, lassan ez is sorra kerül. Szerencsére az utóbbi hetekben nem volt újabb támadás, Lina szerint biztosan csak azért, mert a kanmurizók valahol, a világ valamelyik méregdrága turistaparadicsomában nyaralnak.
Linának viszont feltett szándéka volt, hogy a saját szakállára is folytatja a nyomozást. Szépen rendszerezte az addig kiderített adatokat, ott hagyta az íróasztalán, nézzek bele valamikor, hátha van valami ötletem, több szem többet lát. Szeppi bácsinak is megígérte, hogy nem adja fel, amíg kézre nem kerül a tettes.
Külön probléma, hogy közeledik a nyárutói kutyaversenyek szezonja, ami gyakori, többnapos utazással jár. Ilyenkor Hollandiában, Belgiumban és Svájcban versenyeznek, s ha bármi történne, az öreg számára napokig nem lenne elérhető. Ezért szeretné lezárni a lovas nyomozást, még mielőtt a kutyáival versenyezni megy.
Elmeséli, hogy szerinte sikerült nagy valószínűséggel beazonosítani azt a gyanús alakot, akire ráillik a tettesprofil. Kigondolt egy stratégiát, hogyan lehetne rajtakapni, hogy ne legyen a szokásos „híg leves” vita a bíróságon. Lévén, hogy „csak” állatokról van szó, ha nem konkrét és kézzelfogható a vádlott bűnössége, egy jó ügyvéd még azt is elérheti, hogy a bűnös megússza az egészet.

Copyright Enikő Bali

Miközben a konyhában matatok, félfüllel hallgatom, amint a közben betoppant Larsnak is beszámol a legújabb fejleményekről. A kanmurizó nagyfőnöknek van egy sofőrje.
Milyen jó, hogy Lars felnyitotta a szemét, hogy ne csak a főnökre fókuszáljon! A magyar lányoktól megtudta, hogy a többé-kevésbé ittas murizókat a szolgálati kocsihoz tartozó sofőr furikázza a kuplerájba. Egy vékonydongájú, keskeny arcú srác, akit „Cowboy”-nak becéznek, mert azt tervezi, hamarosan Amerikába megy egy farmra, és ott is marad.
Nem szokott bemenni a bárba, mikor a főnökék muriznak, de nemrég volt a huszadik szülinapja, és a főnök fizetett neki is egy lányt. A lány jól járt, mert a szeparéban töltött óra alatt a srác egyfolytában csak az amerikai farmról meg lovakról beszélt, és nem volt semmi szex. Könnyen keresett pénz, mesélte a lány nevetve.
Lehet, hogy amíg a főnök meg a többiek a kupiban mulattak, a srác a kocsiban ült és várt, de az is lehetséges, hogy elhajtott, majd két-három óra múltán értük jött megint. A lányok nem tudják, nem figyelték a kocsit. Ha nincs a szülinap, azt sem tudták volna, hogy létezik egy sofőr.
Szeppi bácsi is emlékezett a fiúra, a falubeli másik lovas révén tudta, hogy a

srác a főnök valamiféle rokona, akinek a mániája kimenni Amerikába, és a sofőrködéssel akarja megkeresni a rávalót.

Mindegy, ha a nyomozóiroda nem fizeti, Lina majd a saját szakállára nyomoz tovább. Ezt nem lehet ennyiben hagyni. Amíg a rendőrség beindul, ki tudja, hány lónak esik még bántódása, vagy éppenséggel hány pusztul el.
Megegyeztek, hogy az öreg is figyeli majd a terepet, és szól, mikor lesz a legközelebbi hágatás, meg az ahhoz kapcsolódó muri, és akkor majd Lina konkrétan rááll a srác nyomára. A magyar lányok is megígérték, hogy telefonálnak neki, ha a társaság megint szobázni megy hozzájuk, úgyhogy ott fog várni a kupleráj előtt, és onnan indítja a nyomozást.
Nagy örömömre ezen az estén a Nagy Ő is ott volt, mert Larsot búcsúztattuk ázsiai utazása előtt, és megnyugtatott, megbeszélték Linával, ő is vele tart ezen a privát nyomozáson, nem engedi egyedül.
Megnyugodtam. Miután végre valahára én is megismerhettem, kiderült, a Nagy Ő egy higgadt, komoly gondolkodású 40-es férfi. Az anyja annak idején Horvátországból menekült Ausztriába két kisfiúval, egyedül nevelte fel őket idegenben. A miénkkel párhuzamos sors.
Ott is a nagymama segített, amíg az anyuka dolgozott, ez a közös háttér is biztosan hozzájárult ahhoz, hogy Lina meg ő itt, Ausztriában egymás mellett kössön ki.
Lina az elején nem mert beszámolni róla, mert amikor megismerkedtek, a férfi épp szakított az addigi élettársával, akivel volt egy tizenegy meg egy kilencéves gyereke. Lina nagyon jól tudta, hogy én különösen háklis vagyok mindarra, ami a mostohaszülő-gyerek témakörbe sorolható.
Mikor aztán komolyra fordult a dolog, és erről is értesültem, csak annyit mondtam Linának, hogy remélem, nem Kornél mostani román feleségéről mintázza a mostohaanyai szerepkört.
- Dehogyis - felelte Lina -, az a sok keserűség, amit az a nő Matyinak okozott, jó iskola volt nekem. Pontosan tudom, mi az, amit másképp kell csinálni.

Lina meg a párja tartósan berendezkedtek Magyarországon az udvar és kert közötti szoba-konyhás-fürdőszobás lakrészben. Ugyanakkor Matyi meg én leköltöztünk a nagy ház emeleti szobáiból Oma mellé a földszintre.
Mindent átrendeztünk, hogy Lináék használhassák külön az emeletet is, ha a gyerekek az apjuknál vannak a hétvégeken. Most bizonyult be igazán, mekkora előny egy több lakrészre feloszthető, nagy ház több önálló bejárattal. Könnyebb összeszokni, ha van elég hely.
A Nagy Ő jól kijött Matyival, a gyerekek is megszokták, együtt nézték hárman a Harry Potter filmeket, egrecírozták a kutyákat, vagy takarították a kenneleket, de ha valaki önálló programot akart, visszahúzódhatott a saját szobájába a földszinten, az emeleten, a nagy házban vagy a kicsiben.
Ki lehetett kerülni minden kényszerű közös programot, ami ingerültséget okoz. A gyerekeket eléggé megviselte a szülök válása, szerencsére Linát

Copyright Engel Edit

hamar megszerették. Matyi viszont egy kicsit féltékeny volt, hogy most kevesebb időt tölt vele Lina. Magyaráztam, csak azért, mert többet van Magyarországon, mint Bécsben, velünk.
- Akkor menjünk mi is oda lakni - javasolta Matyi -, minek nekünk Bécs?

Jól szórakoztunk a Lars elutazása előtti estén, a vendéglői búcsúvacsorán Lars a fejébe vette, hogy elmagyarázza nekünk, az üzleti víziók nélkül élőknek, hogyan is működik a pénzkeresés. Liináék különösen hegyezték a fülüket, mert sem tőlem, sem a másik anyukától nem leshettek el ilyenfajta trükköket. Nálunk csak a munkával keresett pénz volt programon.
- Majd én üzleti zseniket faragok belőletek - ígérte nekik Lars. – Bármit el lehet adni. Vegyünk például egy kövecskét. Egy bármilyen formájú vagy színű, sima felületű vagy kissé rücskös folyami kavicsot. Nevezzük „Pet-Rock"-nak, kavics-kedvencnek. Most viszek mind a 25 irodai alkalmazottamnak Tajpejbe egy ilyen bársonykutya-kavicsot, amit direkt Bécsből kapnak, mert Európában most ez a legújabb divat. Az íróasztalukra tehetik, magukkal vihetik haza vagy bárhová. Egy kavics nem idő- meg mozgásigényes, mint egy kutya vagy macska, hanem megül az íróasztalon, amíg ők dolgoznak. Nevet lehet adni neki, lehet egy kis puha párnája vagy egy díszes fonott kosárkája, hogy kényelmesen legyen, ne csak úgy árválkodjon a kemény íróasztalon. Egyesek majd leviszik magukkal, mikor a közös kantinba mennek ebédelni, és beszámolnak róla, mit hozott nekik Európából a főnök. Így az irodaház más cégeinél dolgozó alkalmazottak is hírét veszik az új bécsi hóbortnak. Hamarosan azoknak is kell egy petrock. Meg a hozzá illő puha párnácska. Vagy kiskosár. Meg különféle színű meg hímzésű szalag, bársonytakaró, miegymás. Otthon továbbmesélik, rokonoknak, barátoknak, esetleg visznek nekik ajándékba egy kavicsot, mondván, Európában ez a legújabb divat.
Milyen jó, hogy az irodaépület egyik földszinti megüresedett üzletében épp nyílt egy petrockra és ennek tartozékaira specializálódott bolt! Azt nem kell tudnia senkinek, hogy Larsé az új üzlet, ami más cégnéven fut, mint a fenti iroda. Az üzletben kapható a bécsiek által oly kedvelt folyami kavics, mert a bécsieknek ugye a Duna a kedvencük. De van rengeteg Ázsiában közkedvelt rózsakvarc, opál, jáde vagy más féldrágakő is, minden színben, méretben és fajtában. És tanácsadással is szolgálnak, kinek az egyéniségéhez milyen állagú, méretű és színű petrock illik a legjobban.
Mint minden személyes holmihoz, a petrockhoz is kialakul egy bizonyos kapcsolat, ráadásul milyen kényelmes ez a kedvenc! Kis helyen elfér. Nem kér enni. Lehet vinni moziba, színházba, étterembe. Nem hangoskodik. Nem kell megsétáltatni, nem kell ürülékes zacskót hurcolni, és nem kell a lakásban egy macskavécé, ami rendszerint büdös. Viszont a kavicsot is lehet kényeztetni, kapható mindenféle szép hímzett zacskó, táska, selyemkendő minden alkalomra, amiben a retikülben vagy zsebben magukkal vihetik. Míg otthon a párnán, a kosárkában, esetleg egy külön a számára kialakított

Copyright Enigol Bt

bútordarabkán trónol. A boltban hamarosan ilyesmi is kapható. Sarokvitrin, üvegpolc, külön kuckó, stb.
Persze a gyerekeknek is kell saját petrock, szinte vetélkednek, kié a szebb és több cuccal rendelkező kedvenc. Mire pár hónap múlva Lars visszaérkezik Bécsbe, Tajpejben már javában dívik a petrock-mánia, majd hoz magával pár színes katalógust a terjedelmes árukínálatról, ami az ő szabadalmazása alatt került az ottani piacra.
Addigra már elfelejtik, hogy egy Bécsből visszatérő főnök alkalmi figyelmességéből indult az egész, és hogy állítólag ez egy bécsi divat. Sőt, itt már keleti bölcsességként fogja terjeszteni, mint a sok feng-shui kütyüt.
Lehet, hogy még mi is kedvet kapunk egy petrock beszerzésére. Visz a lányának meg a barátoknak Oslóba is, ott majd mint szerencsehozó ázsiai kabalát fogja bemutatni.
Mi itt és most csak nevetünk ezen, de például pár évvel ezelőtt Vietnamban kialakult egy rongybaba-mánia, eleinte főleg gyermekteleneknek, merthogy ez a babavárásban szerencsét hoz. Mostanra már a lakosság fele rendelkezik egy vagy több szerencse-babával, ezek számára külön intézményesített találkozóhelyek és foglalkozások vannak, a ruhanemű és egyéb kiegészítőkről nem is beszélve, sőt, azokat a babákat, akiktől a volt tulajdonosaik meg kellett hogy váljanak, csakis buddhista imaházakban lehet leadni, és onnan adoptálni is lehet.
Az embereknek mindenféle furcsa testi és lelki igényeik vannak és lehetnek, és ha esetleg nem tudnak róla, akkor egy okos üzletember dolga, hogy kialakítsa és aztán kielégítse ezeket.
- Ezért fog a világ összedőlni - morogtam a magamét -, mert miközben egyes tájakon jószágnak, embernek egyaránt nem terem meg a betevő falat, itt a jólétben, bölcsőtől a koporsóig arra nevelnek mindenkit, hogy állandóan fogyasztaniuk kell. Több ételt vásárolni, mint amit meg tudunk enni. Hosszú és drága utazásokat megtenni. Nem baj, ha csak három éves a kocsi, újabb, nagyobb kell. Nem elég egy megfelelő lakás, ház kell, és bele minden modern elektronikus kütyü. Vásárolni, nem gondolkodni, vásárolni. Vadászni az árengedményeket, elütni egymást a degeszre rakott bevásárlókocsikkal. Pörgetni a mókuskereket. Fő, hogy forogjon a pénz. Mi lett a szerénységgel, hová lettek az emberi léptékű arányok? A mértékletesség? A megelégedettség? Az apró dolgok adta öröm?
Lars csak nézett rám értetlenül, mintha kínaiul szónokolnék.
- Látjátok - fordul a gyerekek felé nevetve -, ezért szeretem a Mummytokat, mert ennyire kislányosan naiv.

Copyright Bridge Edit

15.

Hétfő van, idegenrendészet, a mára beidézett csecsen nőt három férfi kíséri. Ölében egy csöndes kisgyerek. Az egyik férfi a nő bátyja, aki csak csecsenül beszél, a másik a báty barátja, aki valamelyest tud oroszul is. Hogy a nő mit beszél vagy ért, nem tudom meg, egy mukkot sem szól. Érdekes lesz a tolmácsolás, gondolom, ha csak a bátyja fog társalogni velem a barátján keresztül, oroszul.
A harmadik kísérő egy segélyszervezet jogi képviselője, egy 25 év körüli örökdiák osztrák srác, aki sokszor megfordul az idegenrendészeten. Nagyon ápolatlan, nyakba lógó, zsíros hajából ömlik a korpa, csupa retró fekete göncöt visel, amit nyilvánvalóan időtlen idők óta nem mosott ki.
Tudom róla, hogy a mostani államelnök feleségének valami rokona, az apja ismert ügyvéd, a srác nála dolgozott, miközben jogot tanult, aztán megszakította a tanulást. Állítólag összeveszett a családdal, és ezért ez a rebellis kinézet.
Azóta a segélyszervezetnél dolgozik mint ügyvédbojtár. A csecsen férfiak nem köszönnek nekem, egy „csak" nőnek, de ő példásan kezet ráz velem. Egyből úgy érzem, minden rajta lévő kosz a tenyeremre ragadt.

A csendes kisgyerek a csecsen nő hároméves kislánya. Az anyuka nyakán csüng, nagy, fekete szemekkel nézelődik, riadtan és bizalmatlanul.
A sztori a szokásos, a nő négy éve lengyel vízummal Groznijból Lengyelországba utazott, majd onnan busszal tovább Bécsbe, a schengeni határon belül háborítatlanul. Bécsbe érve menedékjogot kért.
Felvették az adatait, beindult a szokásos gépezet. Közben a nő megismerkedett a gyerek apjával, az is csecsen, a muszlim imaházban megvolt a házasságkötés, és megszületett a gyerek.
A kislány apja többször ült a bécsi bíróság börtönében, két éve aztán kitiltották, és kitoloncolták repülővel Moszkvába. A nőt meg a gyereket nem találták a közös címen, nyilvánvaló volt, hogy itt maradtak, de nem derült ki, hogy hol.
Itt elszakadt a film, a nő és a gyermek menedékjogával nem foglalkoztak tovább, mint ilyen esetekben szokás, lezárták az aktájukat, mert nem voltak elérhetőek.
Ezelőtt pár nappal egy utcai őrjárat véletlenül igazoltatta a nőt, a komputerből azonnal kiderült, hogy az idegenrendészet keresteti, mára beidézték, most kérik, mondja el, hol tartózkodott egész idő alatt.
Lefordítom a kérdést oroszra, a báty barátja lefordítja a bátynak csecsenre, a báty beszél a nővel egy darabig csecsenül, a nő halkan mondja a magáét, aztán a báty meg a barát megtárgyalják, amit a nő mondott. Nem értek egy mukkot sem, majd a baráton keresztül oroszul visszaér hozzám a válasz.
Nehézkesen, de végül sikerül kihámozni a tényállást. A kitoloncolt apuka Moszkvába érkezése után tovább utazott Groznijba, és komoly karriert futott

Copyright Bence Edit

be, jelenleg az új csecsen politikai főnök egyik személyes testőre. Megüzente, akarja a gyereket, de a gyerek anyját nem. A betegsége miatt. Mint kiderül, a nő epilepsziás.
Előkerülnek az orvosi papírok, egy egész paksaméta. Ismert bécsi szakértők kezelik, de el kellett bújnia a gyerekkel, nehogy a férj megtudja, hol tartózkodik, és felbéreljen valakit a csecsen közösségből, aki elviszi neki a gyereket Groznijba.
Tudtam, hogy sokan vannak itt álnév alatt menekültként, miközben megtartották az igazi adataikra szóló orosz útlevelet, amivel vígan utazgatnak oda-vissza anélkül, hogy ez ütközne a menedékjogi kérelmükkel.
A referens nemigen hitte.
Egy ismert bécsi katolikus női szervezet segített a nőnek elbújni, elvitték egy felső-ausztriai kolostorba, ott lakott a gyerekkel egész idő alatt. Most muszáj volt orvoshoz jönnie Bécsbe, mert egyre gyakoribbak az epilepsziás rohamai. A kórház közelében volt, amikor igazoltatták.
- Már minden első fogát elharapta, amikor rohama volt - mondja a barát, mire a báty int a nőnek, aki szófogadóan kitátja a száját. Valóban összevissza töredezett minden elöl lévő alsó és felső foga.
- Állandóan fél, hogy rájön a roham, mikor a gyerekkel egyedül van, sok gyógyszer kell neki - mondja tovább a barát, a báty megint int, a nő előszed a táskájából egy nejlonzacskónyi gyógyszeres dobozt.
A kisgyerek ül az ölében, csak néz, nem moccan, nem szól. Mint aki tudja, hogy csak akkor adhat jelt magáról, ha a jelenlévő férfiaktól erre vonatkozó felszólítás jön.
A referens elmagyarázza, mivel a nő eltűnt, megszakadt a kapcsolat az irodával, és a menedékjogi kérését lezárták, mert semmilyen felszólításra nem jelentkezett. Jelen pillanatban tehát nincs tartózkodási jogosultsága sem neki, sem a gyereknek. Tulajdonképpen azonnal át kellene vitetnie őket a kitoloncolási börtön anya-gyermek cellájába, és beindítani a kitoloncolásukat.
Beleizzadok, amíg ez eljut a nőhöz, de látom, megértette, mert ha lehet, még sápadtabb lesz. Rám néz és direktben, oroszul elmondja, hogy nem mehet vissza, mert a férje mint a csecsen vezető politikus testőre Groznijban komoly hatalommal rendelkezik. Nemcsak attól kell félnie, hogy amint kiszáll a repülőből, elveszi tőle a gyereket, de őt el is teheti láb alól, hogy ne legyen gondja vele. Itt is állandóan verte és csúfolta a betegsége miatt, ott, Groznijban meg pláne azt csinálhat, amit akar. A báty rászól, de azonnal leintem. Hagyja most a muszlim etikettet, ez itt most nem babra megy.
A referens asztalán megszólal a telefon, felveszi, beszélni kezd. Rámeredek az ügyvédbojtárra, legszívesebben nyakon cserdíteném. Mi a fenét csinált ez eddig ebben az ügyben, azonkívül, hogy az ekcémáit vakargatja a homlokán? Miért nem küldött be azonnal egy új, és az új fejleményekkel kibővített kérelmet? Ennek a nőnek semmi keresnivalója itt.
A referens tovább telefonál, úgyhogy odaszólok a bojtárnak:

Copyright Bangel Edit

- Ha jól értem, akkor a fiatal hölgy most azért van itt, hogy leadja a nagyon bonyolult gyógykezelésre szóló orvosi papírokat, és hogy kérelmet tegyen az eset újrafelvételére. Hiszen új okok vannak a régiek mellett. Mert a férj, aki a gyereket el akarja venni, de tőle szabadulni akar, jelenleg Groznijban hatalmi pozícióban van. Emiatt a nő egy hazatoloncolás esetén komoly veszélyben forog. Köztudott, mennyit ér ott egy nő élete, ha valami politikailag jól helyezkedő férfinak az útjában van.
Néz rám az arcába lógó haja mögül, majd végre-valahára bólint.
- Igen, persze, hogyne - mondja zavartan.
Mikor a referens megint ránk figyel, elismétli mindezt neki. Az rögtön rábólint, szinte megkönnyebbülten, hogy átháríthatja máshová ezt a zűrös ügyet.
Beír mindent a jegyzőkönyvbe, mondván, továbbítja a földszinti menekültügyi irodának az esetet, hogy azok aktiválják a lezárt kérelmet. Menjenek le oda, és intézzék el a szükséges formaságokat. A bojtár majd elmondja, mi van, a nőnek csak alá kell írnia a kérelmet, és már mehetnek is.
Miközben visszafordítom a leírtakat, kihasználom, hogy a nő ért oroszul, és kétszer is elmondom neki, mi a teendője. Ugyanis avval, hogy aktiválják a lezárt kérelmet, nem sokra megy. Ehhez feltétlenül hozzá kell adni az új fejleményeket és az új veszélyt.
Elmagyarázom neki, először is menjen a harmadik emeleti másológéphez, és minden orvosi papírról csináljon másolatot. Az eredetieket tartsa meg, a másolatokat adja le a következő ügyintézőnek a földszinti irodában, ahol most újra megnyitják a menedékjogi kérelmét. Ott is lesz tolmács, úgyhogy hangsúlyozza ki, hogy ezt az orvosi kezelést csak Ausztriában kaphatja meg, Groznijban nem. Mert akkor nem toloncolhatják ki.
Meg azt is feltétlenül mondja el, hogy a régi politikai okokhoz most az is hozzájön, hogy a férj visszament, és akarja a gyereket, de őt nem, a betegsége miatt.
A gyerek nagyon pici volt amikor az apját visszatoloncolták, nem is ismeri, három éve csak ővele volt, egy ilyen változás nagyon nagy trauma lenne, de a férjet nem érdekli mindez. Őt szorongatja az otthoni család, hogy érvényesítse a családfői akaratát, és ne engedje, hogy a gyerek itt, a hitetlenek között nőjön fel. Telefonon megfenyegette, ha nem csinál mindent úgy, ahogyan ő mondja, eltéteti láb alól. Ha tehát visszaküldik Groznijba, akkor ő halálos veszélyben van. A betegség meg ez a helyzet két olyan nyomós ok, hogy a továbbiakban nem is kerülhet szóba egy kitoloncolás. Ne tágítson mindaddig, amíg mindez bele nem kerül a lenti jegyzőkönyvbe.
Látom, mindent megértett, remélem azt is, hogy ezentúl ne bízza csak az ügyvédbojtárra magát. Aláírja a jegyzőkönyvet, elmennek.
A bojtár is kisunyít, miután újra kezet fog velem. Mondom a referensnek, mennem kell a mosdóba alaposan kezet mosni ezután a paroli után. Nevet, aláírja a honoráriumot, és már iszkolok is.

Copyright Brigel Edit

A Thaliastrassen vezetek haza, mert nyílt egy új török élelmiszerüzlet az utca felső részén, ahol mindig van parkolóhely, és meg tudok állni, hogy cirmos héjú dinnyét, meg érett és napszagú, igazi paradicsomot vegyek. A szupermarketek kényszerérlelt, és ráadásul sokkal drágább vacakjaitól már rosszul vagyok.
Egy darabig még magammal viszem a nő életét a fejemben. A katolikus segélyszervezet, az én buddhizmusom, a muszlim nő ébredező harciassága olyan koktél, ami remélhetőleg lehengereli ezt a tutyimutyi politikát. Szívből remélem, hogy sikerül megvetnie itt a lábát, és a betegsége ellenére zavartalanul felnevelnie a kislányát. Ha ő nem is, de hátha a lánya már szabad akaratú nőként élhet itt. Hogy fejkendővel vagy anélkül, az mellékes, ha ez a saját döntése lehet.

Hetek óta csak ketten vagyunk otthon Matyival, Lars elrepült Tajvanba, Lina Belgiumban, Hollandiában meg Svájcban van úton, kutyaversenyeken. Bécs kihalt, nyárutói hőség tombol, még egy hét az iskolakezdésig, szinte minden gyerekes család üdül valahol. A kisebb üzletek újabban egész augusztusban zárva tartanak, mert nincs vásárló, és túl drága a rezsi.
Lassan, szinte észrevétlenül, de Ausztriában is egyre érezhetőbb a pénzügyi hanyatlás. A Hütteldorferstrassén egyik üzlet csődöl be a másik után, mikor továbbhajtok a központ felé, a Burggassén már szinte minden második földszinti kirakat bedeszkázva, reklámokkal teleragasztva.
A reális gazdaság itt is utolérte az eddigi zömében hitelre épített buborékot. A polgármesteri hivatalban már azon töprengenek, hogyan lehetne ezeket a kihalt üzlethelyiségeket olcsó, szubsztandard lakásokká átváltoztatni, hogy a kispénzű egyetemisták, vagy a szociális segélyből élő idegenek beköltözzenek. Bármi, csak ne álljanak évekig üresen.
Ebben a melegben örülök, hogy a hietzingi hatalmas, régi fákkal teli, parkosított negyedben van a jelenlegi lakásunk, távol a zsúfolt lakótelepektől. Itt sok a régi villa egy-egy hatalmas kert közepén, és ugyancsak sok az orosz milliomos. Sorra megvásárolják ezeket az energiafaló, zegzugos, régi építményeket. Többnyire átalakítják társasházakká, méregdrágán eladott lakásokkal, és még gazdagabbak lesznek.
Eszembe jut, mennyi formalitás és akadály volt annak idején, amikor húsz évvel ezelőtt konvenciós menekültként banki hitelre vásároltam egy szerény bécsi lakást. Úgy látszik, mostanra az oroszok pénze áthidalta az itteni tradicionális bürokráciát.

Amikor csak ráérünk, visszük a kis tacsit, és hatalmasakat sétálunk vele. Matyi remek színben van, hétvégeken Ománál a kertben felállított medencében lubickol, minden nap frissen főzöttet eszik, gluténmenteset. Nem látom jelét annak, hogy hiányozna neki a műhelyi tevékenység vagy a műhelybeliek. Egy szóval sem emlegeti azt, ami volt.

Copyright Engel Edit

Mikor nyár elején végre beszóltam a műhely vezetőnőjének, hogy úgy döntöttünk, Matyi végleg itthon marad, a nő rám ripakodott:
- Matyi biztosan szívesen járna továbbra is ide, de maga otthon akarja tartani. Nem akarja elereszteni, hogy a saját életét élhesse.
Úgy érintett ez a hozzáállás, mintha arcul ütött volna.
Az a sok töprengés, a rengeteg álmatlan éjszaka, amíg eldöntöttem, hogy kiveszem ebből a gépezetből, ami egyértelműen nem magukért a fogyatékosokért forog!
- Tehát ön szerint, aki, ha jól tudom, nem rendelkezik sem orvosi, sem pszichológusi végzettséggel, Matyi a Down-szindrómája ellenére is képes lenne teljesen önálló életet élni, ha én hagynám, és mindaz, amit eddig a szakemberek állítottak a korlátaikról, csak mese? - kérdeztem. - Azt akarja tehát mondani, hogy Matyi nem a fogyatéka miatt, hanem miattam nem lehet soha teljesen önálló?
- Nem, dehogy, miért csavarja ki, amit mondok, persze, hogy egész életében segítségre szorul, de épp ezért vagyunk mi, és rám mindig számíthat!
- Az ott töltött másfél év alatt Ön konkrétan háromszor töltött Matyival néhány percet. Az utóbbi fél évben Liza ordibált vele nap mint nap. Gondolja, hogy ez annyira hiányzik neki?
- Ha otthon marad, nem szocializálódik, nem integrálódik, erre nem gondol? - szegezi nekem a kérdést a vezetőnő.
- Kivel szocializálódott az utóbbi másfél év alatt? Hiszen a csoport nagy része olyan fokon sérült, hogy egyáltalán nem beszél, a két súlyos pszichés beteg viszont állandóan, a betegségüknek megfelelően. Az egész műhelyben a fogyatékosok aránya a gyógypedagógusok tízszerese, ráadásul ezek minden egyes szabad percükben együtt ülnek a kulcsra zárt tanáriban. Miféle integrációról beszélünk tehát?
- A különböző kognitív szinten levő fogyatékosok egymás közötti integrálódásáról - jött a válasz. -Gondolja át még egyszer, és hívjon fel egy hét múlva! - ajánlotta idegesen.
Nem láttam értelmét a további vitának. Ausztria korán elkezdte a gondoskodást, egyrészt azért is, hogy a háború alatt a fogyatékosok ellen elkövetett atrocitások emlékét enyhítse a világ előtt. Akkoriban jött létre a most is működő, fogyatékosokat foglalkoztató intézmények zöme.
Azóta ez megrekedt egy bizonyos szinten, minden folyt a szokásos mederben, az utóbbi évtizedben pedig továbbfejlődésre, inklúzióra már nem jutott pénz. Rég tudják, hogy mindez már nem fedi a tényleges igényeket, de erről nem beszélnek a politikában, mert van más baj elég.

Még aznap megfogalmaztam a felmondást. Megköszönjük az eddigi gondoskodást, de ugyanakkor felmondjuk a műhelybeli helyet, két okból is, írtam. Az egyik és a legnyomósabb ok Matyi kritikus egészségi állapota, amin csak egy konzekvens és szigorú étrend betartásával javíthatunk. Napi ötszöri gluténmentes étkezésre van szüksége, ami csakis itthon megoldható.

Copyright Engel Edit

A másik okunk pedig a terv, hogy Matyit nem csak integrálni próbáljuk, hanem inklúzió révén fogjuk fejleszteni, úgy, hogy zömében egészséges emberek között mozog és tevékenykedik. Kezdetnek rendszeresen járni fog egy privát műhelybe, ahol kitanulhatja a nemezelést.
Hozzácsatoltunk a levélhez egy vicces képeslapot a csoport többi tagjának, búcsúzóul. A felmondást meg a képeslapot aláírtuk mindhárman, Lina azonnal feladta postán ajánlott küldeményként. Ugyancsak levélben értesítettem a buszos céget meg a bécsi központi integrációs irodát, mellékelve a felmondás egyik példányát is.

Pár hétre rá megint felhívott a vezetőnő, szeretne szervezni egy búcsúbulit a többiekkel, akik hiányolják Matyit. Főleg Liza. Hátha még meggondolja magát a fiatalúr.
A fiatalúr épp mellettem ült a komputernél, ahol a jelbeszédes programot gyakoroltuk, rákérdeztem, akarja-e, hogy a műhelybe látogassunk.
- Nem, nem akarok odamenni - vágta rá a gyerek ijedten, úgyhogy a nő nem is erőltette tovább a beszélgetést.
Meglepetésemre Kornél is örült annak, hogy Matyi otthon marad. Tudtam, honnan fúj a szél, Titanillának is szimpatikus volt ez az új felállás, ami szerinte alaposan lefékezi a karrieremet.
Tény, hogy eléggé lefaragtam a tolmácsolást, és apadt a jövedelmem, de ez most az egyszer nem érdekelt. Matyi diagnózisa annyira megijesztett, hogy nem győztem ocsúdni. Szerencsénkre az utolsó vérvizsgálat már valamivel jobb eredményeket mutatott, jó úton haladtunk, bíztam benne, hogy a gyerek összeszedi magát.

Copyright Engel Edit

Épp hazaértünk a kutyasétáltatásból, mikor csengett a telefon a zsebemben. Szeppi bácsi keresi Linát. Mondja, többször próbálta elérni, de Lina nem veszi fel. Elmagyarázom, Lina most éppen Svájcban van, ahol részt vesz egy háromnapos kutyaversenyen.
- Holnap reggel biztos jelentkezik nálunk, átadjak-e valami üzenetet?
- Nem, nem fontos, majd hívom én is holnap - mondja az öreg, majd elköszön.

16.

A lovak már régóta nem töltötték kint a karámban az éjszakát. Napközben ledolgozták a lovaglóórákat, az esti hűvösben az öreg gazda lefutószárazta azokat, amelyek kevesebbet mozogtak aznap, így aztán éjjel nyugton voltak a boxaikban. Az öreg azóta fent aludt a szénapadláson, megszokták, hogy ott szuszog a fejük felett.
De ezen az estén a gazda megint sorra kinyitotta a boxajtókat, mehettek ki a megszokott, régi helyeikre. Fényes, sokcsillagos éjszaka volt. A fű már nem volt friss, zamatos, hanem szárazra perzselődött, mint mindig nyárutón. Párszor körbeszaglászták a helyet, aminek ennyi idő után is vérszaga volt, de aztán ment mindegyik dolgára, azóta sem szerették a kerítés melletti sávokat.

A karám egyik hátsó részébe be volt állítva egy szekér, rajta kisebb szénaboglya. Eleinte aköré húzódtak, kitépve egy-egy nyaláb rágcsálnivalót. Odébbsétáltak, rágcsáltak, megint visszajöttek egy újabb pofára valóért. Eleinte meglepődve észlelték, hogy a gazda ott ül a hágcsón, kezében a vasvilla, de ahogy teltek az órák, már észre sem vették, nem törődtek vele.

Egyszer csak az egyik kanca felnyerített. A karám kerítése mentén vezető gyalogúton jött valaki. Óvatosan lépdelt, a kerítésnél megállt, elővett néhány finom falatot, és elkezdte kínálni a lovak felé. A kanca közelített feléje pár lépést, de aztán hátracsapott fülekkel megállt, az embernek ismerős szaga volt.
Copyright Angel Edit
De nem volt bizalmat gerjesztő szag. A kinyújtott tenyéren illatozó finom falatoknak viszont nehéz volt ellenállni, a kanca még közelebb ment. Már majdnem ott volt a kerítés mellett.
Egyszerre csak belevegyült a finom illatokba a régi vérfolt szaga. Összekeveredett az étel az ember szagával. A kanca riadtan hátrálni kezdett. Az ember lehajolt és ügyesen átbújt a karám két palánkja között.
A kanca megfordult, és a karám hátsó részébe szaladt. Ahogy elrohant a szénásszekér mellett, látta, hogy ott áll a gazda. Ettől egy kicsit lecsillapodott, horkantott még egy-kettőt, majd legelni kezdett.
Az ember utánaosont, feléje nyújtott tenyeréből megint ínycsiklandozóan áradt az ellenállhatatlan illat. Amint a kanca feléje fordította a fejét, tekintetét a finomságokra szegezve, a látókörében hirtelen minden összekeveredett. Egy villanás, egy kiáltás, dobbanás, és megint a mindent elöntő vérszag, erős, édeskés, és teljesen másmilyen, mint a kerítés melletti folt.
A lovak riadtan körbefutottak, a gazda a szekér mellett a földön ült. Le-fel mozgott a válla, és furcsa hangokat hallatott.

Aztán megint csend lett. Sokáig nem mozdult semmi. A lovak sorra odamentek az öreghez, puha ajkaikkal megbökdösték, és megnyugodva

érezték, keze simogatóan feléjük nyúl.
Egy idő után megint szétszéledtek, óvatos távolságból megkerülve a gazda közelében a földön jócskán szétterült, émelyítően szagos tócsát, aminek a közepéből a vasvilla nyele bökött a csillagok és az egykedvűen világító hold felé.

Copyright Engel Edit

17.

Épp főzöm az ebédet, amikor hívnak a szomszédos utcai őrszobáról. Egy kihallgatás lenne angolul, jó lesz-e a délután három óra? Persze, felelem megkönnyebbülten, ebéd után Matyi szundítani szokott, én meg átszaladok egy kis pénzt keresni. Ezek itt a másik utcában nagyon jó fejek.
Hetente többször megfordulok náluk, főleg mióta egyre több a román idősgondozó nő ebben a gazdagok lakta kerületben, és állandóan jönnek a rokonok feljelentései, hogy a román nők elloptak az öregektől ezt meg azt. Macerás ügyek ezek, a rokonok számon tartanak mindent, ami az örökséghez tartozik, az idős rokonoknál tett látogatásaik során árgus szemmel figyelik, ott van-e minden a megszokott helyén.
Ha eltűnik a kávéskészlet a vitrinből, bármilyen apróság, egy szerszám a garázsból, azonnal szaladnak a rendőrségre. A feljelentéseik sohasem arról szólnak, hogy az öregek ellátása esetleg nem megfelelő, csakis eltűnt vagyontárgyakról.
Ilyenkor beidézik a gondozónőt, az pedig vagy tagadja az egészet, vagy elmondja, hogy az idős néni vagy bácsi ajándékozta neki a kávéskészletet, a perzsaszőnyeget vagy az aranyláncot, esetleg kisebb-nagyobb pénzösszeget. Mikor az örökösök rákérdeztek az öregeknél, volt, hogy már nem emlékeztek rá, vagy nem merték megmondani, hogy elajándékozták.
A törvény nem tiltotta az ilyen jellegű ajándékok elfogadását, de néha égbe kiáltóan nyilvánvaló volt, hogy rafinált manipuláció folyik a háttérben, hiszen az ajándékok értéke jóval meghaladta bármilyen külön szolgáltatás árát.

Copyright Enigel Ltd

Ki tudhatja, mi minden történik a négy fal között, ha egy fizikailag kiszolgáltatott, és szellemileg már eléggé zavaros idős emberre rászabadítanak egy életerős és anyagilag céltudatos gondozónőt?
Emlékeztem, hogy amikor Anyu nálam volt Bécsben, hogy a gyerekekkel legyen, amíg én dolgozom, mennyit bosszankodott azon, hogy a nagyváradi szomszéd hölgy, aki Dédit gondozta, kicserélte a szekrényből az összes hímzett damaszt ágy- meg monogramos asztalneműt a saját lerongyolódott, olcsó holmijaira. Tudtuk, hogy Dédike nekem őrizte ezt a számára fontos stafírungot, s mikor benézett a szekrénybe, csak azt látta, ott vannak a stócok a helyükön. Anyu meg hallgatott róla, nehogy elszomorítsa.
Másrészt pedig, gondoltam magamban, ha az öregek az értéktárgyaikat azoknak adják, akik ott vannak mellettük, és nem a rokonoknak, akik csak néha jönnek látogatóba, ki tilthatja meg nekik? Végtére is a saját tulajdonuk.

Volt sok prostituált ügy is ezen az őrszobán, mert az Auhof bevásárlóközpont körül kialakult strich is hozzájuk tartozott.
Miután a szokásos városon belüli prostitúciós utcákból kitiltották az üzletet az ott lakók hatalmas megkönnyebbülésére, csakis a város szélén lévő néhány kijelölt területen volt szabad űzni az ipart.
Az Auhof Centerbe nem járt sem busz, sem metró, a hölgyeket esténként a

stricik szállították odáig. De nem maradtak ott, hanem többnyire a játékgépekkel felszerelt városszéli kávézókban verték el a lányok keresetét, és csak hajnalban mentek vissza, hazaszállítani a lányokat.
Annyira kiszolgáltatottak és védtelenek voltak a lányok ott a sötétben, a városon kívül, hogy minden perverz szadista odaszokott. A rendőrség végül óránként áthajtott a járőrkocsival a területen, hogy ellenőrizze, épségben van-e minden lány.
Rendszeresek voltak a lányok feljelentései, hogy a kuncsaft a „munka" után erőszakkal visszavette az előre kifizetett pénzt, sőt az addig megkeresett pénzösszeget meg a mobiltelefonját is, és elhajtott.
Egy darabig az ottani benzinkutas éjszakára nyitva hagyta nekik a mosdót, de olyan koszosan találta reggelenként, hogy úgy döntött, megint kulcsra zárja. Akkor a bevásárlóközpont kiállíttatott a lányoknak két mobil vécékabint.
Ha esett, ha fújt, ennyi volt ott a számukra, semmi több. Ráadásul, mintha nem lenne amúgy is elég gondjuk, a lányok egymással is gyakran összebalhéztak, úgyhogy a rendőrségnek volt velük elég baja.

Most az angol nyelvvel valami környékbeli oroszra tippeltem, mert azok közül sokan beszélik jól az angolt, és afrikaiak nemigen laktak errefelé.
A mai ügyfelem mégis egy fekete, mikor a nyomozó bemutatja, Herr Tarzan, kétkedve nézek rá, viccelni akar-e velem. De valóban ez az úriember vezetékneve, ráadásul egy kedves, ápolt és jó modorú középkorú férfi. Egy volt honfitársát jött feljelenteni, merthogy az az életére tör. Délelőtt tehát beállított az őrszobára, és személyi védelmet kért.
Sok volt a dolguk az őrszobán, mondták, meg kell várni a tolmácsot, aki csak délután ér rá. Valószínűleg arra számítottak, hogy majd megnyugszik, meggondolja magát, és esetleg elmegy, ha több órát várnia kell. De Mister Tarzan leült és megvárt.
Kiderült, hogy pár hónapja megkérte egy Bécsben élő honfitársa, aki az osztrák feleségével egy afrikai élelmiszerboltot működtetett a Mariahilferen, hogy adja oda neki a bankkontószámát. Mert egy barátja küldeni akar neki pénzt, de ő közös kontón van a feleséggel, és nem akarja, hogy az tudjon a küldeményről.
Tarzan beleegyezett, annál is inkább, mert több hónapja munkanélküli lévén az afrikai boltban kisegített, és nem akarta elveszíteni az ott kapott órabért.
Az elmúlt két hónap alatt a kontóra érkezett 40.000 euró. De mivel Tarzant a Nigériában maradt felesége állandóan pénzküldeményekért macerálta, ő a kontójára bejövő pénzből lefaragott valamicskét, és elküldte az asszonynak, hogy végre csend legyen.
5000 euróról volt szó. A többit kivette készpénzben, és odaadta a honfitársnak.
Nem tudja, honnan van a pénz, nem kérdezte, de mivel a boltos mellékesen használt autókat is szállíttat Lagosba, ahol nagyon keresik az európai

Copyright Engel Edit

kocsikat, úgy gondolta, ezeknek az autóknak a vételáráról van szó.
A múlt héten aztán a boltos honfitárs nekitámadt, hogy vagy odaadja neki a pénzt, amit leemelt magának, vagy rákürldi a lagoszi rokonokat Tarzannéra. Tarzan beijedt, felhívta az asszonyt Lagoszban, és megvallotta neki, hogy hónapok óta nincs állása, és a pénz, amit küldött neki, nem volt az övé. És ha lehet, küldje vissza.
A nő kiakadt, miért keveredik ilyen ügyekbe, mi van, ha a pénz kábítószer eladásából van, és akkor ő is börtönbe kerül, amúgy meg a pénzből lerendezte az évek során felgyűlt adósságot , nem tudja visszaküldeni.
Tarzan megpróbált érvelni a boltos honfitársnak, hogy majd ledolgozza nála az összeget, de az hallani sem akart róla. Akkor elmegy a rendőrségre és kitálal, válaszolta Tarzan, mire az kerek perec megmondta, hogy ha nem tartja a száját, és nem adja vissza az ellopott pénzt, akkor eltéteti láb alól a lagoszi feleséget, meg őt is itt.
Ez ezelőtt egy héttel volt. Ma letelt a határidő, és mivel ő továbbra sem tud fizetni, eljött, hogy védelmet kérjen a saját számára itt, és a felesége számára Lagoszban.
„Istenkém, ez a majdnem kétméteres, negyvenéves, érett férfi csak nem lehet olyan naiv, hogy ilyesmit elvárjon a bécsi rendőrségtől?" - gondoltam.
És éppen erre az őrszobára keveredett, ahol már hónapok óta létszámhiánnyal dolgoznak, hogy megoldják egy itt székelő, régi szovjet területen fekvő új állam nagykövetségének a védelmét. Csak nem képzeli ez a jámbor lélek, hogy ezek majd azonnal egy rendőrt állítanak mellé, egy másikat meg leküldenek Lagoszba, az asszony mellé?
Mire elmagyarázzuk neki, hogy itt csak egy feljelentést tehet fenyegetésért, zsarolásért meg csalásért a honfitársa ellen, amit a rendőrség az államügyészségre továbbít, ahol majd, amikor sorra kerül, eldöntik, mi legyen tovább, alaposan beleizzad a nyomozó és én is.
Ha az ügyészség úgy dönt, utánanéz a pénzeknek, ami nagyon is valószínű, akkor ő is meg a boltos is alapos vizsgálatban fog részesülni, és a boltosnak biztos beletörik a bicskája. Merthogy ez a 40.000 euró csakis valami illegális üzletből származhat, és mert megpróbálta úgy zsebre tenni, hogy az adóhivatal ne tudja meg.
Az adócsalás gyanúja miatti vád mindenesetre biztosra vehető. Mindkettejük ellen, mivel Tarzan is benne van. Az ilyen ügyek hosszasan elhúzódnak, a kontókat zárolják, úgyhogy készüljön fel arra, hogy jön a feketeleves.
Tarzan még jobban megijedt, most fog csak a honfitársa igazán berágni.
Töröljünk el mindent, már nem akar feljelentést tenni ellene. Mondtuk neki, ezt már nem szívhatja vissza, ez a jegyzőkönyv már elkészült, iktatószáma van, nem kerülhet süllyesztőbe. Ez a kocka tehát el van vetve, telefonáljon a feleségének, az menjen el az ottani rendőrségre, és mondja el, hogy veszélyben van.
Erre már Tarzan javában sírt, szerintem a felesége szájától jobban félt, mint a fenyegetőző honfitárstól meg az osztrák adóhatóságtól együttvéve.

Copyright Bagel Edit

Összetört öregemberként távozott.
- Ahogy saccolom, lesz még dolgunk vele bőven, meg a boltossal is, számíthatunk magára? - kérdezi a nyomozó.
- Ha előre egyeztethetjük az időpontokat, szívesen bármikor – mondom, és sietek haza.

Otthon eldöntjük Matyival, megyünk megint egy nagyot sétálni a kutyával. Eleinte a kis tacskó is élénken szedegeti a lábait, de hamarosan elfárad, lihegni kezd, lassít az iramon. „Nehéz volt neki is ez a hosszú, forró nyár" - gondolom, a kistacsink sem éppen fiatal, visszafordulunk.

A hét végén Linàék is megérkeznek a sok verseny után, első helyet nem nyertek, mert Belgiumban a legjobb kutyájuk lesérült a bajnokság előtti tréningezés közben, de egy második és két harmadik érem bejött. A többi magukkal vitt kutyát is levizsgáztatták, úgyhogy most már szinte minden kennelbeli kutyájuk több diplomával vagy pódiumi helyezéssel büszkélkedik. Lina alig alszik már Bécsben, egyre inkább a magyarországi ház a fő otthon, ami számomra azt jelenti, hogy ott vannak Oma közelében, bevásárolnak neki, odafigyelnek rá. De főleg azt, hogy hiányzik a mindennapos jelenléte nekem és Matyinak is.

A Tarzan-ügy még zajlik pár héten át, neki megbocsátott a felesége, a boltosnak is elment e kedve a fenyegetőzéstől, miután az ügyet vezető nyomozó beszélt vele pár keresetlen szót. Aztán ment az egész paksaméta a bíróságra, hogy majd keresgéljék rajta a bogokat, mint kákán a csomót. Manapság, mikor közismert politikai személyek hatalmas csalásokba keverednek, és jogilag megússzák, az ilyen kis niemandokon legalább jól elverhetik a port.

Copyright Engel Edit

Azon veszem észre magam, hogy hiányzik Lars jelenléte. A humoros megjegyzései. A késő éjszakába nyúló beszélgetéseink. Ahogy állandóan érdeklődik, mi bánt, mire gondolok, miről milyen elképzelésem van. Kár, hogy nem korábban találkoztunk, hanem ebben a korban, mikor már mindkettőnknek megmásíthatatlan és össze nem egyeztethető az életutunk.

18.

Csigalassúsággal telik az ősz, a tacskó egyre erőtlenebb és kedvetlenebb. Naponta többször lemegyünk a ház előtti parkos részre, de hosszabb sétákra már nem hajlandó.
Az ágyam közelében lévő nagy könyvespolc alsó részében, fonott dobozokban tárolok egy csomó irodai limlomot. Egyik nap, mire hazaérek, látom, kirámolta a dobozokat, és befészkelt oda. Beteszem az üres polcra a párnáját meg a gyapjútakaróját, ezentúl ott alszik éjjelente, mert már nemigen megy a felugrás az ágyamba.
Esténként beemelem ölbe magam mellé, egy darabig ott szuszog megelégedetten, de hamarosan leugrik és bemegy a polc aljába, úgy gondolom, mellettem túl melege van.

Linát alig látjuk, nagyon elfoglalt, és csak elvétve alszik Bécsben, ha másnap nagyon korai időpontja van. A nyomozóirodának, ahova bedolgozik, egyik jól fizető feladata a banknak tartozó adósokat felkutatni, aztán, ha megvan az új címük, hajnalban odamenni az egzekútorral, és tanúként végignézni az egész hivatalos vagyonelkobzási eljárást.
Lina rémesen utálja ezeket a megbízásokat.
- Nekem ne mesélje senki, hogy Ausztriában nincs szegénység - dohog ilyenkor -, mert nagyon is jól látom, mi van. A nagy szociális állami mellveregetés ellenére, ha elapad a kereseti lehetőségük, a hiteleseket a bankok tudatosan csődbe kergetik. Eleinte osztogatják a borsos kamatú hitelt, de amint az emberek nem tudnak pontosan fizetni, azonnal oda a civilizált hangnem, és minden teketória nélkül kihúzzák a lábuk alól a talajt. Pár száz euró tartozásért is megrendezik az egész bürokráciát, ami legalább a tartozás duplájába kerül. Ha addig még volt remény, hogy az érintett valahogy kilábal belőle, mire a sok méregdrága bírósági eljárás lezajlik, erre más semmi sansza sincs.
A lóügyről hallgat, ha rákérdezek, van-e valami újság, azonnal másra tereli a szót. Szerencsére az újságokban nincs több hír új esetekről, lehet, hogy a „Cowboy" tényleg kiment Amerikába, és most már csend lesz ezen a vonalon. Egyszer rákérdezek, kiderült-e, miért kereste akkor telefonon az öreg a lovardából, tartja-e még vele a kapcsolatot. Azt mondja, hogy igen, de nincs semmi fontos, ne törődjek vele.

Egy magyarországi kedvenc éttermemben megünnepeljük a születésnapomat, elmagyarázom, hogy mivel a román állam az ötéves, nappali tagozaton végzett egyetemi éveimet is hozzászámolja a munkaidőhöz, tulajdonképpen már meglenne az osztrák nyugdíjbiztosítás által kért minimális munkaév, holnaptól akár nyugdíjaztathatnám is magam.
- Az remek lenne, Mummy - jelenti ki Matyi -, akkor mindig otthon lehetnél velem, és soha nem lennék egyedül!
Összenézünk Linával, ezek szerint mégiscsak zavarja, ha én odavagyok

Copyright Bengal Edit

dolgozni, és ő naponta jó pár órára otthon marad.
- Akkor akár közelebb is költözhetnétek a határhoz - vágja rá Lina -, hiszen ha Matyit meg téged sem köt már a munka, akkor nem muszáj Bécsben maradnotok. Közelebb lennénk egymáshoz, ami sok mindent megoldana.
- Hát te nem szándékozol később sem Bécsben élni? - kérdezem csodálkozva. Valahogy mindvégig azt gondoltam, hogy ez a mostani, rusztikus életmód lóval, kutyákkal, tyúkokkal, nyulakkal, zöldségeskerttel csak egy átmeneti állapot.
- Ha arra gondolok, hogy abban a zsúfolt káoszban éljek, és valami irodában sínylődjek, inkább felkötöm magam - vágja rá Lina teljesen komolyan.

Visszafele az úton Matyi hátraengedi az ülést, és szokása szerint elszundít, én pedig eltöprengek a véletlenül adódó ötleten. Másfél óráig tart az út a bécsi lakásig, van időm rágódni azon, mit is jelent nekem ez után a 25 év után Bécs.
Menekültként befogadtak, soha senki meg nem bántott, sem engem, sem a gyerekeimet. Erdélyben, ahol születtem, és ahol Nagyváradon 300 évre visszamenőleg igazolható volt az őseim ottléte, egész iskolai, egyetemi és felsőoktatási tanárként eltöltött éveimben mindig csak hazátlan bozgor voltam az állandóan gáncsoskodó románok előtt.
Bécsben megbecsülték a tudásomat, tisztelik a munkámat, és maximálisan honorálják is. De irritál ez a mostani multikulti, az egyre leromló bécsi életszínvonal, a politikailag gyártott, egyre kibírhatatlanabb parkolási helyzet városszerte, az előre be nem osztható munkaidőpontjaim, és a hatalmas távolságok, amiket nap mint nap meg kell tennem autóval.
Copyright Bangel Edit
Na de ha valóban nyugdíjas lennék, akkor végre ráérnék kiélvezni azt a sok szépet is, amit Bécs kínál, és amire eddig csak néha-néha, és csak rövid epizódokban volt időm. Mert eddig a pénzkeresés volt főműsoron. Annyi kulturális esemény van ebben a gyönyörű városban, és én ráérnék kedvemre válogatni közülük. Matyi is, én is a nap minden órájában szabadok lennénk, mindenre lenne időnk.
Azt viszont már az elején bele kell kalkulálni, hogy lényegesen kevesebb pénzünk lenne, mint most. És Bécsben bármilyen kulturális esemény nagyon sok pénzbe kerül. Az utóbbi pár évben a mindennapi élet is nagyon megdrágult, a kultúra pedig igazi luxussá vált. Igaz, hogy Matyinak kedvezményes jegyet tudunk venni, de az csak a népművelési és amatőr szintű műsorokra érvényes. A valóban nívós előadásokra vagy kiállításokra nem. Tipikusan „ nesze semmi, fogd meg jól!” felállás.
A következő kijózanító szempont pedig az, hogy nem sok olyan műsor van, ami neki is, nekem is egyenlő arányban megfelel, amit tehát együtt látogathatunk. Legutóbb a Cirque de Soleil előadását néztük meg mi ketten, a két közepesen jó minőségű jegy 350 euróba került. Persze vehettünk volna olcsóbbakat is, fenn a kakasülőn, de akkor Matyi a 23 dioptriájával semmit nem lát. Viszont felnőtt filmekre, színházi előadásokra, néha sokkoló

képeket, jeleneteket vagy tárgyakat bemutató kiállításokra, amelyek még az én edzett lelkemet is próbára teszik, nem cipelhetem magammal. Eddig be tudtuk osztani Linával, hogy ilyenkor például vele maradt. De most másfél óra autóút választ el tőle, és többnyire neki is saját családi programja van. Mivel ebben az új Bécsben estefelé már nem igazán biztonságos egy idős hölgynek meg egy nagyon rövidlátó, fogyatékos fiatalembernek metróval, villamossal utazni, maradnak a matinék, vagy a késő esti, és ugyancsak méregdrága taxizgatás. Tehát havonta egy, maximum két kulturális programnál úgysem lehet szó. Esetleg koncertek, mert a klasszikus zenét mindketten szeretjük. Ezekre pedig vidékről is felutazhatunk.

A mostani bécsi lakásunk, habár napos és kényelmes, hosszútávra és végleges megoldásnak, bárhogy is nézem, nem megfelelő. A villanegyed közepén lévő háromszintes állami lakóház a hatvanas években épült, mi az első emeleten lakunk. A hőszigetelés régi típusú, a gázfűtés 9 hónapon keresztül feleslegesen sok pénzbe kerül. Nemrég az egyik fenti lakásba egy egyiptomi muszlim családot telepített be a Wiener Wohnen három hiperaktív és kibírhatatlan gyerekkel, egy arrogáns és agresszív családfővel és egy rabszolgaként kezelt nővel, akibe már a hároméves kisfia is belerúg. Azóta az alattuk és velünk szemben lakó régi őslakók állandóan sopánkodnak a „négerek” okozta zaj meg kosz miatt, a helyzet lassan elfajul az arab család és a többi, tősgyökeres osztrák nyugdíjas között.
Copyright Engel Edit
Nekünk, akik nem tartozunk egyik táborhoz sem, egyre nehezebb kívül maradni mindezen. A mérgezett hangulat miatt most már mindenki szigorúan kulcsra zárva tartja a bejárati ajtót, a lépcsőházunkra jellemző eddigi békés, egymásra odafigyelő viselkedés megszűnt, egyre több a hangos szóváltás a folyosón az ajtónk előtt az osztrákok meg az új jövevények között. Aminek Matyi miatt, aki sokszor van egyedül otthon, egyáltalán nem örülök. Ez az egyre kiélezettebb konfliktus Bécsben már mindenhol akut problémává vált. Ha az őslakosok az itteni szokásoknak megfelelő elvárásokat hangoztatnak, a muszlim befogadottak szinte kivétel nélkül agresszióval lépnek fel. Egy barátságos, békés emberke, mint Matyi, aki ráadásul alig lát az orránál túl, nincs biztonságban ott, ahol ilyen puskaporos a levegő.

Bécsben Matyi egy lépést sem tehet egyedül a házon kívül sem. Kipróbáltuk, hogy elmegy valamit vásárolni az alig háromszáz méterre levő élelmiszerboltba. Nem kell járdát váltania, ez működhetne, gondoltam. Megterveztük, kiszámoltuk, elindult. Tíz lépésnyi távolságról figyeltem, hogyan boldogul. A Billa előtti román újságárus kéregető rászólt, adjon neki pénzt. Matyi mondta, csak annyi van nála, amennyiért vásárolnia kell.
- Ha legközelebb jössz, hozzál több pénzt magaddal, különben nem engedlek be az üzletbe! - ripakodott rá a koldus. Matyi megijedt, megfordult, iszkolt hazafele.
Legszívesebben visszamentem volna alaposan beolvasni a koldusnak, aztán

hagytam az egészet. Hiába űzném el ezt az egyet, azonnal másik jön a helyébe. A nagy román felszabadulás óta az ottani romák meg a munkaallergiás léhűtők elözönlöttek minden nyugat-európai fővárost. Mint a római meg a párizsi rendőrség, a bécsi is rezignáltan áll ezzel az elapadhatatlannak tűnő áradattal szemben.
- Létezik, hogy egy országban ennyi agresszív, semmirekellő, zsebes, betörő és örömlány legyen ? - kérdezik tőlem, a szakértőtől szinte minden bécsi rendőrségi őrszobán, ahol tolmácsolok.
Legközelebbi önállósági kísérletünknél Matyiba egy, a járda közepén biciklin száguldozó suhanc hajszál híján teljes erőből beleszaladt. Utolsó pillanatban sikerült kikerülnie, a szívem is megállt, amint pár lépés távolságból tehetetlenül végignéztem az esetet. Igaz, ha mellette megyek, akkor sem biztos, hogy jobb a helyzet, legfeljebb mindkettőnkbe beleszaladnak a Bécsben kizárólag a járdán közlekedő biciklisek. Mivel Matyi nagyon rövidlátó, a reflexei lassúbbak, az utcai közlekedésben egyedül nem találja fel magát.
Gyakran megtettük villamossal az Ekazentig az utat, hogy ott ebédeljünk egy gluténmentes fogásokat kínáló étteremben, és sétáljunk egyet a színes, elit üzletsoron. Ez is csak délig volt ajánlatos, mert amint véget ért a tanítás, a villamost megszállták az tizenévesek. Azonnal beparkolták a valagukat a fogyatékos és senior-ülésekre, hogy kényelmesen pötyögtessék a smartphone-jukat, miközben a kanyargós úton Matyi meg én ide-oda imbolyogtunk az üléssorok között.
Copyright Engel Edit
Egyszer rászóltam az egyik fiúra, adja át a helyét Matyinak, mire az kelletlenül felállt, és hangosan szitkozódni kezdett törökül. Erre a kalauz azonnal megállította a villamost és lezavarta a fiút, tele van a hócipője velük, mondta dühösen, de hazaérve Matyi kijelentette, nem akar többet villamossal utazni. Tudtam, az apja veszekedős felesége meg a hisztis Liza után a gyerek kerülni próbál minden konfliktushelyzetet, inkább úgy döntött, otthon marad. Gyalog nem mehetünk az Ekazentig, ahhoz túl messze van, ha pedig kocsival megyünk, sehol nincs üres parkolóhely. Korlátok és nehézségek minden vonalon. Én sem leszek fiatalabb, mi lesz velünk kettőnkkel, ahogy telnek az évek? Oda jutunk mi is vajon, mint hetven-nyolcvanéves szomszédaink, akik egész nap nem mozdulnak ki a négy fal közül, és csak azokkal váltanak pár szót, akik gondozni járnak, vagy az ebédet hordják nekik? A négy fal között pedig a fejük fölött hajnalig dúl a Ramadam.
Lina nélkül Bécsben én vagyok az egyedüli támasza Matyinak. Mi lesz, ha egyszer a munkában vagy bevásárláskor rosszul leszek vagy elvágódom, és eltörik valamim? Engem persze elvisz a mentő, de amíg felvonul a segítség, Matyi kuksolhat egyedül.

Igaza van Linának, közelebb kéne költözni, mi lenne például, ha Matyi meg én leköltöznénk Eisenstadtba? Zeneközpontú város, egyik nívós koncert éri a

másikat. Kisebb közösség, teljesen más hangulat. Az emberek ismerik egymást, odafigyelnek egymásra, lényegesen jobb a közbiztonság. Jobb lenne talán?
Beparkolok, Matyi felébred, mondom neki, hogy hétvégén kirándulni megyünk Eisenstadtba. Megnézzük a várost, ha tetszik, talán odaköltözünk. Örül neki, alig várjuk a vasárnapot.

Copyright Engel Edit

19.

Az egyik szeles, esős november eleji éjjelen csörög a mobilom, hívnak a belvárosi őrszobáról, nagyon siessek, egy négyéves kislány szexuális abúzusáról van szó, ehhez empátia kell, az úgynevezett „Fingerspitzgefühl". Matyi épp Linával tölti a hétvégét Magyarországon, vitt több napra előre főzött gluténmentes ebédet magával, ott vannak a férfi gyerekei is. Én Bécsben maradtam egy terjedelmes és sürgős írásos fordításon dolgozni, alig egy órája feküdtem le. Kérdezem, hol fogok szombat éjjel az Innere Stadtban parkolót találni, mondják, szó sem lehet keresgélésről, kivételesen megállhatok az őrszoba előtt.
Az anyuka, egy amerikai opera-énekesnő a feljelentő, mikor megérkezem, ott ül a gyerekkel az őrszobán, a kislány egy szőke, angyalloknis hajú, értelmes arcú gyerek. Három hónapja vannak Bécsben, az anyukának fél évre szóló szerződése van, esténként vannak a fellépések, ezért az Opera közelében bérelt lakást egy idős házaspárnál, akik vállalták a bébiszitterkedést is. Amikor ma éjjel hazaért, a gyerekszobában égett a villany, és a gyerek nem aludt még. Nagy megrökönyödésére azt mondta neki a kislány, hogy a házibácsi mostanáig ott volt vele, de nem mesét olvasott, hanem bántotta őt. A jelenlévő női nyomozó közbeszól, innen hadd mesélje el a kislány a saját szavaival, mi történt.
- Egy ideig Paul bácsi a péniszét markolászta az egyik kezével, a másikkal pedig az én pudendámat simogatta - vette át a kislány higgadtan a szót. - Ilyen már többször előfordult, miután Fridda néni aludni ment. De most több ideig maradt, és az ujjával benyúlt a vaginámba is, és az fájt. Ezért kizavartam a szobámból, és mert féltem, hogy visszajön, nem aludtam el, hanem megvártam anyát.
Azt hittem, leesek a székről. Ilyen precíz anatómiai megfogalmazást az elmúlt több mint húsz éves tolmácsolási tevékenységem alatt még felnőtt hölgyektől is alig hallottam. De bárhogy is csűrte-csavarta a nyomozónő a részletekre vonatkozó kérdéseket, a válasz mindig precíz és ijesztően felnőttes volt. A kislány felindulás nélkül, teljesen nyugodt hangnemben mondta el a történteket, és olyan szakszerű kifejezésekkel, mintha egy orvosprofesszor részletezné az emberi nemi szerveket.
Többszöri rákérdezésre a gyerek újra meg újra elmondta az egészet, ellentétek nélkül, egyszer sem zavarodott bele a részletekbe az ismételt leírások folyamán.
Leírtuk a jegyzőkönyvet, az anyuka aláírta, és tudni akarta, most mi lesz. Mondták, a helyszínelők behozták a gyerekszobából az ágyneműt meg mindazt, amit gyanúsnak találtak, az megy a laborba. Paul bácsi kihallgatása párhuzamosan egy másik szobában folyik, ő mindenképpen 48 órán át a fogdában marad, hogy a rendőrség és az ügyészség szolgálatára álljon.
Az anyuka menjen haza a kislánnyal a lakásba, és holnap délelőtt jöjjön

Copyright Angel Lait

megint be az őrszobára. Akkor már több konkrétumot tudnak mondani. A lakásban jelenleg nincs senki, mert a néni rosszul lett, mikor elhozták az öreget, és bevitte a mentő a klinikára. Most aludják ki magukat a kislánnyal, mert nagyon késő van.
- Alig hiszem, amit hallottam - mondta a nyomozónő, miután az anyuka meg a kislány elmentek -, ilyen ügyem még nem volt.
Még jó, hogy angolul volt ez az eset, gondoltam, és a nyomozónő maga is követni tudta a gyerek szavajárását. Rossz rágondolni, ha ezt olyan nyelvből kellett volna fordítanom, amiből egy szót sem ért. Javasoltam, csatoljon egy külön bejegyzést a jegyzőkönyv mellé, amiben leírja, hogy a kislány által használt kifejezések kerültek bele. Hogy ő is értette ezeket a kifejezéseket, és hogy ezeket a gyerek használta, nem a tolmács „szépítéséről" van szó. Mert akármelyik bíró, amelyik elolvassa ezt a jegyzőkönyvet, azt fogja hinni, hogy mi fogalmaztuk át egy felnőtt medikus szintjére a kislány szavait.
- Furcsa egy nevelésben részesülhet ez a gyerek, ha négy éves korára ilyen szókinccsel rendelkezik - álmélkodott tovább a nyomozónő, teljesen egyetértettem vele. - Ráadásul az öreg, aki minden tettlegességet tagad, azt mondta jegyzőkönyvbe, hogy a kislány hihetetlenül koraérett, és betegesen érdeklődő. Meg hogy az utóbbi időben kénytelen volt magára zárni a fürdőszobaajtót, mert ha ő bement tusolni vagy a vécére, a kislány azonnal rányitott, és ott akart maradni vele. Vajon mi az igazság, és megtudjuk-e valaha? - morfondírozott.
Copyright Engel Edit
- Én mindenesetre mikor hazaérek, bevágok egy komoly kupica töményet - mondom neki –, amennyiben egyáltalán elérek hazáig anélkül, hogy hánynom kellene. Ha agyonütnének, sem tudnám megmondani, hogy vajon a kislányt érte olyan abúzus, amit nem lesz könnyű feldolgoznia évekig, vagy az öreg kerül évekre börtönbe egy szexuálisan extrém koraérett gyerek fantáziálása miatt – feleltem, és indultam haza.

Gondoltam, ha magam mellé veszem az ágyba a kis tacsimat, sikerül majd elaludnom. De mikor beléptem a lakásba, az én drága, öreg, hűséges kutyám nem mozdult a vackáról, csak nézett rám boldogtalanul. Fogtam a paplant, párnát meg egy takarót, nem volt mit tenni, levackoltam a padlóra, a könyvespolc elé. Nem elég, hogy ami hülyeség, gonoszság vagy perverzió történik ebben a városban, annak egy tetemes részével nap mint nap szembesülök, most még a kutyám sincs jól. Nincs mese, hétfőn beszólok az állatklinikára, és kérek egy időpontot.

Egész vasárnap ültem a gépnél a fordítással, fél szemem a tacskón. Reggel, délben még lebotorkáltunk az utcára, de este már ölben kellett vinni le, fel. Úgy volt, hogy Matyi keddig ott marad Linánál, a hétfői időpontról kora reggel kimentettem magam az idegenrendészetnél, betettem a tacskót a kocsiba, és mentünk a pár utcával odébb lévő jól felszerelt állatorvosi rendelőbe, mert ez volt a legközelebb.

Kitöltöm az űrlapokat, beviszem a kezelőterembe, hallgatják, nézik a szemét, aztán vérvétel, röntgen, ultrahang, és végül CT. A kistacsim nagyon rossz bőrben van. Kiülök vele a váróterembe. Aztán egyszerre csak ott van mind a három orvos körülöttem, közlik, el kell altatni, tulajdonképpen kész csoda, hogy ez a tacskó még él. Mutatják a felvételeket, az eredményeket, a görbéket meg a laborszámokat. Magyarázzák, egyértelműen tüdőrák, prosztatarák, áttétek a májban, a belekben, mindenhol. A szíve legyengült, a tüdeje lassan teljesen megtelik vízzel, azért javasolják a minél gyorsabb elaltatást. Pár órán belül már nem lesz képes lélegezni, és fulladozni kezd.
Ölemben a kutyával valahogy kitámolygok a kocsiig. Beülök, mögöttem a három állatorvos, az egyik mondja, búcsúzzam el tőle nyugodtan, és aztán menjek vissza vele. Ők elaltatják. Nem fog érezni semmit. Legyek nyugodt. Valahogy beindítom a motort, megfordulok, és indulok haza. Haza, a magyarországi házba, Lina felé. Csak ha ő is azt mondja, akkor majd elgondolkodom a dolgon. De addig nem bízom én egyetlen puccos, flancos bécsi állatorvosban sem.

Aztán estére mégiscsak el kell búcsúznom öreg társamtól. Lina szerint a kutya állapota igazolja azt, amit az orvosok mondtak, nem nézhetjük tétlenül, amint egyre nehezebben kapkodja a levegőt. Eljön az ő megszokott állatorvosa, a kutya az ölemben, még egyszer egymás szemébe nézünk, majd a doki beadja neki előbb az altatót, majd a végső injekciót. Legszívesebben megkérném, adjon be nekem is mindkettőből egy-egy megfelelő adagot.

Copyright Engel Edit

Egy hétig nem tudtam visszautazni Bécsbe, mindenki úgy járt körülöttem, mint a tojáshéjakon. Mikor Lina látta, hogy több napja nem aludtam, elhívta a körzeti orvost, és kért tőle valami altatót. Minden este megjelent a szobámban a gyógyszerrel, megitatta velem az aznapi adagot, és megvárta, amíg lenyelem. Csak aztán ment el, és vitte magával a többi bogyót.
Egy hétig átvállalta az időpontjaimat, aztán kijelentette, hogy most már talpra magyar, hí az idegenrendészet, neki millió más dolga van.
Visszamentünk Matyival Bécsbe, és folytattuk ott, ahol abbamaradt.

Mint mindig karácsony előtt, most is dúlt az ünnepi amnesztia, a börtönök dugig idegenekkel, helyet kellett csinálni az újaknak, megkegyelmeztek mindenkinek, akinek csak lehetett. A bíróságról özönlött a sok idegen bűnöző, akit toloncolni kellett haza, az országaikba.
Megint volt egy csomó dühös, szitkozódó ügyfél, aki itt rekedt az ünnepekre, mert nem volt megfelelő utazási dokumentuma. Ezt meg kellett előbb kérni a követségtől, és mivel jöttek az ünnepek, minden elhúzódott, mert ott is sok volt a munkaszüneti nap.
Egyik délelőtt ismerős ügyfelem van. Nem én ismerem fel, hanem ő engem. Nagy nehezen leesik nálam a tantusz: ő Valentyina Igorja. Ő is kegyelmet kapott. Mehet haza Moszkvába. Ráadásul van úti okmánya, lehet, hogy már otthon szilveszterezik. Teljesen közömbösen vesz minden magyarázatot. Az

ügyintéző kérdezi, megértette-e, hogy kitiltást kapott, és nem jöhet vissza Ausztriába, és hogy a kitiltás a többi EU-s országra is szól?
- Nem is áll szándékomban visszajönni - kapja a hűvös választ -, sem ide, sem máshova.
Igor feláll, billent egyet felém a fejével, majd visszaballag a kitoloncolási börtönhöz vezető ajtó felé, és megvárja, amíg előkerül egy egyenruhás, és kinyitja neki.
- Nocsak, nocsak - kommentálja a referens -, az úriember nincs elájulva a jogállamunktól, és a bécsi bíróság sem nyerte el a tetszését ezek szerint.
„Nem csodálom, ha nem rajong az itteni igazságszolgáltatásért, a sok nehéz bűnözőnek annyi joga van, hogy langyos lesz az ítélete, mire mindent kibogoznak, ha meg egy langyos ügyben döntenek, mint az Igoré, akkor meg jól elvetik a sulykot. A fene se érti ezt.” - gondolom magamban, de persze az ügyintézővel nem osztom meg a nézőpontomat.

Copyright Engel Edit

20.

Lars még mindig Tajvanon van, a karácsonyt Oslóban tölti majd a lányával, de szilveszterre szeretne Bécsben lenni, velem, gondoljam ki, hová menjünk vacsorázni, foglaljak asztalt, utána iszunk finom pezsgőt a belvárosi Sylvester Pfad-on, koccintunk a Pummerin ütéseire, aztán hazataxizunk, és együtt köszöntjük az újév reggelét.
Nem tudom, hogyan mondjam meg neki, hogy csak pizsamában meg köntösben, a magyarországi házban és a gyerekek közelében szeretnék lenni. Amióta nincs a tacskóm, este nem tudok elaludni, egész éjjel forgolódom, félóránként felébredek. Azóta nem aludtam át egyetlen éjszakát sem. Nappal ólmosan fáradt vagyok, estére teljesen kifacsart, éjjel pedig ébren forgolódom, mint a ringlispíl.
Ráadásul minden nap, amikor munkába megyek, meg onnan hazafelé, az állatorvosi rendelő előtt vezet az utam, aminek a látványától menthetetlenül rám jön a bőgés. Ha lehet, ki sem megyek az utcára a lakás környékén, mert nem bírom elviselni, ha ismerős kutyákkal találkozunk, és a gazdik rákérdeznek, hol a tacskó. A munka, ahelyett hogy lekötne, rémesen irritál, a sok ember, a sok nyavalyájuk. Sejtem, hogy a konkurencia legszívesebben üdvrivalgásban törne ki, amikor meglátnak ebben a szokatlan állapotban, amint bőgéstől dagadt szemekkel, smink és frizura nélkül vonszolom magam, de még ahhoz sincs erőm, hogy érdekeljen mindez, és legalább kifelé felrakjam a kötelező pókerarcomat.
Copyright Engel Edit
Linának sok időpontja van Bécsben, ilyenkor beugrik egy-két órára, hogy velünk legyen, főleg Matyival, tudom, nem vagyok valami vidám társaság a gyereknek, és igyekeznék is összeszedni magam, csak egyszerűen nem jutok előre vele.

Egyszer megkérdezem Linától:
- Miket tudsz még a kanmurizó társaságról?
- Csak annyit, hogy a nagyfőnök még a nyár közepén kirúgta a sofőrködő srácot. Az egyik kupis lánnyal találkoztam a soproni Tescoban, az mesélte, nagy cirkusz volt. Egy faluban szántszándékkal elütött egy kutyát, pedig kikerülhette volna. A falubeliek lehet, hogy meg is lincselik, ha nem hajt megállás nélkül tovább. Így csak felírták a rendszámot, feljelentették, komoly balhé lett belőle, aztán a főnök nem engedte többet vezetni, és ott mesélte a kupiban, hogy rokon ide vagy oda, örökre befejezte vele.
- Lehet, hogy tényleg kiment Amerikába, de mi lesz, ha visszajön, és megint kezdi elölről? - kérdezem ijedten.
- Az már biztos nem kezd semmit - vágja rá Lina teljes meggyőződéssel -, hanem oszlik szépen egy pöcegödör mélyén, jó két méternyi lószar alatt.- Aztán hirtelen rám néz, és elkezd nevetni: - Csak ijesztgetlek Mummy, vicc volt, ne vedd komolyan!
„Furcsa - gondolom magamban -, Lina nem szokott ilyen erőltetetten

nevetni.” Eszembe jut a Glock, rám tör a rémület. Aztán rögtön korholni kezdem magam: nem elég, hogy depis vagyok, most még a paranoia is kerülget, minek terheljem vele?

Karácsony előtt pár nappal egy beidézett nigériai, fiatal nőt kell tolmácsolnom. Tizenhét évesen és hat hónapos terhesen érkezett meg Traiskirchenbe, a táborba, még aznap kórházba került, hat hétre rá megszületett a baba, korábban a kelleténél, sokáig volt inkubátorban, aztán vihette magával a táborba, onnan elszállították a hegyek közé, egy falusi panzióba, ahol kapott egy szobát. A gyerek éjjel-nappal sírt, neki nem volt elég teje, a tápot meg nehezen bírta a kicsi. Ott, a hegyek között korán beköszöntött a tél. Éjszakánként kegyetlenül hideg volt, a szobát nem lehetett átfűteni, a kisbaba megfázott, és mire orvos elé került, már menthetetlen volt a helyzet, a kórházban, ahová szállították, hamarosan meghalt. Azután őt kezelték egy darabig. Az egészségügyi bonyodalmak miatt csak most idézték be, hogy jegyzőkönyvezzék, milyen okból kéri a menedékjogot.
A lány elmondja, hogy amíg élt az anyja, az bújtatta a rokonoknál, Lagoszban, mert nem akarta, hogy rajta is elvégezzék a falubeli törzsi tradíció által előírt genitális csonkítást. Mikor ő 16 éves lett, az anyja meghalt odahaza a faluban. Ő maradt a rokonnál, Lagosban, de a rokon sok felesége közül az egyik féltékeny volt rá, és megfenyegette, saját kezűleg viszi vissza a faluba, hogy igenis megcsonkítsák. Erre elfutott a háztól, egy pap segítségével feljutott egy hajóra, ami Európába indult. Több hétig tartott az út, sokadmagával volt, kevés volt az élelem meg az ivóvíz, de végül megérkeztek egy kikötőbe. Nem tudja, mi a kikötő neve, csak hogy Olaszországban volt. Biztonságban, mert itt nem csonkítanak. De mondták a többiek, hogy az olaszoknál nincs pénzsegély vagy ellátás, inkább próbáljon eljutni Németországba vagy Svájcba, ott adnak ingyen mindent, ami kell. Keresett összeköttetést, pénze nem volt, egy Olaszországban élő albán férfi megígérte, elviszi Svájcba, ha lefekszik vele. Nem volt mit tenni. Az albán magánál tartotta pár hónapig, aztán azt mondta, pénz nélkül mégsem viszi, álljon ki a milánói strichre, és ha megkereste a pénzt, akkor lehet róla szó. Kivitte autóval oda, ahol a többi színes bőrű lányt futtatta, azok elmagyarázták, mit kell csinálni, és hogy mindig előre kérje a pénzt. Napközben egy lakatlan romházban aludt a többiekkel, az albán rendszeresen jött, és elvette tőle a pénz egy részét. Mikor elmondta a többi lánynak, hogy ha kifizette az út árát, az albán majd elviszi Svájcba, azok kinevették, nekik is azt hazudta, azóta is itt rostokolnak, mese az egész. Közben megtanult egypár szót olaszul, elmondta az egyik kuncsaftnak, szeretne eljutni Svájcba, az elvitte az autójával, hogy majd átviszi a határon. De aztán egy autópálya melletti benzinkútnál kötöttek ki, a férfi ott lakott egy padlásszobában, ott tartotta bezárva, és árulta a barátainak is. Egyik este a férfiak már nagyon be voltak kábítószerezve, a lánynak sikerült

Copyright Enigel Lait

elszöknie. Egy kamionos felvette, aztán egy végtelenül hosszú, hegyek között vezető úton elérkeztek Svájcba, és a kamionos kitette közvetlenül a város előtt. Valóban Svájcban volt, alig hitt a szerencséjének.
Találkozott más nigériaiakkal, azok elmondták hol jelentkezzen, bekerült egy táborba, kapott meleg ruhát, vastag cipőt, ágyat tiszta ágyneművel, sok ennivalót. Aztán az orvosi kontrollnál kiderült, hogy másállapotban van. Jött a nagy interjú, elmagyarázta, hogy egy kamionnal utazott, az ügyintézők szerint az az út Ausztrián keresztül vezetett, tehát vissza kell mennie Ausztriába, és ott kérni a menedékjogot. Hetekig várt a kitoloncolási börtönben, amíg elintéződött minden hivatalos papír, aztán a svájciak egy rendőrautóval átvitték a határon, és a legelső állomáson feltették egy Bécsbe tartó vonatra. Mikor leszállt Bécsben, találkozott megint más afrikaiakkal, azok segítették, hogy kijusson a táborba, és jelentkezzen felvételre. Ott mondta az orvos, hogy hat hónapos terhes, és mivel nincs minden rendben, kórházba viteti.
Ott nagyon jó volt. Feküdhetett, amennyit akart, tévézhetett, és kapott enni, háromszor egy nap.
Nem tudja, kitől lett a gyerek. Lehet, hogy az albántól, esetleg valamelyik milánói kuncsafttól, fogalma sincs. Nem szedett soha fogamzásgátlót, nem is tudta, mi az. Aztán megszületett a gyerek, mondták, hogy nem egészséges. Aztán vitték a panzióba, a hegyekbe. A gyerek nem evett rendesen. Aztán az a hideg. A kórházban meghalt. Jobb így. Nem kínlódik sem a gyerek, sem ő.
- Jé - mondja váratlanul az ügyintéző gépírónője kislányos hangon –, holnap lesz a születésnapja, a tizennyolcadik, gratuláljunk neki!
Nézek rá elképedve. Agyonbodorított szőke, a jóléttől majd kicsattanó hörcsögpofazacskókkal, tokával. A legnagyobb tragédia, ami érheti, az, ha írás közben letörik egy műkörme. Csak hallgatja és lepetyegteti ezt a sok keserűséget. De nem terheli vele az agyát. Édes Istenem, gondolom magamban, de jó is az ilyennek! Mert övé a mennyek országa.

Érdekes módon Lars, aki naponta nyúzott skypon, hacsak egy félórára is, közvetlenül karácsony előtt napokig nem jelentkezik. Eldöntöm, hogy nem írom meg neki, hogy inkább ne jöjjön Bécsbe. Majd ha telefonál, elmondom szóban, hogy a közös szilveszterezés esett, momentán semmiféle ünnepléshez nincs se kedvem, se erőm. Az idegenrendészeten bejelentem, hogy három hétig nálam se kép, se hang, majd január hetedikén leszek megint.
Lemegyünk Matyival Magyarországra, az idén nem dekorálok, a karácsonyfadíszek a padláson, az utolsó pillanatban Lina meg a párja előszedik, és a gyerekek meg Matyi feldíszítenek egy fenyőt.
Idén borítékot adok mindenkinek, mondván, nem volt mikor ajándékot venni. Szerencsére ott vannak a fiatalok, szervezik az ennivalót, Lina párja jó szakács, valahogy eltelik a karácsony is. Másnap kimegyek a kert egyik árnyékos sarkába, ahol a többi házőrző kutyánk mellett a kis tacskóm pihen,

Copyright Bagdi Edit

visszafelé elcsúszom egy jeges sávon, elvágódom, és eltörik a bal csuklóm. Linàék bevisznek Sopronba, a kórházba, az ügyeleten rengeteg ember, balta a fejben, kés a hátban, piás balhés, eltörött orr, mint ahogyan ünnepekkor szokott. Átvisznek Eisenstadtba, mondom nekik, úgyis azt tervezzük Matyival, hogy ide költözünk, most legalább letesztelhetem, milyen az orvosi ellátás.

Mikor visszaérünk, Matyi mondja, hogy telefonált Lars. Az ottani vezetékes vonalon. Mert az én telefonom napok óta nincs bekapcsolva. Hamarosan újra cseng a telefon, Lars hív, mondom, maradjon a lányával Oslóban, gipszbe esett a közös szilveszter, mert még nadrágot meg házicipőt húzni is alig tudok. Eléggé feldúlt és izgatott, kéri, ha norvég előhívószámot látok a mobilon, ne vegyem a hívást, mondom, nincs szándékomban bekapcsolni addig, amíg vissza nem utazunk Bécsbe. Megígérteti velem, hogy elsején tizenegy órakor itt leszek a telefon mellett, mert hívni fog. Fontos.
Persze, hogyne, mondom, aztán a szokások jókívánságokkal befejeződik ez a furcsa beszélgetés.

Napokig szinte ki sem kelek az ágyból, Lina minden este megitat velem egy altatót, mintha egy kicsit jobb erőben lennék. Kétszer visszahívnak a kórházba gipszkontrollra, ki gondolta volna, hogy szinte kórházban telik el ez a szabadság, ami évek óta az első ilyen hosszú, munkamentes idő.

Copyright Engel Edit

21.

Mióta Linnáék berendezkedtek Magyarországon, van a házban wi-fi, egyik délután előszedem a laptopot, azon olvasgatom a világ híreit. Eszembe jut, hogy legutóbbi ittlétünkkor Lars betett az éjjeliszekrény fiókjába egy USB-sticket, mondván, alkalomadtán nézzek bele, kigondolt egynéhány tervet, ami lehet, hogy jobban tetszik majd, mint az eddigi, közös bécsi elképzelései, amiket olyan határozottan visszautasítottam.
Kikotorászom, beillesztem a gépbe, megnyitom, két konkrét üzleti projekt, ami lehetővé tenné, hogy együtt éljük le a következő éveinket, áll a bevezetőben, mellette egy smily, hiszen egyikőnk sem hosszú évtizedekre tervezgető korban van.
Az egyik projekt arról szól, hogy a magyar állam hivatalos, és az uniós projekteket támogató egyik német bank anyagi segítségével a magyarországi falu külterületén földet igényelne, arra egy panelműhelyt építtetne, ahol egészséges munkásokkal együtt több környékbeli fogyatékosnak is munkahelyet teremthetünk. Ennek most nagy divatja van. Az ország is meg a bank is örül a jó propagandának, hogy foglalkoznak a fogyatékosok helyzetével. Valami komputer meg nyomtatóalkatrész gyártásáról van szó, amit ő talált ki és szabadalmaztatott, és ami nagyon jövedelmező. Az itteni munkabér meg a fogyatékosokról való gondoskodás révén minden olyan olcsón megvalósítható lenne, hogy a német bank-pénz egyharmadából kitelik minden beruházás, a többi kétharmadot pedig lehetne más, nyerő üzletbe invesztálni.
Ő majd intézi a bankot, én pedig az ügy hivatalos, magyar oldalát. A szöveghez csatolt több oldalnyi számítást át sem nézem, úgysem értenék belőle sokat.
Kíváncsian nyitom meg a következő tervet, egy termál vízű, közeli faluban eladó egy hatalmas, romos, régi kúria, azt megvenné, és átváltoztatná egy exkluzív vendégházzá, hozzácsapva egy divatos wellnessrészleget is. Az ő kapcsolatai révén biztosított lenne az állandó látogatottság, a skandinávok imádnak délre utazni, és termálvízzel kezeltetni a vég nélküli telek alatt áthűlt csontjaikat. Én a nyelveimmel irányítanám a recepciót, Matyi meg a konyhán dolgozhatna.
Arról nem is beszélve, hogy én, ismervén a magyar viszonyokat, biztosan rekordidő alatt elintézném a vétel meg a tatarozás minden hivatali és építészeti oldalát. Ő meg intézné a bankokat.
Ez aztán a szép jövő, nevettem el magam, már csak az hiányzik az életemből, hogy levitézlett vikingeket terelgessek ide-oda, miután itt egész nap nyakalják az ő italáraikhoz képest potom árú itteni töményet meg bort.
Hál' Istennek, több terv nem volt, mert már ezektől is zúgott a fejem. Lars jelenleg 69 éves. Micsoda merész, nagy léptékű projektek, amelyek sok ember életébe belenyúlnának, de minden a banki kölcsöntől meg az uniós juttatásoktól függ. Átfutott előttem egynéhány ismerősöm élete, környékbeli

Copyright Engel Edit

anyukák fogyatékos gyerekekkel, ismerős masszőr, pedikűrös, gyógytornász. Ezeket felültetni egy ilyen szappanbuborékra?
Elgondolkoztam Larson. Egyrészt megható, ahogyan állandóan igyekszik a Matyi meg az én életemet feljavítani. Vagy lehet, hogy inkább irányításról van szó? Mindenképpen hiábavaló ez a sok tervezgetés. Hiszen mi jól megvagyunk, azonkívül nekem így is van éppen elég tennivalóm. Matyi pedig, ha nem is látszik meg rajta, jelenleg még nagyon beteg. Neki először is hosszú évekig gyógyulni kell, amíg megint egyensúlyba kerül az immunrendszere. Betartani a szigorú diétát egész életén át. Periodikusan orvosi kontrollra és kezelésekre járni, amit Ausztriában teljes egészében megkap. Nem bírná sem a gyári munkát Magyarországon, sem a konyhai lábon állást, cipelést, nincs rászorulva sem, minek ez a sok bonyodalom? Talán inkább arról van szó, morfondíroztam magamban, hogy az általam megismert helyzetek kapcsán Lars újabb és újabb pénzkereseti lehetőségeken töri a fejét. Neki ez a lételeme. Meg a nagyméretű tőzsdei spekuláció. Egyszerűen nem tudja másra terelni az agyát.
A Bécsben töltött közös szabadidőn kívül tulajdonképpen nincs semmi háttérbeli ismeretem Larsról. Nem ismerem személyesen a lányát, nem ismerem az üzlettársakat, nem voltam az irodájában, nem érdekel sem Norvégia, sem Tajvan, nem tudom soha sehová elkísérni, mert minden pillanatom Matyihoz meg a munkámhoz köt. Ráadásul nem is vágyom semmire, ami az ő ide-oda röpködő életmódjához tartozik. Nem kívánok utazgatni. Mostanság pedig már a legnagyobb vágyam csupán annyi, hogy át tudjak aludni egy éjszakát.
Az ilyenfajta uniós bankos pénzeken alapuló projektektől pedig egyenesen kiráz a hideg. Nekem elég volt a saját lakáshitelemből kimászni, és egy életre megtanultam, hogy a bankok által támogatott üzletek révén van egynéhány ember, aki nagyon jól jár, magával a bankkal az élen, miközben a rengeteg becsületesen gürcölő ügyfél alaposan ráfizet.
Semmi kedvem sincs visszacsúszni a ráfizetők táborába, sem a mások kárából nyerők szerepköréhez nem vonzódom. Az ilyenfajta spekulatív profithajhászásnak emberi vonalon túl nagy ára van.

Linàék önerőből boldogulnak, Matyi gyógyul, én pedig kevesebb elfoglaltságra vágyom házon kívül, nem hogy ilyen projektekbe öljek bele időt meg erőt. Arról nem is beszélve, hogy ha valami nem a terveknek megfelelően működne, Lars fogná a profitját meg a motyóját, és átrepülne egy másik kontinensre. Sok üzletembernek az előre megtervezett csőd is nagyon jó vállalkozásnak bizonyul manapság. Én pedig itt maradnék a megbolygatott magyar közösségben kiköszörülni a görbéket valahogy.

Elsején megint a kórházban töltöttük a délelőttöt, a csuklóm egész éjjel fájt a gipsz alatt. Rosszul forrt össze, mutatja ki a röntgen, leveszik a gipszet, átnyomkodják a törött csontokat egy megfelelőbb pózba, majd kiugrik a

Copyright Brigel Bálint

szemem. Aztán újra begipszelik, alig érünk haza, felvánszorgok az emeletre ágyba bújni és nem megyek le a földszintre aznap. A telefonbeszélgetés Larssal elmarad.

Január hetedikén, valamelyest kipihenten, kezem gyógyulóban, megint beállok a ringbe. Felveszek egy lompos, kötött pulóvert, aminek olyan hosszú az ujja, hogy eltakarja a bal karomon a gipszkötést, és vezetek időpontról időpontra, hiszen sofőröm nincs. Az idegenrendészet titkárságán avval fogadnak, jelentkezzem a földszinten a nyomozóknál, lenne egy új megbízatás. És hogy egy kolléganő itt hagyott egy ukrán újságot, legyenek szívesek adják át nekem, mert biztosan érdekelni fog.
Délben lemegyek a nyomozókhoz, mi lenne az új ügy, amiről szó van? Mondják, a stájer rendőrség kérte tőlük az elérhetőségemet, mert olyan tolmácsra lenne szükségük, aki románul, magyarul és oroszul is beszél. Megadhatják-e a telefonszámomat a kollégáknak?
Beleegyeztem, kíváncsi is voltam, miről van szó. Mint kiderül, a stájerek elindultak a nyáron elkövetett lovak elleni támadásokban nyomozni, de nem boldogultak, mert minden érintett lovardában magyar, román,orosz vagy ukrán lovászfiúk dolgoznak, ezért egy olyan tolmács kell, aki egy személyben mindezeket a nyelveket beszéli.
Mondom, három hétig még gipszben van a kezem, meg a fiam miatt sem igen vállalok Bécsen kívüli megbízatást, ami sok utazással jár. Habár kíváncsi lennék az ügyre.
Copyright Engel Edit
Megbeszélik egymás között, majd úgy döntenek, elhalasztják az egészet február közepére, ha nekem is megfelel. Rendben, mondom, akkor úgy intézek mindent, hogy hetente három napot a rendelkezésükre állhatok. Megbeszélem Linával, hogy Matyi hetente többször ott marad vele Magyarországon, betervezem, hogy majd megfőzök és lefagyasztok egy jó pár ebédadagot neki, amit ott majd csak felengednie és melegítenie kell.

Valamikor előkerül a télikabátom zsebéből az ukrán újságkivágás. Megpróbálom elolvasni, de az írott ukrán nyelv eléggé különbözik az általam ismert orosztól, úgyhogy nem vesződöm vele.
Egyik nap a bíróság folyosóján összefutok a kolléganővel, aki a cikket bevitte a titkárságra, de mindketten tárgyalásra sietünk, nem tudjuk, mikor lesz vége, odaadja a névjegykártyáját, hívjam fel valamelyik este, hátha akkor ráérünk beszélni. A kollegina stresszben van, mert egy 17 éves menekültet tolmácsol, aki egy 75 éves idős osztrák nénit erőszakolt meg, égbekiáltó brutalitással. Kényes ügy, a neonácik életveszélyesen megfenyegették a fiút, és az osztrák sajtó is napok óta ezen az ügyön lovagol. Merthogy a menekültekre vonatkozó osztrák törvények szerint az elkövetett bűncselekmény dacára is megvan az esélye, hogy megkapja a menedékjogot és a letelepülést.

Az én tárgyalásom ehhez képes egy pitiáner semmiség, egy román betörő ügyével foglalkoznak, aki egy sport- és szabadidőruha-butikba tört be az utóbbi hetekben háromszor egymás után. Hatalmas kárt okozott az elektromos védőberendezésen, elvitte a kasszában lévő pénzt is, de főleg a drága kasmír szabadidőruhákat lopta el, és azonnal haza is szállította Bukarestbe, ahol eladta. Mivel nem ez volt az első vétke, az ujjlenyomatai alapján beazonosították, és a határon elkapták, amikor újból Bécs felé utazott.
Az üzlet tulajdonosnője elmagyarázza, hogy a biztosító a második és harmadik betörés utáni kárt nem hajlandó kifizetni, úgyhogy jelenleg a csőd szélén áll.
- Belegondoltak maguk abba - magyarázta nagy pátosszal a vádlott védőügyvédje -, hogy ez a román állampolgár milyen szegény országból jött, hogy milyen nehéz lehetett az élete? Miközben nekünk itt mindenünk megvan, és hálát adhatunk a Jóistennek, hogy ilyen jólétben élhetünk.
Émelygett a gyomrom a szövegétől, a tulajdonosnő meg majdnem idegrohamot kapott. Az ügyész megjegyezte, hogy abban a nagy szegénységben mégis akadt, akinek volt pénze olasz luxusmárkájú kasmír szabadidő kreációkra, de a bírónőnek úgy látszik, megesett a szíve a románon. A pasi kapott pár hónap felfüggesztett börtönbüntetést, meg néhány száz eurónyi pénzbüntetést.
Míg a bírónő a honoráriumomat aláírta, a betörő már az utcán sétált, és a következő lépésen törte a fejét. Vitte a csekket a büntetésről. Vajon létezik olyan naiv valaki itt a bíróságon, aki el is várja a befizetést?
„Mire az aktája átkerül az idegenrendészetre, és ott megírják a kitiltást, addig a román ki tudja, hány üzletet rabol még ki” - gondoltam magamban, ezek az osztrák törvények kimondottan kedvezőek a bűnözők számára. A bolttulajdonos meg törheti a fejét azon, hogyan boldogul tovább.

Copyright Brigel Edit

22.

Lars több, mint három hete nem hallat magáról. A mobiltelefonomon viszont az utóbbi napokban van körülbelül napi tíz hívás egy ismeretlen számról. Az utasításnak megfelelően nem fogadom őket. Aztán jön jó néhány hívás Lars volt bécsi irodai telefonszámáról is. Mivel tudom, hogy nincs Bécsben, arra sem válaszolok, de a hívások olyan kitartóak, hogy nagy része a hangpostámra megy. Egy hölgy az, aki állandóan hív, Lars feleségének mondja magát, és feltétlenül találkozni akar velem. Ejha, gondolom magamban, még csak ez hiányzott az életemből, egy ilyen háromszögű komplikáció.
Eleinte a nő csak bemutatkozik, és kéri a személyes találkozást, pár nap múlva már egyre hosszabb és bosszúsabb üzeneteket hagy. Az egésznek az a lényege, hogy ő most direkt azért utazott Bécsbe, hogy utánajárjon a Larssal lévő közös üzleti dolgainak, hogy keresztbe tegyen az irodafelszámolásnak, és főleg, hogy beszéljen velem. Hogy felnyissa a szemem.
Előbb arra gondolok, hogy Larsnak valami baja esett, hiszen annyit repdes a nagyvilágban. De aztán a nő azt is bemondja a hangpostára, hogy Lars Oslóban van a lányukkal, és ő egyedül van Bécsben, bármikor találkozhatunk. Feltétlenül személyesen akar beszélni velem. A téma nem telefonba való. Gyanítom, hogy a Larshoz fűződő kapcsolatáról, és főleg pénzről van szó. A szokásos rózsaháború, ha sok a pénz, amin acsarkodni lehet. De ez az egész az ő dolguk, nem tartozik rám, gondolom magamban, majd csak elintézik egymás között.
Copyright Brigel Bali
Mikor már egész héten telefonálgat, és nem veszem a hívást, egyik üzenetében rémesen kifakad. Esik minden civilizált modor, és percekig pocskondiázza Larsot, hogy az el akarta adni a bécsi üzletet az ő tudta nélkül, hogy élhesse világát velem, miközben elvárná azt, hogy ő Oslóban rostokoljon.
Mielőtt leutazunk Magyarországra pénteken, megírom Larsnak e-mailben, hogy itt van Bécsben a „felesége", és feltétlenül velem akarja az ügyeiket megbeszélni, és nem tudom, mit mondhatnék neki. Remélem, nincs semmi komolyabb baj, de nem tudom megítélni, mit kellene tenni, hiszen ő tudja a legjobban, hogy én sem a családi, sem az üzleti ügyeibe nem kapcsolódtam be semmilyen vonalon. Nagyon remélem, hogy el tudják intézni ezt az egészet maguk között.

Mindenesetre áldom az eszemet, hogy nem bolygattam meg Lars miatt az eddigi életemet. Jó, ha van, de nem dől össze a világ, ha nincs - ez az alapállásom megint csak helyesnek bizonyult. Rossz rágondolni, ha most együtt laknánk a nyolcadik kerületben, és ez a nő egyszer csak megjelenne ott a küszöbön.

Alig érkezünk meg a házba, hív Lars a magyarországi vezetékes vonalon. Elmagyarázza, hogy a bécsi irodai személyzet értesítette a lánya anyját, aki

soha nem volt, és soha nem lesz a felesége, hogy ő felszámolja a bécsi irodát. Amit annak idején együtt indítottak. De amihez a nőnek hivatalosan semmi köze, mert húsz évvel ezelőtt, amikor a közös gyereket várta, kiszállt minden üzleti ügyből, és otthon maradt. Azóta ő tartja el hármójukat, és az akkori indításból egy több országra kiterjedő vállalkozást épített fel.
A nő elvárja, hogy mindent megfelezzen vele, de mivel se nem házasok, se nem járult hozzá az utóbbi húsz évben kialakult üzleti sikerhez, a nő erre nem jogosult. Karácsonykor Lars átutalt 100.000 eurót a nő számlájára végkielégítésként, habár nem lett volna köteles rá. És elmondta, hogy ezentúl ne számítson rá anyagilag, a lányát továbbra is eltartja, de őt nem, elég volt az eddigi húsz év.
Erre a nő összepakolt, és visszautazott Bécsbe, azóta itt járja végig a régi belvárosi társaságot, és mindenkinek elpanaszolja, hogy Lars milyen csúnyán el akar bánni vele. Elképzelhető, hogy a megszokott, és eddig Lars által szponzorált életmódjával hamar elveri a százezret, és nem tudja elviselni, hogy utána nem lesz több ingyenjövedelem. Ez okozza a bajt.
De Lars ezúttal a sarkára áll, őt sem lehet az élete végéig szipolyozni. Mióta engem megismert, látta, hogy egy asszony menekültként és két gyerekkel is képes a tudásával és a munkájával eltartani a családot. Anélkül, hogy pumpolnia kellene valakit. És becsüli azt, hogy én nem akarok ráakaszkodni, és nem érdekel a pénze sem. Ezek után eldöntötte, végre átállítja a saját életét is, mert szeretne az én közelemben élni. Szeretné, ha öregkorunkra együtt lennénk.
Copyright Engel Edit
Mindezt karácsonykor elmagyarázta a lányának meg a nőnek. A lánya elfogadta, a nő fenyegetőzni kezdett, és szilveszter után elviharzott. Ezek szerint valamelyik elbocsátott irodai alkalmazottja megadhatta neki az én - amúgy titkos - telefonszámomat. A titkárnővel mindig is jóban volt, azt pumpolta eddig is információkért, biztos ezúttal is az a ludas.
Jól tenném, ha továbbra sem állnék szóba vele, mert betegesen féltékeny, ha már ennyi év után nem is rá személy szerint, de a pénzére nagyon. Az elmúlt években bármikor megismert valakit, akivel kapcsolatot próbált volna kialakítani, a nő kikutatta a hollétét, és cirkuszt rendezett vele.
Nagyon sajnálja az egészet. Nem említette, mert szégyellte előttem ezt a családi hátteret. Reméli, hamarosan túl leszünk az egészen, és ezentúl nyugalom lesz. Úgy tervezte, húsvétra a lányával fog Bécsbe jönni, hogy a lánya is megismerkedjen velem és a családommal. Örül, hogy a lánya, akit a nő állandóan oltott ellene, ezúttal teljesen az ő pártján áll.

Atyaúristen, micsoda helyzet, gondolom magamban. Szegény Lars, szegény nő. És főleg, szegény lány. Senkinek nem hiányzott ez a fejlemény. Nekem sem. Titkos a telefonszámom, titkosított a lakcímem a munkámmal járó bűnözők meg maffiózók miatt. És akkor jön egy egyszerű kapcsolati háromszög, és a balhés ex felé teljesen kiszolgáltatott vagyok. Ez egy rossz viccnek sem jó.

Lina védte Larsot. Végül is, neki is joga van úgy alakítani az életét, ahogyan szeretné. Persze, hogy most a nő mindent bevet, hogy ne essen ki az eddigi jólétből, várható, hogy be akarja feketíteni előttem. Lars erről nem tehet.

Én viszont másképp látom mindezt. Lehet, hogy valóban Lars dolgozott meg a mostanra elért anyagi sikerért, ha valóban annyira sikeres, mint ahogyan állítja. Én konkrétan soha nem érdeklődtem felőle, és nem is firtattam, mi az igazság ebből az állítólagosan sok pénzből. Másrészt viszont ki tudja, hogyan alakult volna a nagy üzleti siker, ha a nőnek annak idején nincs meg a sok hasznos összeköttetése, aminek alapján beindult az egész vállalkozás. Vagy ha Lars Bécsben csücsül, és naponta kiveszi részét a gyerek körüli teendőkből, mint sok más apa.
Addig, amíg ő utazhatott és üzletelhetett, meg amíg felnőtt a gyerek, a nő hasznos szolgálatot tett neki, most már nem kell, kap valamennyi végkielégítést, és tűnjön el?
Százezer euró távolról sem olyan nagy összeg, hogy a nőnek, aki a hatvanas éveiben lehet, megoldja az egész öregkorát. Ha pedig tényleg ennyire kifejlődött az akkoriban indított vállalkozás, én is úgy gondolom, hogy nemcsak nemes gesztus, hanem kutyakötelessége lenne a lányát bebiztosítani, és a többit becsülettel megosztani az akkori társával, aki ráadásul az egyetlen gyermekének az édesanyja is.
Én nem csodálom, hogy a nő fel van háborodva, és kisemmizve érzi magát. Teljesen Larsra hagyatkozott több mint húsz évig, most meg hirtelen álljon meg a saját lábán.
Copyright Engel Edit
Nem kizárt, hogy ha most ráállnék a magyarországi projektjeire, belefolynék az üzleteibe, és rábíznám magam, amint feltűnne a legközelebbi érdekesebb kapcsolat, én is egyik napról a másikra ugyanarra a sorsra jutnék, mint ez a nő, és nézhetném, hogyan boldogulok tovább.
Lars üzleti spekulációiról nem volt soha valami jó véleményem, lehet, hogy emberileg is csak egy nagy hógolyó? Az pedig, hogy - ha szándékomon kívül is - az én személyemnek is köze van ehhez a kapitálisnak ígérkező balhéhoz kettejük között, nagyon sajnálatos. De nem én vagyok érte a felelős. Nem biztattam Larsot egy percig sem arra, hogy mellettem lehorgonyozzon. Tisztában volt vele, hogy nem megyek bele semmi hivatalos kapcsolatba, mert Matyi sorsát nem bízom - Linán kívül - senkire. Még a saját édesapjára sem. Főleg őrá nem. Hiszen amikor a világra jött, be akarta suvasztani egy román horror-árvaházba, a második házassága után meg képes volt kitenni Matyit Titanilla gyűlölködésének, pedig láthatta, mennyire szenved tőle a gyerek.

Lars ragaszkodott hozzá, hogy telefonon megadjon egy „biztos”, új e-mailcímet, amire írhatok neki, mondván, most egy norvég benzinkútról telefonál, és vennie kellett egy teljesen új laptopot is, mert a nő lehallgattat minden telefonbeszélgetését, és figyeli az internetes levelezését is. A

titkárnőtől megtudott minden kulcsszót, és átforgatta az egész üzleti levelezést. Teljesen jogtalanul. Minden úton ártani próbál neki.
Hát ez szép kis kalamajka, gondoltam csüggedten. Az úton vissza, Bécs felé Matyi szokás szerint elbólint, én pedig átrágom magam a történteken. Mennyire fontos Lars nekem? A személye, a humora, a nevetése, a törődése, az ölelése. Ha őszintén szembenézek a saját tükörképemmel, annyira semmiképp, hogy vállalnám ezt a magával hurcolt privát hátizsákot is. Matyin és Linán kívül nincs kötetlen vegyértékem bárki számára. Tulajdonképpen soha nem voltam képes teljesen odaadóan, bizalommal, és feltétel nélküli szerelemmel fordulni egy férfihez.
Lehet, hogy a szüleim boldogtalan házassága, a gyerekkoromban tapasztalt sok keserűség emiatt, majd a szüleim botrányos válása okozta ezt a várfalat, amivel ilyen sikeresen körülvettem magam? Vagy a tény, hogy anyám egész eddigi életemben engem okolt az apámmal leélt évekért? Mert ha én „nem jöttem volna", akkor teljesen másképp, és biztosan jobban alakult volna az élete?
Ha belegondolok, a két gyermekemen kívül senki sincs velem legbelül, ebben a saját építésű bunkerben. Biztosan egyik partnerem sem lehetett boldog mellettem, Kornél, akit a gyerekeim apjaként is kizárva tartottam, egészen biztosan nem. Lars is kívül van, és csak abban a tudatban vállaltam a közelségét, hogy bármikor zavartalanul visszahúzódhatok.
Eszembe jut egyik évekkel ezelőtti feng-shui szinkrontolmács megbízatásom. Münchenben tartotta az ázsiai guru, angolról fordítottam németre, kemény munka volt. Esténként a tanítványok visszahúzódtak a szobáikba megcsinálni a házi feladatot másnapra, a guru, a német szervezőnő meg én zavartalanul vacsorázhattunk és dumálhattunk a szálloda társalgójában. A szervezőnő, egy középkorú, nem valami mutatós német hölgy egyfolytában panaszkodott, mennyi problémája van az új párkapcsolatában. Mert a férfi, aki hozzá költözött, meg az ő tizenéves gyerekei, akik még otthon laknak, ki nem állhatják egymást. Nem tudja, mit csináljon. Talán a guru megnézné a csillagállást, és javasolna neki valamit.
- Miért nem mondod meg a férfinak, hogy költözzön vissza a saját lakásába, nálad visszaáll a béke, és ezentúl ti ketten, ha együtt akartok lenni, találkozhattok ott? - kérdeztem, mire a nő megrökönyödve rám néz.
- Az nem megy, totál szerelmes vagyok bele, együtt akarok lenni vele. És mi van akkor, ha mást talál? - mondta elgyötörten.
- Nem értem, minek kell egy kapcsolat, ha ennyi komplikációt meg félelmet okoz - válaszoltam, még mindig értetlenül.
A guru is rám csodálkozott. Néztek rám mind a ketten, mintha egy kő- és jégszívű szörnyeteg ülne velük az asztalnál.
- Hát igen - jegyezte meg a guru felém –, neked könnyű, a te sorsképletedből hiányzik a tűz elem. Te szerelemből sohasem tudnád elveszíteni a fejed.
Fél éjjel azon töprengtem, mi kellene ahhoz, hogy úgy, mint a mesékben, vagy ahogyan a barátnőim némelyike, vagy olyan sok nő, akiket ismerek,

Copyright Rabel Edit

vagy a regény és a filmbeli sztorik hősnői, egyszer úgy istenigazából szerelmes legyek? Vajon milyen is lehet ész nélkül, mindent elsöprően szerelembe esni? Nekem erről csak az a kép jön be, hogy nem figyelek, hová lépek, és egy nyitott kanálisba esek.
Minden eddigi kapcsolatomban az én szerepköröm az erős, önálló nőé volt, aki nem szorul segítségre, aki minden ügyét saját maga megold. Volt, aki jól viselte, volt aki nem. Vagy éppen emiatt kötött ki mellettem, mint Kornél, akinek jól jött, hogy én hullámtörőként megyek előre, és ő stresszmentesen és kényelmesen mögöttem jöhet.
Aztán belegondoltam, milyen is lett volna, ha akkor, amikor kemény, idegőrlő kihallgatások után hazaérek, egy olyan valaki vár rám, aki a magabiztos, céltudatos és atletikus termetű nő képe mögött megérezné azt a lényem legbelsejében rejtőző kislányt, aki alapvetően bizonytalan, félénk, és állandóan biztatásra és dicséretre vár. Talán akkor velem is megtörtént volna ez a csoda?„Aggodalomra semmi remény, amúgy meg már úgyis túl késő” - állapítottam meg, miközben beérünk Bécsbe, és Matyi ébredezni kezd. Előkotorászom a zsebemből Lars új, „biztos” e-mailcímét, és résnyire eresztve a kocsiablakot hagyom, hogy véglegesen és menthetetlenül kisodorja a szél.

Copyright Engel Edit

23.

Valamelyik este felhívom a kolleginát az újságcikkel. Mondom neki, igaz, hogy sok ukránt tolmácsolok, de csak ha ezek oroszul is beszélnek, ukránul nem tudok. Elmagyarázza, hogy decemberben sokat dolgozott a prostitúciós csoporttal. Egyik alkalommal az egyik idősebb nyomozó mutatta az újsághírt, amit egy ukrajnai rendőrkollégától kapott postán, akivel valami régi ügy kapcsán évekkel ezelőtt tartotta a kapcsolatot. A fiatal nyomozók nem ismerték az ügyet, a régi, most már nyugdíjas csoportvezető nagy port kavaró esete volt, én tolmácsoltam, de engem nem értek el telefonon.
Ő akkor átolvasta és lefordította a cikket, mire az idős nyomozó megkérte, juttassa el hozzám, tudni fogom, kikről van szó. Most kapásból idézi a cikk tartalmát: egy orosz férfi megölt egy fiatal ukrán nőt, majd főbe lőtte saját magát. A cikk címére pontosan emlékezett, mert eléggé hangzatos: „ A falubeli kettős tragédia a bécsi piros lámpás miliőből indult ”.
Elővettem az újságkivágást, próbáltam kiböngészni, olvasok egy nevet, ami nagyon ismerős. Igor Bolovinski. Te jó ég, ez csakis a Valentyina Igorja lehet. Előhívom a keresőprogramon az ukrán szótárat, lassan, nehézkesen, de sikerül lefordítani a cikk egész tartalmát.
Egy orosz férfi, aki prostituáltakat futtatott, és aki emiatt Bécsben börtönben is ült, pár nappal a Bécsből való hazatoloncolása után váratlanul megjelent az eldugott kis falucskában működő fodrászüzletben, és a kuncsaftok szeme láttára többször mellbe lőtte a kivételes szépségű, 22 éves fodrásznőt, Valentyinát, aki az üzlet tulajdonosa volt. Utána a tettes elmenekült. A fiatal nő apja és fivérei azonnal a keresésére indultak, de már csak holtan találták meg a falu közelében, egy félreeső erdőrészben fejbe lőtte magát.
Döbbenten ülök a gép előtt. Előttem van a gyönyörű, alig 17 éves ukrán lány a hamvas arcával, égkék, mandulaformájú szemeivel, búzakalászszínű, derékig érő, hullámos hajával. Több, mint két hónapig minden áldott éjszaka nyolc-tíz vendéget szolgált ki Bécs egyik leghírhedtebb kuplerájában, ahol a kapzsi és gátlástalan főnöknek mesés bevételt termelt. Mikor végül hazatoloncolták, és a csoportfőnök kizsarolt a bárfőnökből egy nevetségesen kis részesedést, a lány sírt örömében, és boldogan mesélte, hogy hazamegy a falujába, és ebből a pénzből saját fodrászüzletet nyit.
Leperegtek előttem a később megtalált, neki címezett szerelmes levelek Igortól, aki annak idején megszöktette, és Prágába vitte a lányt. A fénykép, aminek alapján később Bécsben letartóztatták Igort. A karácsony előtt amnesztiát kapott Igor arca, ami már semmiben sem hasonlított a képbeli Igorra. Semmi konkrét köze nem volt Valentyina bécsi szerepléséhez, mégis lecsukták. Miközben sok más keleti országból jött bűnözőnek az itteni börtönökben szanatóriumnak is beillő tartózkodása volt, Igor megjárta itt a poklot. Eközben gyűlt benne a düh. Aztán elment Valentyinához és megölte. Bosszúból? Vagy még mindig szerette, és nem bírta elviselni, hogy nem lehet

Copyright Engel Edit

többé köze hozzá, mert akkor, amikor Prágában pénzért kínálta, örökre elvesztette a lányt?
Soha senki nem fogja már megtudni, mikor és miért döntött így. Amikor karácsony előtt a kitoloncolási börtönben tolmácsoltam, már biztosan el volt szánva rá, hogy megöli a lányt. De az is lehet, hogy már akkor, régen, amikor Göllersdorfban találkoztam vele, és olyan kísértetiesen nyugodt volt.

Ezek szerint Valentyina túlélte a bécsi kuplerájt, megúszta AIDS és terhesség nélkül, megnyitotta a boltot, amiről annyit álmodozott, és most, 22 évesen kioltották az életét. Micsoda pazarlás, mint ahogyan az Igor élete és halála is pocséklás. Micsoda vége lett a nagy felszabadulásnak, a nyugat felé nyitásnak, a sok illúziónak és naiv álmodozásnak! Az egész „kolbászból font kerítés" című átverés mennyi rémes sorsfordulatot okozott! Ez a két emberke mindenesetre biztosan jobban járt volna, ha a híresen hírhedt vasfüggöny örökre zárva marad.

Copyright Engel Edit

24.

A rendőrségi munka a lovak ügyében csalódásnak bizonyult. Először is, meglepetésemre, Lina nem örül ennek a hivatalos fejleménynek.
A rendőrség konzultált telefonon a nyomozóiroda főnökével, de az nem tudott semmi fontosat mondani. Amikor a megbízók leálltak a fizetéssel, és az iroda azonnal ad acta tette az ügyet, a nyomozásnak még semmi kézzelfogható eredménye nem volt. A releváns információkat Lina csak azután, a maga szakállára gyűjtötte össze, és mivel őket már nem érdekelte az egész, nem adta le.
Megkért, semmiképp ne tegyek említést róla, hogy ő volt a nyomozóiroda munkatársa, és ne említsek semmi háttér-információt, amit tőle, illetve a feljegyzéseiből tudok. Ezeket el is vitte magával a bécsi lakásból, amint megtudta, hogy ebben az ügyben tolmácsolok.

A rendőrség nem kérdezte az irodát, kik dolgoztak az ügyön, úgyhogy bíztam benne, hogy nem kapcsolják össze a nevemet Lináéval, és nem fognak tőlem rákérdezni, mire jutott. Külön odafigyeltem, hogy bárhová érkezünk, a lovasoknak csak mint „a tolmács" mutatkozzam be, és lehetőleg elkerüljem, hogy a nyomozó a vezetéknevemen szólítson.
Lina a legelején azt is felajánlotta, vállalja ő helyettem, hiszen sokszor csereberéltünk, ha magyar, angol meg román nyelvekről volt szó. De most nem tudhattam előre, mikor kell majd egy oroszul beszélő istállófiút tolmácsolni, így nem ment a csere, mert Lina nem tudott oroszul.
Van éppen elég saját időpontja, alig győzi őket. Akkor meg miért akar ő menni helyettem vajon? Az utóbbi időben többnyire visszamondta az privát nyomozóiroda megbízásait is. Tudtam, haragszik a főnökre, mert az a lovas ügyben annak idején főleg azon igyekezett, hogy a lovardákra mindenféle méregdrága kamerát meg riasztókészüléket sózzon. A lovakkal szembeni kegyetlenségek csak másodfokon érdekelték. Lina szerint azért is mondták vissza a lovardák a megbízást olyan hamar, mert átláttak ezeken a pumpolási kísérleteken, és nem tetszett nekik.

Az első két héten egy nagyon talpraesett nyomozónővel utazgattam hetente háromszor a stájerországbeli lovardákba, ahol megtörténtek az esetek. Vele pertuban voltam, nem szólított a családnevemen.
Meglepődve tapasztaltam, milyen hamar feldolgozták a lovardatulajdonosok az ott történt atrocitásokat. Szép környezetben fekvő, nagy alapterületű, rendezett istállók voltak, ahol megfordultunk. Jómódú emberek tulajdonában, akik nem feltétlenül lószakértők, hanem zömében üzleti vállalkozók. Sok tartásban lévő ló, sok lovagolni tanuló vendég vagy lótulajdonos, akik délutánonként és a hétvégeken lejárnak a közeli városból. Ipari szinten űzött lótartás. Ha az egyik ló kiesett a napi beosztásból, azonnal beszerezték a következőt.
Sok magyar vagy orosz istállófiú, akiknek lehetett kisebb fizetést adni, nagy

Copyright Engel Edit

ló- és vendégfluktuáció, borsos árak a tartásért és a lovaglásért. Mindenhol kamera, csak éppen olcsó, nem működőképes másolatok, csak szemfényvesztésnek valók. A legtöbb helyen még házőrzésre kiképzett kutya sem volt.

Az istállófiúk gyakran cserélődtek, csak két helyen találtunk olyat, aki ott dolgozott akkor is, amikor megtörténtek az esetek.
Magyar volt mind a két fiú, ezek készségesen részletezték a rémes látványt, elmondtak minden mozzanatot attól a perctől, amikor rátaláltak a megszurkált lovakra. De ezen kívül nem tudtak mondani semmi érdekeset, hogy esetleg ki vagy mi tűnt fel annak előtte, volt-e valami szokatlan incidens közvetlenül az esetek előtt.
A nyomozónő annak rendje és módja szerint rákérdezett azokra a részletekre, amiket én már részben ismertem Lina kérdőíveiből, de nemigen állt ott az esze, mert a három iskolás gyerekéből a két kisebbik otthon volt influenzával, és félóránként azokat ellenőrizte telefonon. Hogy megitták-e a teát, bevették-e a gyógyszereket, mértek-e lázat stb. Mesélte, délben átmegy a nagymama és visz nekik ebédet, de neki így is rossz a lelkiismerete, amikor reggel rájuk zárja az ajtót, elviszi a nagyobbat iskolába, és aztán veszi az irányt az aznapra betervezett istálló felé.
Kora délután pedig sietett vissza, hogy időben hazavigye az iskolai napköziből az egészséges gyereket. Sok kérdés fordult meg a fejemben, amire Lina kérdőíveiből emlékeztem, de sikerült mindig idejében elharapnom őket.
Minek keverni az eseményeket? Én csak tolmács vagyok. Nem az én dolgom, ha nem jut eszébe rákérdezni, van-e tenyészistálló a közelben, ahol megfordulnak férfivendégek, vannak-e olyanok, akik eljönnek bámészkodni, de nem lovagolnak? Kik szokták a lovagolni tanuló gyerekeket kísérni, szállítani?....
Egyik esetben, itt egy ukrán dolgozott, aki ugyancsak élesben élte meg az egyik esetet, nem tudtam megállni, és elbeszélgettem vele, amíg a nyomozónő telefonálgatott.
Nekem ugyanis nem fér a fejembe, mondtam a fiúnak, hogyan volt képes a tettes olyan közel menni az állatokhoz, hogy bántani tudja őket, ráadásul olyan roppant brutális módon, és bizonyára hosszú ideig. Hiszen a lovaknak nagyon éles a menekülési ösztöne, a legkisebb rossz jelre azonnal elvágtatnak, vagy rúgnak, vágnak, nem igaz?
Az ukrán elmondta, ez őt is foglalkoztatta. Az általa látott jelek szerint a tettes előbb nasival kábította el a kancát. Van egy nyugtató paszta, Sedalin, ami minden állatpatikában kapható, és minden lovardában megtalálható. Ők is használják, többnyire olyankor, ha egy nagyon nyugtalan lovat kell körmözni meg patkolni. A Sedalintól azonnal lenyugszik a ló, de mindig lábon marad.
Ahogyan ő észrevette, amikor hajnalban felfedezték a bántalmazott lovat, a tettes az elkábított lónak a homloka közepére is mért egy hirtelen ütést,

Copyright Angol Edit

amitől az azonnal elfeküdt. Utána persze könnyű dolga volt vele. A földön lévő kábult kancát agyonszurkálhatta tetszése szerint.
Ez a homlokközépre mért ütés még azokból az időkből származik, amikor nem volt lehetőség a lovakat gyógyszerrel lenyugtatni. Egy kalapácsszerű kisméretű fémszerszám kell hozzá. És gyakorlat. Eltalálni a ló homlokán pontosan azt a pontot, ahol összefutnak a szóban forgó idegpályák, és ahol az ütés egy időre bénítóan hat. Ettől a ló összecsuklik és oldalra fekszik, de úgy, mintha saját maga akarna lefeküdni. Így nem szorul a teste alá a lába, illetve az eséstől nem sérül meg a bordázata vagy a feje.
Ő régebben dolgozott egy burgenlandi lovardában egy öregembernél, egy másik ukránnal. Az jól ismerte ezt a régi fogást, legalábbis dicsekedett vele. De aztán mind a ketten elmentek az öregtől. Ő ide jött, a másik ukrán meg ott maradt ugyanabban a burgenlandi faluban, csak pár utcával arrébb, egy nagyobb istállóban, ahol tenyészet is van.
Várom, hogy a nyomozónő rákérdezzen, miről társalogtunk mi ketten egymás között, miközben ő a gyerekekkel, a férjével meg az anyjával telefonált. De mivel sietnie kell haza, csak aláírja az aznapi honoráriumot, elköszön, és máris megy a kocsija felé. Én még rákérdezek az ukrán fiúra, hogy hívták az öreget.
- Herr Szeppi - mondja a fiú. Én is beülök az autóba, és indulok a magyarországi házba Matyit felvenni, hogy onnan visszamenjünk Bécsbe.

Copyright Engel Edit

Elpanaszolom Linának, hogy nem látom, hogyan fog ebben a felállásban kiderülni akármi is. Ezeket nem igazán érdekli ez a lovas ügy.
- Nem is fontos - vágja rá Lina. - A rendőrség részéről ez biztosan a szokásos alibi-akció, hogy mielőbb lezárhassák az erre vonatkozó aktát is. Ősz óta nem történt újabb eset, már jócskán benne vagyunk a tavaszban, letudják az ügyet és ámen. Nem is kell nekik mindent tudni - jegyzi meg keserűen.
Persze bosszantja, hogy nem tudta megoldani a dolgot, gondolom magamban, és inkább másra terelem a szót.

Mire a két kisebbik gyerek kezdett volna kilábalni a betegségből, a nyomozónő harmadik gyereke is ágynak esett, újrafertőzve a kicsiket, úgyhogy végül bedobta ő is a törülközőt, és otthon maradt velük. Egy hétig szünetelt a lóügy.

Egyik nap, miután épp beülök a kocsiba és megpróbálok kicentizni a parkolóhelyemről, csörögni kezd a zsebemben a telefonom. Mivel nincs az orromon az olvasószemüveg, és nem látom, ki hív, egyenesen beleszaladok a késbe.
Lars felesége az. Végre elkapta a galléromat, mondja. Zaklatott és ideges, mint a hangpostán hagyott üzeneteken is. Megjegyzi, legalább megismerheti a hangomat, de milyen akcentussal beszélek, nem is vagyok idevalósi? Megkérem, fogja rövidre a mondanivalóját, mert sietek. Ő csak a javamat akarja, mondja, majd rákérdez, tudom-e én, micsoda nemzetközi csaló a

férje. Hogy szerte a világban ott vannak a női, akikkel közös üzleteket épített fel, és akik alkalmazottként neki dolgoznak. Most pedig én vagyok a soron lévő következő hülye, akit be akar cserkészni. Miközben azt hiszi, hogy őt lerázhatja egy kis rongyos összeggel, mint részesedés.
De most ő megmutatja neki, hol lakik az Úristen. Majd most ellátja a baját. Ezúttal betelt a pohár. Már beadta az ügyészségre a feljelentést, hogy idén Lars évi hat hónapnál tovább tartózkodott Ausztriában. Mert akkor Ausztriában adóköteles. Ezt csak úgy úszta meg eddig, hogy hat hónapnál kevesebbet tartózkodott itt. De most túllépte ezt a határidőt. És ő ezt bizonyítani is tudja, mert ott van tanúnak a két elbocsájtott irodai alkalmazott. Most követelhetik az osztrákok Larson az adót. És nem kevés pénzről van szó.
Ha pedig nem fizet, automatikusan kilövi magát az Unió területéről. Ha feltűnik bármelyik uniós országban, az osztrákok megtudják, és azonnal kérik a kiadatást. A bécsi meg a frankfurti irodákat majd átveszi ő, Lars meg kuksolhat Tajvanon meg Norvégiában. Vagy élhetünk együtt Albániában, ha nagyon akarom.
Ha pedig nem, és Lars visszamerészkedik a közelembe, akkor az adóhatóság majd szépen leülteti. És én meg vihetek neki sütit a dutyiba.
Ekkorára már túl feldúlt ahhoz, hogy bármilyen érvelésre is odafigyelne, a saját sérelmén túl. Kinyomom a beszélgetést, sajnálva, hogy a mobiltelefont nem lehet olyan jóízűen lecsapni, mint egy szokásos telefonkagylót. Egész úton, amíg hazaérek, egyfolytában csörög a telefon.
Copyright Bagi Edit
Úgy látszik, tényleg betelhetett a húszéves közös pohár, gondolom magamban, de számomra ez akkor is idétlen helyzet, hiszen ki tudja, hány megbízást veszítek el, ha napokig nem veszem fel a telefont. Lassan kezd az idegeimre menni ez az egész Lars-ügy, a húsz év alatt kettejük között felgyűlt inzultus. Ezt úgyis csak ők ketten tudják lerendezni egymás között. Mindazonáltal annyira nem lehet csakis a nő hibája ez a cirkusz, hiszen az általa ecsetelt séma, amely szerint Lars a kapcsolatait működteti, eléggé hihető. És talán Lars valóban bennem látta a következő jó bolondot, aki majd belefeszül a hámba, és talpra állít neki Magyarországon két új, jól menő üzletet? Amíg ő végigzarándokolja a világ többi pontján élő hölgyeményekkel kialakított vállalkozásait? Ennek a viking matróznak alighanem minden kikötőben van kedvese, és jó beosztással jól bírja még ebben a korban is, mosolyodok el.

Másnap korán hív a nyomozónő, szabadkozik, hogy ilyen hajnali órában zavar, de tegnap este hiába hívott többször is, nem voltam elérhető. Megad egy telefonszámot, a kollégája fogja folytatni a lovas ügyet, mert most már ő maga is elkapta a gyerekektől az influenzát, és ágynak esett. Még annyit mond, ne lepődjek meg, a kolléga kissé faragatlan.

Hogy faragatlan, az nem kifejezés. Egy vadbarom, kolerikus és modortalan, könyvelem el magamban, pár perccel a megjelenése után. Menő bőrdzsekibe csomagolt puhány alak, puffadt arcában picike száj sok rossz foggal, és habár a borostája és a kora szerint jócskán őszülhet, vállig érő ritkás haja tubusból származó hollófekete. Mindkét kisujján nagy pecsétgyűrűk, a csuklóján egy hivalkodóan masszív aranyóra és aranylánc. Csak ez hiányzott még nekem, egy hímringyóba oltott zsaru.
Fél óráig várok rá a megbeszélt lovarda előtt, első mondatában, miközben az elszívott cigarettájáról rágyújt egy újra, tudomásomra hozza, hogy ő elvből utál tolmáccsal dolgozni.
Mert ha ő kettesben van a kihallgatott személlyel, és az németül beszél, akkor percek alatt megérti, mi az ábra. De a tolmácsok mind olyan udvariasak, és kesztyűs kézzel bánnak a sok brigantival, akivel neki bajlódnia kell.
Én is üdvözöltetem az anyukádat, gondolom csendesen, megyünk befele, mondom neki, el kéne oltani a cigarettát, ez egy lovarda, tele szalmával, itt tilos a dohányzás. Nem méltat válaszra sem, szívja a vékony, hosszú, nőies cigarettát tovább. Észreveszem, hogy mindkét kisujján jó hosszú a köröm.
- Látom, gitározik - mondom kedvesen, hátha oldódik a modora, de csak rám mered értetlenül. Később, mikor látom, ahogyan a hosszú körmével a fülében vájkál, rájövök, micsoda agyalágyultnak nézhetett a kérdésem után.
Szerencsére a lovarda tulajdonosa jön elénk szaporán, és azonnal rászól, oltsa el a cigarettát, és tegye a csikket az egyik közeli homokos vödörbe. És láss csodát, a nyomozó szót fogad.
Mint kiderül, nincs tolmácsolni való istállófiú, mert kivételesen minden alkalmazott, aki sorra kerül, németül beszél. Jegyezget egyet s mást a noteszába, de hamar mehetnékje van. Amíg aláírja a honoráriumot, megtudom miért. Mi, tolmácsok amúgy is piszkosul túl vagyunk fizetve, ráadásul itt nem is volt rám szükség.
- Azért is nincs visszafordított jegyzőkönyvoldal, csak az idő, amit itt töltöttem magával, meg az út idáig. No meg a félóra várakozás - magyarázom szolgálatkészen. Még odavakkantja a címet, ahol másnap folytatjuk, amíg leírom, beül a kocsijába, bevágja az ajtót, és köszönés nélkül elrobog.

Szerencsére Lina most pár napig Bécsben van, egy telefonlehallgatáson dolgozik, nagy léptékű drogos ügy. Állandóan elérhető kell, hogy legyen, hogy perceken belül fordítsa a legújabb telefonbeszélgetést, mert bármelyik pillanatban megérkezhet a kurír a kábítószerrel, és azonnal le kell csapni rá. A csapat több autóval készenlétben áll, arra várnak, hány órára és hová beszélik meg telefonon az átadást. Egy román férfi hozza a csomagot, utána azonnal ki is kell hallgatni, hátha elmondja, kik a megbízói. És akkor a romániai rendőrök is azon frissiben meglátogathatják a háttérben levő ottani nehézfiúkat.
Mutatom Linának a holnapi címet, kérdezem, hogyan egyszerűbb odajutni,

Copyright Angel Bolit

hogyan tervezzem meg az útvonalat. Látom, elsápad.
- Ez a Szeppi bácsi címe, mit akartok ott?
- Tudja a rosseb – mondom -, ez az új rendőr, akivel ma dolgoztam, egy őrült. Egész idő alatt azon háborgott, hogy egy ilyen szar nyomozásra költi az állam az adófizetők pénzét, meg hogy mi, tolmácsok micsoda pofátlan összegeket számolunk fel a semmiért. Ez méltóságán alulinak tartja ezt az egész lóügyet.
- Remélem, nem fog piszkoskodni az öreggel - mondja Lina. - Szeppi bácsi elég rossz bőrben van. Próbáld meg leállítani azt az alakot, ha látod, hogy Szeppi bácsival handabandázik!
Mondom neki, hallottam egy fogásról: az állat homloka közepére kell csapni egy fémszerszámmal. Ettől rövid időre elfekszik. Szeppi bácsi volt istállófiúja mesélte ott a környéken, majd kipróbálom a kedves kollégán, rendben?
De Lina nem nevet az ötleten.
- Melyik fiú mondta neked? Mert az egyik, amelyik átment a tenyésztelepre, nemrég visszament az öreghez, és most megint nála dolgozik.
Elgondolkodva bemegy a szobájába. Később hallom, valakivel németül telefonál. Előbb azt hiszem, a drogos csoporttal beszél, és el kell rohannia, de nincs mozgás, otthon marad.

Másnap sincs semmi új a kábítószeresekkel, én elrobogok Szeppi bácsi lovardája felé.
Az öreg tényleg nincs valami jó erőben. Másmilyennek képzeltem el. Nem tűnik meglepettnek, mikor beállítunk, a zsaru meg én. Az istállófiú nincsen ott. Történetesen szabadságon van. Hazautazott Ukrajnába, nem tudni, mikor jön, ha jön egyáltalán.
Félek, a nyomozót mindjárt megüti a guta. Ez már a második nap, hogy hiába zsebelem be a szerinte rengeteg ingyen pénzt. Anélkül, hogy egy mondatot is tolmácsolnom kellene.
Betelefonál felháborodottan a főnökének, és kiönti a keserűségét, hogy micsoda felesleges pénzkidobás ez az egész akció. Mert a tolmácshonorárium…bla, bla…ez a szöveg már a könyökömön jön ki.
Arrébb sétálok, nincs valami sok ló, az udvar is kihalt, nincsenek látogatók. A karámok nagy része üres. Az egyiknek a közepén egy vastag betonlap. Elcsodálkozom, vajon mit tervezett oda az öreg, miféle kulipintyót, aminek ilyen vastag alap kell. Az istállóépület végében egy trágyadomb. Túl közel magához az épülethez, valahogy az sem éppen helyénvaló. Lina leírásából egészen másképp képzeltem el az egészet.
Amúgy tisztára söpört a belsőudvar, sehol egy kósza szál széna vagy szalma, a meglévő lovak békésen abrakolnak, és csak nagy ritkán néznek ki a boxokból, felénk, a két ismeretlen jövevény felé.

A nyerges falán egy hosszú ágason sorba akasztva vesszősöprűk, gereblye, két lapát. Régi, patinás jószágok, a nyél fája teljesen megbarnult, és simára kopott a sokévi használattól. És az egésznek a szélén egy vasvilla. Ami újnak

Copyright Engel Edit

tűnik, és igencsak kirí a többi közül.
Félfüllel hallom, a nyomozó befejezi a győzködést. Diadalmasan a zsebébe teszi a telefont, és felém mordul:
- Az ügy lezárva, nincs tovább szükségünk magára.
- Gebedj meg - gondolom, miközben mosolyogva nyújtom feléje a honoráriumot. Figyelmesen leellenőrzi, majd dölyfösen aláírja. Elköszön az öregtől, és megy az autója felé.
- Jöjjön, Frau Engel, kikísérem a kapuig - mondja az öreg.

Az úton hazáig egyre-másra felvillannak előttem a különböző részletek. A betonréteg. A pöcegödör egy olyan helyen, ami improvizált. Lina sápadt arca. A különös módon épp szabadnapos istállófiú. A telefonbeszélgetés Lina szobájában.
Hirtelen beugrik, mi birizgált eddig a tudatomban. Én nem mutatkoztam be név szerint, a zsaru sem mutatott be, honnan tudta az öreg a nevemet?

Lina otthon van, szorongva lesi az arcomat, ahogy belépek. Leülök az egyik fotelbe, kabátostól, táskástól. Ő is leül, a másikba, szemben velem.
- Nem gondoltam, hogy ilyen hamar megjössz. Mondd már, hogyan ment a dolog? - kérdezi.
Hallgatok. Próbálok óvatosan fogalmazni. Nehogy rossz irányba terelődjön ez a beszélgetés, amire az elkövetkezendő éveink hangvétele épül majd.
- Előbb én kérdeznék valamit, és szeretném, ha csakis igazat mondanál. Bólint.
- Elsütötted valaha a Glockot munka közben, amióta megvan? Nem a gyakorlatokra értem, hanem igazából, amikor dolgoztál valamilyen ügyön – folytatom.
Néz rám komolyan.
- Nem, eddig még soha. Csakis a gyakorló pincében, a legelején. Amúgy meg, akkor épp Hollandiában voltam, versenyen, az öreg magára maradt... - mondja halkan. - Az a nyomorult meg nem bírt magával és gondolom vissza ment oda, ahhol ismerte a járást. A legtöbb helyen visszavárták, vasvillával.

-Rákérdeztél?

- Nem mertem. Mire megjöttünk a kutyákkal az öreg teljesen le volt rokkanva. Évek óta kinlódott gerincsérvvel. Gondolom napokig a betont keverte, öntötte, egyes egyedül. Amúgy meg mindenki azt hiszi, az a szerencsétlen tényleg Amerikában van...

Megkönnyebbülve lépek vissza a szakadék szélétől, ami a lelki szemeim előtt nyílt meg. És ami most már eltávolodott. Ennek a kirakósnak a kockái annyira szétszortak, hogy csak a véletlen folytán villant fel egy öszkép, amihez Linának meg nekem konkrétan semmi közünk. Az öreg meg tényleg beteg, kár lenne, ha a valódi gonosztevőkkel oly engedékeny bíróságok rajta

Copyright Engel Edit

vernék el a port.

Hallom amint Matyi a szobájában gitározik, Lina itt van, karnyújtásnyira, minden rendben, a mi kis szoros világunknak nem esett baja. Hirtelen nagyon fáradtnak érzem magam.
- Az ukrán istállófiú nem volt ott- mondom Linának. - De ez biztosan nem lep meg téged. A kanmurizók egyáltalán nem kerültek szóba, a cowboyt titok fedi. Jó pár mázsás, privát becslésem szerint. A zsaru úgy vélte, a nyomozás nem vezet semmire és aránytalanul sokba kerül. Felhívta a főnökét és az is úgy döntött, befejezettnek tekintik a lovardás ügyet.
Lina továbbra is feszülten vár. Hogy a hivatalos szinten túl nekem mi a mondanivalóm.
- Úgyhogy ennek most vége - folytatom. - De nem ártana, ha az öreg kitalálna valami elfogadható magyarázatot arra a betonlapra. És ha az udvarba lenne még néhány nem túl kopott nyelű szerszám, azon a szembetűnően új vasvillán kívül.

Lina nem jut szóhoz. Csak néz rám tágra kerekedett tekintetével, és a szeme sarkából elindul lefele az arcán két gömbölyű csepp könny. Hát igen, gondolom magamban, a világ többé nem fehér-fekete, hanem bonyolult árnyalatokkal satírozott.

Copyright Engel Edit

Elnézem szabályos kis pofiját. Látom benne a mosolygós kisbabát, a huncut óvodást, az elbizonytalanodott menekültgyereket egy idegen környezetben, a dacos tinit, a titkolózó első szerelmet, a boldogságot, amivel az első ugratóversenyén átvette a kupát, a sírást, amikor temettük Opát, a harciasságot, amivel mindig kiáll Matyi mellett, a titkot, amit az utóbbi hónapokban cipelt. Mindez átsuhan a vonásain, és egybeolvad ebben a hirtelen felnőtté vált, szép és értelmes arcban. És minden a helyére kerül.

Vége